

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

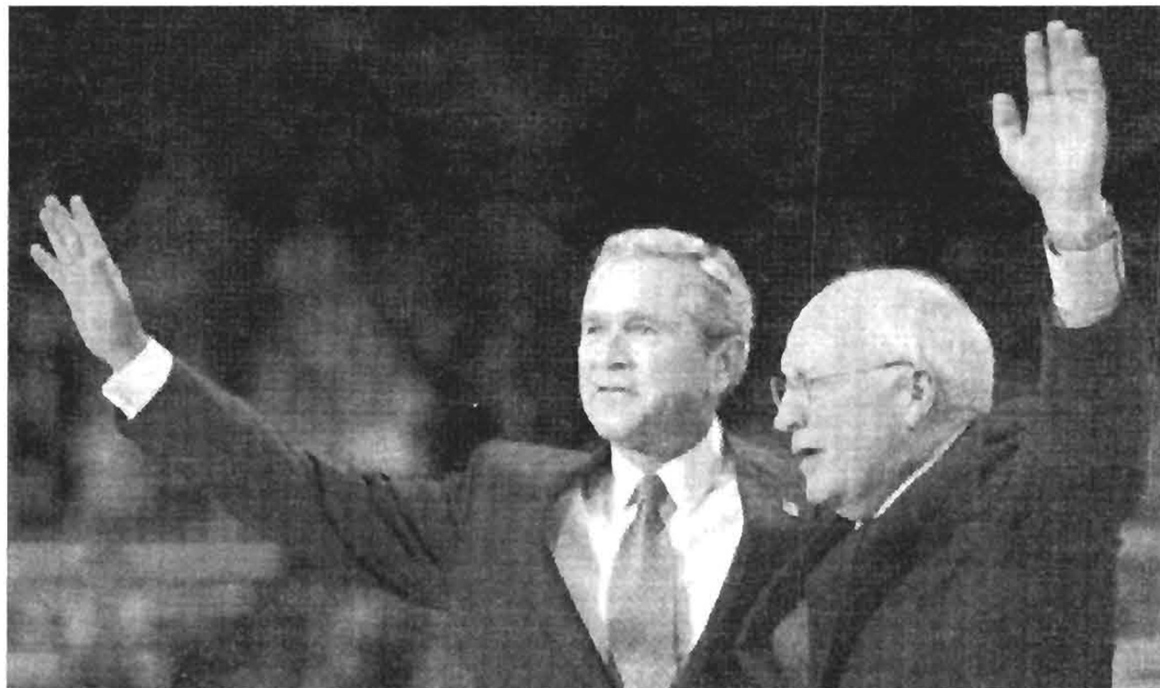
РІК CXI П'ЯТНИЦЯ, 10 ВЕРЕСНЯ 2004 РОКУ ЧИСЛО 37 VOL. CXI FRIDAY, SEPTEMBER 10, 2004 No. 37

В Ню-Йорку відбувся Всекрайовий з'їзд Республіканської партії

НЮ-ЙОРК. – У понеділок, 30 серпня, почав працю Всекрайовий з'їзд Республіканської партії, який тривав до 2 вересня. Учасниками з'їзду були п'ять тисяч делегатів, їхні родини та гості, а про перебіг з'їзду щоденно звітували присутні 15 тисяч журналістів. Напередодні з'їзду кількасот тисяч демонстрантів, які прибули до Ню-Йорку з усіх кінців країни, пройшли повз „Медісон Сквер Ґарден", де відбувався з'їзд республіканців, скандуючи гасла проти Президента Джорджа Буша та його закордонної політики. Серед демонструючих – ліберальні демократи, радикали, анархісти, соціялісти, маоїсти і безліч інших „істів". Демонстранти протестували проти проведення з'їзду Республіканської партії в Ню-Йорку. Традиційно це місто є демократично налаштоване. Саме тому акції та демонстрації отримали небачений розмах. Вони почалися за три дні до початку з'їзду. Найбільша активність припала на перший день – тоді, за даними організаторів, на вулиці вийшли 400 тисяч осіб. Загалом за тиждень протестів затримано понад 1400 осіб.

З'їзд відбувався з посиленими заходами безпеки: було перекрито цілий ряд міських вулиць, посилено контролю підземок, поїздів, поромів, мостів, тунелів, Мангетен охороняли відділи міської поліції у гелікоптерах і прибережних човнах.

(Закінчення на стор. 5)

Президент Дж. Буш і віце-президент Р. Чейні після офіційної згоди кандидувати на другий термін, під час Всекрайового з'їзду Республіканської партії в Ню-Йорку.
Фото: APWWP

Проф. Майкл Флаєр - про перспективи українського Гарварду

„Свобода" вже мала нагоду (23 липня, ч. 30) представити читачам нового директора Українського Наукового Інституту Гарвардського університету проф. Майкла Флайєра. А сьогодні проф. Флайєр в розмові з нашим кореспондентом Володимиром Дібровою ділиться думками і плянами щодо майбутньої наукової діяльности УНІГУ.

– Пане професоре, Ви – четвертий директор за всю історію існування Українського Наукового Інституту Гарвардського університету і перший, котрий народжений у США. Кожен з Ваших попередників мав своє власне бачення ролі та місця Інституту як в царині американської науки та освіти, так і в українському, розкиданому по різних континентах, світі. Якими, на Вашу думку, є нині завдання та мета Інституту?

– Сам той факт, що всі мої попередники походять або з України, або з країв, де українська мова була розмовною (Східня Польща), означає, що для них україніка є невід'ємною складовою їхнього особистого досвіду. Я не можу цим похвалитися. Коли я починав займатися слов'янськими мовами та літературами, то першою, звичайно, була російська мова. Але чим глибше я занурювався в тему Росії та російської культури, і особливо доби середньовіччя, тим більше я усвідомлював, що тут існують цілі приховані виміри або, іншими словами, мало досліджені пласти. Я тим дуже зацікавився й вирішив вивчити українську мову. Я подався на стипендії, поїхав до України, до Києва (це було наприкінці 70-их років) і працював там в Інституті мовознавства Академії Наук. І я був просто захоплений цією новою для мене темою! Ця українська перспектива дала мені змогу по-новому подивитися на розвиток східньо-слов'янських мов і, водночас, на розвиток російської та української культур. Мені стало ясно, що, наприклад, і в XVII і XVIII століттях українці відіграли ключову роль у становленні російської культури, але чомусь їх завжди трактували лише як „російсько-підданих". Що, безумовно, спотворює правдивий стан речей. І, власне, відтоді Український Інститут Гарвардського університету став для мене тим місцем, до якого я поривався. Бо саме там займалися тими проблемами, що мене цікавили, й саме там були вчені, які мали безпосереднє відношення до українознавства, і з якими я міг спілкуватися.

Отже, Український Інститут (і все, що стоїть за цим поняттям) не був частиною мого попереднього життєвого досвіду. І, мабуть, вірніше було б сказати, що він увійшов в моє життя у процесі мого інтелектуального та наукового становлення. І я вважаю, що УНІГУ є безцінним науковим та освітнім джерелом не лише для США (бо ми є єдиною подібною установою на цілу країну), але й для всього світу, принаймні в галузі українознавства. Бо тут ми маємо такі можливості і такі ресурси, яких більш немає ніде. І ми радо ними ділимося з усіма. Зокрема тут, у Гарвардських бібліотеках зосереджена найбільша книжкова колекція україніки за межами України. Й дуже важливо, що вчені з різних галузей мають змогу користуватися нею.

– Яким є місце Інституту в системі інших українознавчих структур, зокрема таких, як Міжнародна Асоціяція Україністів чи відділи славістики інших університетів?

– Ми радо співпрацюємо з ними, зокрема беремо активну участь у праці МАУ, з'їзди якої відбуваються раз на три роки. Деякі з наших професорів і співробітників в різні періоди виконували там адміністративні функції, і багато з нас поїдуть до Донецька, де влітку 2005 року має відбутися черговий з'їзд МАУ. І я, звичайно, працюватиму там у секції лінгвістики.

Ми традиційно підтримуємо добрі стосунки з іншими гарвардськими науковими центрами, які хоча й опосередковано, але займаються українськими темами. Це й Центр імені Дейвіса, і Центр европейських досліджень, і Центр єврейських досліджень.

– Чи вплине на діяльність Інституту факт відкриття українського наукового центру в Колюмбійському університеті?

– Покищо йдеться не стільки про центр, як про ініціятиву створення такого Центру. І Марк фон Гаґен, нинішній президент МАУ, мій колега і друг, у своєму намаганні посилити інтерес до України досяг прекрасних результатів. Уся його діяльність в галузі підготування наступного з'їзду заслуговує на найвищу оцінку і я, безумовно, щиро бажаю йому успіху і буду радий співпрацювати з ним. У нас також прекрасні творчі стосунки з Канадським Інститутом Українознавства, особливо з колегами Сергієм Плохієм, Зеноном Когутом і Френком Сисиним. Ми мали з ними багато спільних проєктів і плянуємо й надалі робити це. Наприклад, зараз ми спільно з ними готуємо до друку том, присвячений середньовічній шкільній драмі та церковній літературі про чуда, підготовлений і перекладений Поліною Левін. Крім того, багато з провідних канадських україністів навчалися або працювали у Гарварді. Тобто, у нас багато спільного. Ну й, звичайно, проф. Френк Сисин – член нашої редколегії.

А ще ми підтримуємо дуже гарні стосунки з іншими українськими закордонними інституціями, зокрема з УВАН і, особливо, з НТШ. Ми завжди беремо участь у їхніх щорічних шев-

(Закінчення на стор. 13)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Відкрилась Шоста сесія Верховної Ради України

КИЇВ. – 7 вересня відбулося урочисте відкриття шостої сесії Верховної Ради четвертого скликання, на якому були присутні прем'єр-міністер Віктор Янукович і члени уряду. На початку засідання з привітальним словом до депутатів звернувся голова ВРУ Володимир Литвин. Парламент вшанував хвилиною мовчання пам'ять жертв теракту в російському місті Беслан (Північна Осетія). Сесія працюватиме до 14 січня 2005 року. Того ж дня Верховна Рада закликала журналістів об'єктивно висвітлювати вибори президента. За прийняття відповідного звернення до журналістів, керівників засобів масової інформації, громадських об'єднань і організацій, органів державної влади і місцевого самоврядування 7 вересня проголосував 391 депутат – при необхідних 226.

У Києві в образі „терористів" бачать частіше людей В. Януковича, ніж В. Ющенка

КИЇВ. – 20.8 відс. киян вважають команду В. Януковича здатною піти на провокації і організувати теракти заради дискредитації опозиції і перемоги на виборах. Команду В. Ющенка здатною на подібний крок заради дискредитації влади визнають 5.8 відс. опитаних. Це висліди опитування, проведеного Центром ім. Разумкова 2-3 вересня. За випадковою вибіркою у Києві було опитано 1,325 осіб. У те, що команда В. Януковича не здатна на організацію провокацій і терактів, вірять 37.6 відс. опитаних, 41.6 відс. не змогли відповісти. У тому, що команда В. Ющенка не може піти на провокації і організувати теракти заради дискредитації влади і перемоги на виборах, вірять 59.3 відс. опитаних, 34.9 відс. не змогли відповісти. Дослідження показало, що абсолютній більшості, 94.3 відс., було відомо про вибух на Троєщинському ринку 20 серпня. Не знали про це тільки 5.7 відс. Найбільш імовірною причиною того, що сталося, 33.6 відс. назвали зіткнення бандитських угрупувань, пов'язані з переділом сфер впливу. У те, що це провокація опозиції, спрямована на дестабілізацію ситуації в країні, вірять лише 2.1 відс. Як відомо, саме таку версію висунула міліція. На думку 13.9 відс., вибух був провокацією влади, спрямованою на дискредитацію опозиції. 13.7 відс. вважають, що інформація в ЗМІ головним чином спрямована проти В. Ющенка, 2 відс. – що проти влади.

ОБСЕ надсилає на вибори 700 спостерігачів

КИЇВ. – 6 вересня представник Організації безпеки і співробітництва у Европі (ОБСЕ) Герт Аренс повідомив, що 600 спостерігачів прибудуть до України напередодні голосування, а 45 з'являться у 20 найбільших українських містах вже наступного тижня, аби пильнувати дотримання демократичних норм під час виборчої кампанії. Місію спостерігачів, яка працюватиме на президентських виборах в Україні, її голова назвав однією з найбільших, які будь-коли формувала ОБСЕ. Керівник місії сказав: „Всі учасники виборчого процесу, включно з представниками державної влади, політичних партій, засобів масової інформації та громадянського суспільства, несуть спільну відповідальність за забезпечення демократичного виборчого процесу, якому б довіряли виборці. Ми сподіваємося, що позапартійні українські спостерігачі також долучаться до того процесу, і це підвищить прозорість виборів та зробить їх максимально чесними".

Україна і надалі допомагатиме Іракові

БАГДАД, Ірак. – Україна і надалі допомагатиме народові Іраку і розвиватиме двостороннє співробітництво на політичному, економічному, військово-технічному та гуманітарному напрямах. Про це заявив 2 вересня прем'єр-міністер України Віктор Янукович під час зустрічі з Президентом Республіки Ірак Газі Аджілем Яваром. За словами В. Януковича, необхідна основа для поглиблення співробітництва між країнами на якісно новому рівні вже існує. „Маючи великий досвід та володіючи необхідними технологіями, Україна має що запропонувати Іракові, і ми впевнені, що іракська сторона оцінить нас як надійного партнера та друга", - підкреслив Віктор Янукович. 3 вересня прем'єр-міністер вручив в Іраку державні нагороди воякам і офіцерам Шостої окремої механізованої бриґади Збройних Сил України і подякував їм за те, що вони змогли довести, що „українська армія вміє виконувати найскладніші місії". Водночас досягнуто домовленості про зменшення чисельності одного з батальйонів і виведення українських миротворців з частини території Іраку ближче до української військової бази.

Вибух у Києві: відлуння Троєщини

КИЇВ. – У Києві внаслідок вибуху 3 вересня поранений заступник директора Троєщинського ринку Сергій Алісіменко. Вибух стався у будинку, де мешкає С. Алісіменко, коли він повертався з нічного чергування на ринку. Вибуховий пристрій було закладено у поштову скриньку на першому поверсі будинку. Посадник Києва О. Омельченко заявив, що вбачає за подіями на Троєщинському ринку кримінальні „розборки", і засудив політиків, які намагаються використати ці події у політичних цілях. Напередодні кримінальну справу про вибухи на Троєщині, що сталися 20 серпня, було передано на розслідування з МВС до Служби безпеки України. За оцінками оглядачів, це може свідчити про те, що слідчі і надалі розглядають переважно „терористичну" версію подій на столичному ринку.

Перший собор монашества УГКЦ

ЛЬВІВ. – У вересні до Львова прибули 60 делегатів від усіх монаших інституцій УГКЦ, щоб розглянути сучасний стан монашества. Таким чином уперше в історії УГКЦ розпочнеться собор монашества. „Нині монашество переживає не найкращі часи, бо в Україні переважає дух світський, споживацький. Саме тому маємо сьогодні так мало покликань у монахи," – зазначив голова секретаріату собору монашества, о. Корнилій Яремак. Перша сесія собору „Ідентичність монашества в покликанні й служінні УГКЦ" розпочалася 8 вересня у Львівській духовній семінарії. Через два роки відбудеться друга сесія собору, а у липні 2008 року – третя. Між сесіями працюватимуть комісії, які шукатимуть відповіді на питання, поставлені під час сесій. Тепер у УГКЦ нараховується 1.5 тис. монахів.

Кандидати представляють свої виборчі програми

КИЇВ. – Кандидати на пост Президента України починають представляти свої виборчі програми на національних теле- і радіоканалах. Виступи кандидатів транслюватимуться щоденно, крім вихідних днів, у період між 7 і 10 год. вечора, з 1 вересня по 7 жовтня включно. 1 вересня на телебаченні виступали Роман Козак, Олександер Базилюк і Василь Волга, а по радіо - Віктор Янукович, Ігор Душин і Сергій Комісаренко. Кандидати не можуть змінювати затверджений час свого виступу на теле- і радіоканалах, а також не можуть мінятися етерним часом один з одним. Кандидат може подати свою передвиборчу аґітацію теле- і радіокомпанії у записі, або виступити в прямому етері, а також може відмовитись від етерного часу, подавши відповідну заяву до Центральної виборчої комісії.

Ізраїльська військова делегація в Україні

КИЇВ. – В Україні з п'ятиденною візитою від 2 вересня перебувала військова делегація Держави Ізраїль на чолі з заступником міністра оборони Зеєвою Боймою. Делегація відвідала Національну академію оборони України, Центр вишколу офіцерів для багатонаціональних штабів та АНТК ім. О.Антонова. Друга частина візити ізраїльської військової делегації пройшла в Криму, де відбулася зустріч з головнокомандувачем Військово-морських сил України віцеадміралом Ігорем Князем.

Києво-Могилянська академія започаткувала магістерську програму

КИЇВ. – Національний університет „Києво-Могилянська академія" першим в Україні з цього навчального року започаткував маґістерську програму освіти „Менеджмент в охороні здоров'я", повідомив 1 вересня президент академії В. Брюховецький. Він наголосив, що запровадження цієї навчальної програми не є випадковим в Україні, оскільки реформування галузі охорони здоров'я потребує фахівців, які володіють сучасними знаннями у сфері економіки та управління. Саме таких фахівців готуватиме нова спільна українсько-голяндська програма, розроблена разом з університетом міста Маастріхт (Голяндія) під еґідою Европейської асоціяції шкіл охорони здоров'я, за підтримки Інституту відкритого суспільства (Ню-Йорк) і міжнародного фонду „Відродження" і за сприяння Міністерства охорони здоров'я України та фахівців Київської медичної академії післядипломної освіти ім. Шупика. Першими студентами стали 13 осіб, які мають базову освіту в галузі медицини, економіки, юриспруденції, соціяльної праці, практичний досвід. Серед студентів - двоє громадян США. Навчання розраховане на 1.5 року.

Відзначено 150-річницю Кримської війни

СИМФЕРОПОЛЬ. – У заходах відзначення 150-ої річниці Кримської війни, які пройшли 9-10 вересня в Криму, взяли участь представники України, Великої Британії, Франції, Італії, Туреччини та Росії. Принц Майкл Кентський представляв її Величність Королеву Великої Британії Єлисавету II. Його супроводжували Перший Морський Лорд (Головнокомандувач ВМС Великої Британії) адмірал сер Алан Вест, Посол Великої Британії в Україні Роберт Брінклі та аташе з питань оборони при посольстві капітан 1 ранґи Королівських ВМС Роб Друюїт.

Табори здоров'я для дітей на Закарпатті

УЖГОРОД. – Цього року у рамках літнього оздоровлення на Закарпатті працювали 525 таборів праці та відпочинку, у яких побувало 107 тис. дітей. Найбільше дітей вдалось оздоровити в Ужгороді, Мукачеві та Берегові, Свалявському, Ужгородському та Берегівському районах. Уперше цього року в області функціонували 14 таборів професійно-технічної освіти. Табори відвідали усі діти-сироти, напівсироти, діти з малозабезпечених та багатодітних родин Закарпаття. Наступного року планується створити обласний дитячий табір, що матиме статус організаційно-методичного центру. Вивчається також питання організації таборів, де батьки частково оплачуватимуть оздоровлення дітей.

Конференція до 1300-річчя Коростеня

КОРОСТЕНЬ, Житомирської обл. – 6 вересня розпочалася Міжнародна археологічна конференція „Стародавній Іскоростень і слов'янські гради VIII - X століть", у якій беруть участь науковці України, Росії, Білорусі, Польщі, Франції та Швеції. Наукове зібрання присвячене 1300-річчю з дня заснування міста Коростеня, яке відзначатиметься у вересні 2005 року, і 1060-ій річниці першої літописної згадки про древній Іскоростень. У VIII – X століттях Іскоростень перебував на перехресті торговельних шляхів з півночі на південь та зі сходу до Західньої Европи, а також був центром міжнародної торгівлі.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Кривава трагедія в осетинській школі сколихнула світ

БЕСЛАН, Росія. – 1 вересня група озброєних бойовиків захопила середню школу в місті Беслан (Північна Осетія, Росія). У заручниках опинилися понад 1000 дітей, вчителів і батьків школярів. Терористи вимагали виведення російських військ з території Чечні і звільнення затриманих раніше бойовиків.

Російська сторона не погодилася на переговори. Російські війська, використовуючи вибухівку, пробили дірку в стіні школи, через яку заручники могли втікати. Бойовики вбили кількох закладників. Опісля на територію школи увійшли працівники міністерства з надзвичайних ситуацій Росії, яким бойовики дозволили забрати тіла убитих. У той момент пролунало кілька вибухів, частково впав дах. Зі школи почали вибігати діти і дорослі, почалася стрілянина з боку війська, внаслідок чого загинуло 338 осіб (за іншими повідомленнями – 390), зокрема багато дітей. Число жертв зростає, оскільки важко поранені помирають в лікарнях. 400 осіб перебувають в лікарнях. Доля 260 осіб залишається невідомою.

Через два дні після кровопролиття у Беслані відбулося поховання загиблих. Мешканці міста також поклали квіти на руїнах школи. По всій Росії відбулися церковні відправи за загиблими. 6-7 вересня в Росії були дні жалоби за жертвами трагедії у Беслані.

Російська влада заявила, що принаймні 32 бойовики брали участь у захопленні закладників, на місці бою знайдено 30 тіл бойовиків. Міністер внутрішніх справ Північної Осетії Казбек Дзантієв пішов у відставку з заявою, що події в Беслані не дозволяють йому більше залишатися на цій посаді.

Президент Росії В. Путін у телезверненні до народу пообіцяв посилити безпеку у країні і наголосив, що Росія не поступиться перед шантажем, бо інакше мільйони людей будуть втягнуті до кривавих міжетнічних конфліктів. Президент Росії В. Путін відвідав у Беслані лікарні, де перебувають поранені, і підтвердив, що військо не мало наміру штурмувати школу. В. Путін відмовився провести відкрите розслідування подій у Беслані, які привели до масової загибелі людей.

Провідник Чечні Аслан Масхадов, який очолює сили чеченських бойовиків, засудив захоплення школи, але визнав зв'язок цих подій з тим, що діється в Чечні. Він сказав, що акції терору чинять люди, засліплені жагою помсти за те, що чинять в Чечні російські війська.

Тим часом події в Беслані викликали в світі численні голоси критики на адресу В. Путіна та інших представників влади в Росії. Колишній представник Ради Европи у справах Чечні Лорд Джад сказав: „Це абсолютно невимовна жахлива подія. Було б жахливо, якби ми просто підтримали авторитарні військові дії росіян. Нам потрібно розпочати справжній політичний процес і залучити якомога більше людей до розбудови майбутнього Чечні".

Европейська преса звинуватила російську владу в незадовільному підготуванні штурму захопленої терористами школи в Беслані. Французька „Liberation" у редакційній статті „Штурм школи перетворився на хаос" відзначає, що, незважаючи на запевнення влади про несподіваний початок бою, штурм готувався заздалегідь. У статті подається вислів медичного працівника, що прибув уранці 3 вересня зі столиці Північної Осетії, Владикавказу: „Нас попередили, що будуть мертві".

Газета також повідомляє, що президент Північної Осетії Олександер Дзасохов зібрав родичів заручників у Палаці культури і, випровадивши з залі журналістів, заявив, що ніякого штурму не готується. „Усі ці запевнення були потрібні для того, щоб заспокоїти родичів заручників і терористів, що знаходяться в школі, на випадок, якщо до них дійшли якісь чутки", – робить висновок „Liberation".

Британська „Financial Times" у своєму матеріялі про штурм школи підкреслює, що штурм здійснювався хаотично і привів до великих втрат серед мирних жителів. Французька „Le Monde" у статті „Москва поставила криваву крапку в захопленні заручників в Осетії" звинувачує російську владу в спробі применшити кількість потерпілих у результаті штурму. Газета подає коментар міліціонера, що слухав радіопереговори „спецназівців" під час штурму школи танками Т-72 і розповів, що почув заклик російського офіцера не стріляти з танків по школі: „Жінки у вікнах школи махають білим одягом і хустками, щоб не стріляли!". Проте танки відкрили стрілянину по школі. Цей міліціонер був обурений „катастрофічним способом", яким, за його словами, проводився штурм, – повідомляє газета.

Французька „Фіґаро": „Говорячи крижаним тоном, В. Путін не знайшов жодного слова, щоб сказати про брутальні і хаотичні дії російських сил". У Німеччині „Тагешпігель" пише: „Шродер декларує свою солідарність з Росією, яка впродовж десяти років провадить жорстоку і брудну війну з порушенням прав людини". У Швайцарії „Лє Темп" вважає, що В. Путін став сам закладником своєї власної непоступливости в чеченському питанні: „Люди в Чечні бачать постійну присутність російських військ, кримінальну діяльність проросійської міліції, арешти, насильство, ґвалтування".

Европейський союз оприлюднив заяву, в якій висловлюється жаль з приводу того, що облога школи не закінчилася мирним шляхом.

Джонатан Еял з Королівського інституту оборонних досліджень в Лондоні сказав, що дії російського командування були суцільним провалом. Російське військо зайнялося тим, що найкраще вміє: поливати повітря вогнем в усіх напрямах. Воно не володіє мистецтвом точного ведення вогню для досягнення запланованого результату. За 10 років війни в Чечні тисячі ненавчених російських вояків потрапляли під вогонь супротивника, а федеральні сили у відповідь застосовували килимове бомбардування.

Незалежна преса і проґресивні сили Росії теж засудили дії влади. Газета „Московський комсомолєц" пише про владу: „Вони звикли постійно брехати і роблять це за інерцією, не усвідомлюючи, якими можуть бути наслідки".

Григорій Явлинський, провідник російської партії „Яблуко" заявив, що „авторитарний режим Росії просто не в стані впоратися з тероризмом, бо просякнутий корупцією і брехнею".

Голова оргкомітету партії „Свободная Росія" Ірина Хакамада закликала до переговорів з сепаратистами і сказала, що В. Путін повинен узяти на себе особисту відповідальність за трагедію, а хто піде у відставку – це вже справа совісти влади.

Російські газети критикують тривале мовчання російської влади, а також розбіжності між офіційними цифрами і справжнім числом закладників. Громадськість Москви охоплена страхом щодо неспроможности російських сил безпеки захистити росіян.

7 вересня, опівдні, пам'ять загиблих у Беслані хвилиною мовчання вшанувала Україна. У цей час на одну хвилину призупинилася праця в органах державної влади та місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях. Зупинився громадський та приватний транспорт у населених пунктах з поданням звукових сиґналів. Серед загиблих у Беслані заручників були дев'ятеро етнічних українців, серед них п'ятеро дітей. Ще дев'ятеро перебувають у лікарнях. Двоє етнічних українців є і серед загиблих бійців спецпідрозділу федеральних сил Росії, які штурмували школу. Ці дані є попередніми, оскільки ще не всі тіла загиблих ідентифікували. Українська громада Північної Осетії налічує близько 10 тисяч осіб, у Беслані проживає 400 осіб.

Голова Ради керівників держав-учасниць СНД Леонід Кучма зробив заяву у зв'язку з подіями в Беслані, що тільки „запеклі злочинці, повністю позбавлені елементарних людських почуттів і співчуття, здатні вчинити такий злочин стосовно дітей-школярів". Л. Кучма підкреслив, що Рада СНД засуджує захоплення заручників.

За матеріялами преси

Ближче до виборів – портрети більші

У попередніх числах „Свободи" на цьому місці були вміщені світлини з Черкас, які свідчили про незаперечну підтримку місцевою владою кандидата у президенти В. Януковича. Сьогодні подаємо фотографію зі Львова, яка доводить, що з наближенням дня виборів розміри портретів цього кандидата стають усе більшими. Невідомо, чи зростає від цього і його популярність?

В „Свободі" (ч. 35) було вміщено повідомлення і світлину про те, що в Україні під час передвиборної кампанії вийдуть на вулиці ляльки, які імітують кандидатів на президента. Разом з ними вийшла до людей також лялька, дуже подібна до самого Президента України Леоніда Кучми, На фото внизу: лялька-президент 2 вересня спілкується з киянами під час показу проєкту „Ляльки" в центрі Києва. Фото УНІАН

Працівник рекламної аґенції 26 серпня розклеює у Львові передвиборчий плякат прем'єр-міністра України, кандидата на пост Президента України Віктора Януковича. Фото УНІАН

АМЕРИКА І СВІТ

Порушено Договір про нерозповсюдження ядерної зброї

СЕУЛ, Південна Корея. – Уряд Південної Кореї 2 вересня визнав, що південнокорейські науковці таємно експериментували з виробництвом високозбагаченого урану. Проте сеульський уряд твердить, що науковці робили експерименти без відома чи дозволу уряду. Дипломати кажуть, що таємні експерименти є явним порушенням зобов'язань Південної Кореї, що випливають з Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Збагачений уран не має способу використання з мирною метою. Уряд у Сеулі повідомив Міжнародне агентство з атомної енергетики, що самоправні експерименти припинилися чотири роки тому.

Б. Клінтон одужує після операції

НЮ-ЙОРК. – Колишньому президентові Билові Клінтонові 6 вересня зробили п'ятигодинну операцію на серці у Пресвітеріянській лікарні в Ню-Йорку. 58-річному Б. Клінтонові зробили шунтування, аби розблькувати судини. Лікарі повідомили 7 вересня на прес-конференції у Ню-Йорку, що колишній президент тепер одужує після успішної операції, в якій було використано судину з його лівої ноги. Лікарі також кажуть, що Б. Клінтон залишиться в лікарні протягом кількох днів, а повне одужання забере кілька тижнів. Б. Клінтон потрапив до лікарні 3 вересня, після скарг на біль у грудях. Операція відбувалася в святковий День Праці, який вважають офіційним початком серйозної кампанії у рік виборів. Б. Клінтон обіцяв сприяти кандидатові від демократів Джонові Кері, однак тепер це неможливо. Речник сім'ї сказав, що понад 30 тисяч людей з усього світу надіслали Б. Клінтонові побажання одужати якомога швидше.

Нові страждання на Західньому березі

ҐАЗА, Західній берег. – Принаймні 14 людей загинули, а багато інших було поранено вибухами під час ізраїльського нападу на стадіон у місті. Ізраїльська армія 7 вересня підтвердила, що повітряний напад було спрямовано проти того об'єкту, оскільки його часто використовували для тренування палестинських бойовиків, серед яких були і члени „Гамасу". На стадіоні можна було спостерігати жахливі сцени. Цей напад – найкривавіший інцидент у Ґазі за останні кілька місяців.

Гураґан „Френціс" вирував на Фльориді

ТАЛАГАСІ, Фла. – 5 вересня гураґан під назвою „Френціс", другий з черги упродовж місяця, вразив штат Фльорида. Попередній був гураґан „Чарлі". У результаті сильних злив та безперервних вітрів, швидкість яких сягала 170 кілометрів за годину, п'ять мільйонів людей залишилися без електроенергії. В деяких районах випало пів метра опадів. Президент Джордж Буш оголосив Фльориду зоною стихійного лиха, щоб уражені райони могли отримати допомогу від уряду. Понад два з половиною мільйони осіб змушені були залишити свої домівки, десятки тисяч перебували у притулках. Гураґан рухався незвичайно повільно, збільшуючи у такий спосіб можливу шкоду. Ще добре не сповільнилися дощі та вітри гураґану „Френціс", як Крайовий центр передбачення погоди попередив про можливість третього гураґану під назвою „Іван", який вже розпочав свою мандрівку в напрямі попередніх гураґанів. Покищо точний шлях цього „Івана" невідомий.

Франція має надії на звільнення заручників

ПАРИЖ. – Міністер закордонних справ Франції Мішель Барн'є 5 вересня оптимістично висловився з приводу можливости звільнення двох французьких журналістів, яких утримують як заручників в Іраку. Французьких журналістів Жоржа Малбрюно та Крістіяна Шено викрадачі передали тій організації, яка засуджувала викрадання та страту заручників. Промовляючи після повернення з Близького Сходу, французький міністер сказав, що має підстави вважати, що стан здоров'я журналістів нормальний і що їх може бути звільнено. Упродовж минулого тижня Мішель Барн'є провів переговори в Йорданії, Катарі й Єгипті. 2 вересня викрадачі передали журналістів угрупуванню, яке підтримує звільнення заручників. Кілька впливових мусульманських провідників також сказали, що звільнення французьких журналістів – лише справа часу. Французька влада та дипломати у Багдаді заявляють, що свідчення про передання Ж. Шено та М Малбрюно іншій групі достовірне. Група екстремістів, як вважається, передали репортерів сунітської організації, яка вже деякий час відіграє ролю посередника поміж французькою владою та Ісламською Армією Іраку.

Пожежа в бібліотеці

ВЕЙМАР, Німеччина. – Пожежники, місцеві мешканці та працівники бібліотеки Герцоґині Анни Амалії утворили живий ланцюг і змогли врятувати приблизно 50 тисяч книг включно з Біблією 1534 року, якою володів християнський реформатор Мартін Лютер. Деякі з книг зараз заморожені, щоб врятувати їх від подальшого руйнування в результаті пошкоджень водою і димом. Понад триста пожежників прибуло 6 вересня на місце події боротися з вогнем, після того, як турист здійняв тривогу. У бібліотеці містяться оригінали деяких найцінніших творів німецької літератури, включно з „Фаустом" Ґете, тисячами рукописних творів Середньовіччя та листами першого канцлера країни Отто фон Бісмарка. Триває розслідування причин пожежі. Шкоду, завдану будівлі, оцінюють у мільйони долярів.

Р. Андерсена визнано винним

СІЯТЛ, Ваш. – В американському місті Форт-Луїсі (штат Вашінґтон) військовий трибунал 3 вересня визнав рядового Раєна Андерсена винним у намаганнях співпрацювати з „Аль-Кайдою". У суді продемонстрували відеозапис розмови Р. Андерсена з працівниками ФБР, які представилися йому агентами міжнародного терористичного угруповання. 27-річний вояк, який прийняв іслям, ділився з ними військовою інформацією за декілька днів до того, як його повинні були відправити до Іраку. Тепер військовослужбовцеві загрожує довічне ув'язнення.

Воєнний трибунал ООН засудив С. Мілошевича

ГААҐА, Голяндія. – Воєнний трибунал ООН щодо колишньої Югославії 1 вересня засудив колишнього сербського провідника Слободана Мілошевича, якого звинувачено в тортурах і депортації боснійських мусульман і хорватів, до 32 років тюремного ув'язнення. Звинувачення в геноциді з нього було знято. Звинувачення у знищенні несербського населення Боснії були також зняті з колишнього глави сербського реґіону, який самовільно проголосив на початку боснійської війни свою автономію, – Радислава Брджаніна. Незважаючи на те, що Р.Брджаніна було визнано дуже впливовою фіґурою в роки війни, ООН зняла з нього особисту відповідальність за більшу частину серйозних злочинів.

В Іраку все ще гинуть американські вояки

БАГДАД, Ірак. – 6 вересня з Іраку в результаті потужного вибуху бомби, закладеної в автомобіль неподалік американської військової автоколони біля Фалуджі, загинуло семеро американських вояків та три іракські вояки національної ґвардії. Ще кілька осіб було поранено. Очевидці свідчать, що після потужного вибуху полум'ям зайнялися дві військові машини, а вертоліт вивозив поранених. Фалуджа розташована за 60 кілометрів від Багдаду, вона знаходиться в центрі так званого сунітського трикутника, де чиниться найбільший опір коаліційному війську під проводом США. У квітні американці залишили Фалуджу – після тривалої облоги міста, під час якої загинули сотні людей. Криза завершилася переданням контролі над безпекою бриґаді Фалуджі підрозділові, до складу якого входять офіцери з колишньої армії Садама Гусейна.

У Чіле виявили динозавроподібного кенгуру

САН-ДІЯҐО, Чіле. – Влада Чіле збентежена появою в пустелі Ататкама дивної тварини, схожої на динозавроподібного кенґуру. Повідомлення про незвичайну істоту надійшли від багатьох водіїв, які бачили його на одній з ділянок пустельної дороги. Очевидці розповідають про дивну істоту заввишки більше двох метрів, яка схожа одночасно на кенґуру і динозавра, з величезними ногами і могутніми стегнами. Динозавра-кенґуру бачили в різні дні на дорозі, що сполучає міста Ікіке і Аріка. В пустелі люди часто бачать дивні речі, і на їхні розповіді вже ніхто не зважає. Але це вперше, коли так багато очевидців бачили одне і те саме майже одночасно.

Колишній власник „Дейлі Телеґраф" привласнив 400 млн. долярів

ЛОНДОН. – Лорд Конрад Блек, який був на посаді виконавчого директора корпорації „Hollinger International", і його помічники вкрали більше 400 мільйонів долярів з рахунків корпорації. Як з'ясувалося, К. Блек, бувши мультимільйонером, записував свої особисті витрати, так само, як і витрати своєї дружини Барбари Еліел Блек і своїх друзів, на рахунок компанії. У результаті „корпоративної клептократії", створеної К. Блеком, він разом з приятелями привласнив 95 відсотків прибутку, отриманого корпорацією „Hollinger" за період з 1997 по 2003 рік.

Польща здивована песимізмом української еліти

КИЇВ. – Польща здивована песимізмом української еліти щодо майбутньої євроінтеґрації, заявив 1 вересня Посол Республіки Польща в Україні Марек Зюлковський. „Для нас є найгіршим український скептицизм, – сказав він. – Коли европейський горизонт наблизився, багато українських коментаторів говорять, що він віддалився". Для Польщі дуже важливо, щоб в Україні після розширення Евросоюзу не створювався міт, що це розширення „ставить край діям України на вступ до ЕС". „Ми вважаємо, що розширення дає можливість Україні", – сказав посол. Він зазначив, що питання оцінки політичною елітою України евроінтеґраційних процесів має багато як політичних, так і психологічних нюансів. М. Зюлковський наголосив, що покищо немає економічних підстав говорити про віддалення перспективи вступу України в Евросоюз, оскільки навіть показники рівня двосторонньої торгівлі між Україною та Польщею у першому півріччі цього року продовжували зростати. 21 серпня прем'єр-міністер України Віктор Янукович під час зустрічі з ветеранами Кабінету міністрів заявив, що Евросоюзові тепер „не до України", оскільки ЕС має багато внутрішніх проблем після розширення. При цьому прем'єр наголошував на тому, що більшість українських ініціятив не сприймаються Евросоюзом.

Гуа Мей дочекалася подвійного поповнення

ПЕКІН. – Перша народжена не в Китаї і перевезена до тієї країни велика панда – Гуа Мей – народила близнюків. Повідомляють, що одне з панденят – самчик, а стать іншого панденяти досі не визначено, бо Гуа Мей тримає його в обіймах. Велика панда Гуа Мей народилася у зоопарку Сан-Дієґо у США від пари панд, позичених китайцями американцям для дослідницької програми. Великі панди – поміж найрідкісніших тварин світу. За оцінками, у природніх умовах у Китаї нині живуть майже тисяча шістсот великих панд. Панда ласує бамбуком.

За матеріялами ЗМІ

В Ню-Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

Темою першого дня з'їзду були заклики республіканців до єдности та спільної дії, щоб представити виборцям Дж. Буша відповідним керівником у теперішній боротьбі з тероризмом. Це й був головний заклик республіканців.

Виступаючи на телебаченні, Дж. Буш сказав, що війну з тероризмом неможливо виграти у традиційний спосіб, але американці не повинні схибити.

Делеґатів, їхні родини та гостей привітав посадник Ню-Йорку Майк Блумберґ, бажаючи їм успішної праці з'їзду. Він підкреслив історичні та культурні надбання міста, та не забув згадати про небувалі можливості придбання різних товарів, зокрема у відомих на цілий світ крамницях на П'ятій авеню.

У ході денної сесії з'їзд офіційно, без будь-яких застережень прийняв запропоновану програму Республіканської партії, котра сильно відрізняється від програми Демократичної партії – зокрема гострими висловами стосовно одружень однакової статі та легалізації абортів.

Під час офіційного відкриття з'їзду, увечорі 30 серпня, з промовою виступили попередній посадник Ню-Йорку Руді Джуліяні, який керував рятувальними діями в місті в час терористичного нападу 11 вересня 2001 року, та сенатор Джон МекКейн, колишній полонений В'єтнамської війни у продовж п'яти років. Обидва перед делеґатами представляли Джорджа Буша як рішучого і твердого провідника, потрібного країні зокрема саме тепер, під час війни з міжнародним тероризмом. Джон МакКейн назвав цю війну протиборством добра зі злом, цивілізації з варварством. Це війна, сказав він, яку ми повинні довести до перемоги, і для цього країна має гідного провідника – Джорджа Буша.

Раніше того дня делеґати з'їзду Республіканської партії офіційно ухвалили номінувати Джорджа Буша на ще одну каденцію на виборах, які відбудуться 2 листопада.

31 серпня, на другий день з'їзду, ключову промову мав губернатор штату Каліфорнія, колишній голівудський актор Арнолд Шварценеґер, який закликав американців підтримати на президентських виборах Джорджа Буша. Під гучні оплески народжений в Австрії А. Шварценеґер заявив, що Америка надала йому змогу втілити свою іміґрантську мрію у життя.

З промовою про успіхи, труднощі та особливість свого чоловіка виступила дружина Президента Лора Буш, яку представили делеґатам з'їзду дочки-близнючки Джена і Барбара Буш.

1 вересня ключову промову мав віце-президент Ричард (Дік) Чейні, зосереджуючись переважно на сильній критиці демократів і Джона Кері, котрий, як уважає Р. Чейні, не розуміє, як змінився світ від часу нападів 11 вересня, і попри його заслуги в часи в'єтнамської війни залишається дезорієнтованим щодо загальної ситуації в країні і світі. Крім того, Р. Чейні захищав Президента Дж. Буша щодо економіки та внутрішньої політики.

„Наше завдання, – сказав віцепрезидент Р. Чейні, – розповісти всій Америці про те, яка сильна і рішуча людина наш Президент… Саме такий провідник нам потрібен нині". Р. Чейні закликав американців підтримати Джорджа Буша на другий термін президентства, як кандидата, який зуміє відстояти безпеку народу у вирішальний момент історії.

Наступного і останнього дня праці з'їзду, 2 вересня, кульмінаційною точкою вечора, як і всього з'їзду, був виступ Президента Дж. Буша, що офіційно заявив про свою згоду кандидувати на другий термін керівника держави у цьогорічних виборах 2 листопада.

Президента Дж. Буша делеґатам з'їзду представив губернатор штату Ню-Йорку, що впродовж п'ятьох днів сумлінно виконував свої обов'язки господаря, в штаті котрого відбувався Всекрайовий з'їзд Республіканської партії. Все ж таки, він у своєму виступі, наводячи приклади щирої допомоги американців інших штатів під час терористичного нападу 11 вересня 2001 року, сердечно дякував усім, які в той час прийшли з допомогою містові. Він представив Президента Дж. Буша як рішучого оборонця американського народу і країни, включно з потрібними для цього воєнними акціями в Іраку.

Першу частину промови Дж. Буш присвятив внутрішній американській політиці і наголосив на своїй налаштованості щодо покращення стандартів освіти, медичного обслуговування для літніх осіб та створення нових місць праці. „Щоб створити робочі місця, ми зробимо нашу країну менш залежною від закордонних джерел енерґії. Щоб створити робочі місця, ми збільшимо обсяги торгівлі і ринки збуту американських товарів та послуг".

Далі він заявив, що намагатиметься зробити світ безпечнішим, і знову наголосив, що метою війни в Іраку був захист США.

Президент Дж. Буш пообіцяв американцям не схибити на другому терміні. Пообіцяв кращу Америку, безпечніший світ і оголосив своїм найбільшим обов'язком захищати американський народ. „Тепер, коли ми рішуче стали перед випробуваннями, наші історичні завдання можуть бути виконаними в ім'я великого майбутнього. Ми збудуємо безпечніший світ та надійнішу Америку. І ніщо нас не зупинить!"

„Я переконаний у тім, що найсвященнішим обов'язком американського президента є захист американських громадян. Якщо Америка виявить непевність чи слабкість, світ почне рухатися в напрямок до трагедії. Але цього не станеться за мого керівництва" – підкреслив він.

Президент Дж. Буш захищав свою політику у війні проти терору і зокрема в Іраку, яка, на його думку, дозволяє переслідувати терористів за кордоном і не допустити їх нападів в США.

Критики у цій промові зазнав також головний суперник у президентських перегонах Джон Кері. Говорячи про нього як свого суперника на виборах – кандидата від Демократичної партії, Дж. Буш назвав голоси, які будуть віддані за нього, „голосами за невідомість". Як приклад він подав 20-річну непослідовність і змінливість у думках і голосуванні в Сенаті, називаючи свого опонента прихильником широкої бюрократії, зменшення оборонного бюджету та збільшення податків.

Аналітики твердять, що досягнуто найголовнішого завдання – підвищено популярність Дж. Буша серед виборців.

Х.В.–Ф.

Загадки Часу

Любомир Онишкевич

Час – це поняття, з яким кожна людина ознайомлюється вже від народження. Все, що діється, діється в часі і в просторі. Та його три виміри можна легко зрозуміти: вправо-вліво, вперед-назад, вгору-вниз. Ми можемо контролювати (до великої міри), де ми є, і куди йдемо. Ми є, так би мовити, „майстрами простору".

Але час йде нестримно в одному напрямку: від минулого до майбутнього, даючи нам лише безконечно короткий момент „тепер", якого не можна вловити, не можна повернути назад… Ми звемо це явище „стрілою часу". І ця „стріла" часу є нам в цілому незрозуміла: чому вона звернена в одному напрямі? Чому ми не маємо ніякої контролі над нею? Чому причина завжди йде перед наслідком? Чому, чому, чому? Над цими питаннями застановлялися філософи, теологи, науковці, а то й прості люди, від початку людської історії. І, на превеликий жаль, відповідей покищо не знайшли.

Здавалося б, що модерна наука може відповісти, що це таке – стріла часу. Але покищо наука має лиш загальникові, неясні відповіді на це все.

Майже всі наші підставові теорії фізики оминають ці питання. Візьмемо, наприклад, закони механіки Нютона. Вони взагалі іґнорують поняття часу: кожна дія може відбуватись так само добре вперед, як і назад в часі. Коли ми зафільмуємо, наприклад, м'яча, який летить вгору, а тоді повертається вниз, то не можемо сказати, чи фільм у часі іде вперед, чи назад. Закони Нютона не показують стріли часу.

Подібно є і з іншими основними законами фізики – законами ґравітації Айнштайна, електро-маґнетизму Максвела, квантум-механіки Шредінґера і т. д. Всі ці закони атлумачать час, як четвертий вимір, рівнорядний трьом вимірам простору. Для тих законів стріли часу не існує. Правда, в квантум-механіці знайдено деякі ефекти (які стосуються так званих частинок „кайонів"), де є певний брак симетрії в часі. Але це експериментальні факти, яких теоретична наука не розуміє ще вповні.

Отже, в усіх головних законах теоретичної фізики стріла часу не існує. Як же це так? Ми ж всі знаємо, що час пливе!

Єдиний закон фізики, який має в собі „стрілу часу", – це так званий другий закон термодинаміки, який каже, що певне абстрактне поняття, знане як *„антропія"* (з грецької мови: *„ен"*= у, *„тропія"* = зміна, *„у зміні"*) завжди мусить збільшуватись з бігом часу, а не зменшуватись.

Що ж таке ентропія? Це просто закон, що „ніколи не можна дістати щось за ніщо". Коли ми перемінюємо один рід енерґії в інший (скажімо, різницю температури – в механічний рух), то завжди щось втрачаємо. Ми вже не можемо повернутися назад до первісного стану і відновити всю енергію. Тому то не можна винайти „perpetuo mobile" – машину, яка творить енергію з нічого.

Але це статистичний закон. Його ми бачимо в практиці навколо себе кожної хвилини. Коли увіллємо до гарячої кави холодне молоко і змішаємо ці обидві рідини разом, то маємо білу каву.

Але назад розділити каву від молока майже неможливо. Це можна було б зробити, якщо б ми могли відділити молекулу від молекули, але на це треба було б витратити дуже багато енергії.

Чому це так? Щоб зрозуміти антропію, треба вдатися до законів правдоподібности. Коротко кажучи, стан, де молекули помішані, є дуже правдоподібним (бо таких „станів" є майже безконечно багато). Але стан, де всі молекули молока відсортовані окремо від молекул кави, є рідкісним, неправдоподібним, майже унікальним.

Іншими словами: молоко окремо від кави – це стан низької ентропії (малої правдоподібности), а стан помішаної білої кави – це стан високої ентропії (високої правдоподібности). Другий закон термодинаміки каже, що природа завжди йде від малої правдоподібности (низької етропії) до високої правдоподібности (високої ентропії).

Ентропію тепер прирівнюють до „інформації". В стані низької ентропії все гарно упорядковане, просте, і треба знати дуже мало інформації, щоб цей стан описати. Але в стані високої ентропії треба знати точне розташування кожної молекули, кожного атому, щоб цей стан могти описати квантитативно.

Все в природі йде від низької ен-

(Закінчення на стор. 14)

***Про автора**: Любомир-Степан Онишкевич, дослідник в галузі електроніки, автор понад 100 технічних статтей і 36 патентів. Працював понад 40 років як науковий дослідник у лябораторіях MIT, RCA та Д. Сарнова. За свої успіхи і винаходи відзначений кількома американськими та міжнародними нагородами і медалями. Дійсний член НТШ-А і член старшого рівня міжнародної асоціяції IEEE.*

Жертви Кавказу – Росії на користь

Впродовж минулого тижня увага світу була прикута до невеликого осетинського міста Беслана на півдні Росії, де тривало протистояння чеченських бойовиків і російського війська, яке закінчилося кривавою трагедією (див. стор. 3). Українська громадськість у США співчуває численним батькам, які несподівано втратили найдорожче - своїх дітей. Про це редакція знає з численних телефонних дзвінків: люди засуджують використання дітей як закладників при вирішенні проблем політичного життя. З ними не можна не погодитися. Проте не слід забувати й про першопричину трагічної події – багаторічну боротьбу чеченського народу з російськими загарбниками. Російське військо прийшло на землі Північного Кавказу 200 років тому. Ряд місцевих народів переконався, що їх буде зметено з землі в разі опору, і прийняв зверхність Росії. Тільки Чечня не скорилася й відтоді веде постійну і нерівну боротьбу, яка заникала, але ніколи не припинялася. Після розпаду СССР Чечня-Ічкерія проголосила свою незалежність й відтоді знемагає у новому нерівному двобої з Росією, котра не рахується з втратами чеченського населення і не шкодує власних вояків.

Новий президент Росії В. Путін розпочав нову війну в Чечні, використовуючи спалах шовіністичної ненависти росіян для відвернення їхньої уваги від інших проблем – корупції, розкрадання суспільного майна, зубожіння населення. Чечня перенесла свій опір на терени Росії. Кожен з таких випадків В. Путін використовував для того, щоб посилювати ненависть росіян, відвертати увагу громадськости від справжніх причин виступів чеченців і подавати їх світові як безвідповідальних бандитів-терористів. Ніхто не пішов на переговори з чеченцями в московській концертній залі, де закладників російське військо вбило газом, а жінок-бойовичок застрелило без жодного слідства. З цієї причини в Беслані не тільки не вели переговорів з терористами, а й приховували від населення їхню вимогу – вивести російське військо з Чечні, тому що люди в ім'я порятунку дітей могли зажадати від В. Путіна виконання цієї вимоги.

Вихованець КГБ В. Путін обрав тактику хитрування – він всіляко зволікав з переговорами чи іншою дією, аж доки не стався „несподіваний" штурм школи загоном спеціяльного призначення. Чи можна повірити, що військовий підрозділ вдався до радикальних дій без відома керівництва? Лише після цього В. Путін в чорному одязі прибув до Беслану, щоб телебачення показало усій Росії його співчутливість до потерпілих. В. Путін виграв: події відсунули на другий плян проблему припинення війни в Чечні до наступної терористичної акції. Тім Ріплі, експерт з оборони і тероризму Ланкастерського університету, сказав: „Президент Путін відомий своєю жорстокістю. Враховуючи його репутацію, я не здивуюся, що це був усе ж штурм будівлі". Важко очікувати, що Росія надасть правдиву інформацію про те, чому загинули діти, коли має нагоду перекласти відповідальність на чеченських бойовиків. І більшість населення підтримає заклик В. Путіна – „мочити чеченців в сортирі", тобто, в перекладі на людську мову, топити їх у відхожих місцях, в нужниках. На вулицях Беслану місцеві „патріоти" вже вбили жінку, яка в одязі медичної сестри супроводжувала дітей, тому що вона була схожою на чеченку. Насильство проти „осіб кавказької національности" теж вигідне Кремлю, бо виправдує його війну проти Чечні. Тепер з цієї ж засади В. Путін нарощує агресію проти Грузії, посилюючи вплив Росії в невіддільних частинах Грузії – Абхазії і Південної Осетії. Дії В. Путіна посилюють в народі образ „сильного президента". Водночас вони є виявленням загального стану Росії, де не можуть уявити свою державу без здобутих царями „чужорідних володінь". Росії також вигідно пересварити між собою кавказькі народи, щоб змусити їх до покори Москві. Це, мовляв, чеченці вбили осетинських дітей (осетини - православні, чеченці – мусульмани), помститься ж їм!

Т. Шевченко писав у 1845 році, звертаючись до кавказьких борців за волю: „Борітеся - поборете, вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава і воля святая". І вони переможуть всупереч романовим, сталіним, єльциним і путіним, які гальмували і гальмують боротьбу цього народу за незалежність. Але скільки ще крові проллється! Варто подумати офіційному Києву, від імені якого Л. Кучма запевняє В. Путіна у віковічній дружбі, до якої небезпечної сили під виглядом СНД чи ЄЕП він прагне впрягти у ярмо український народ.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про гріх в ім'я України

У мого сусіда в редакції надибала я недавно цікаву книжку – „Військова еліта Галичини" М. Р. Литвина і К. Є. Науменка, що цього року видана у Львові. У ній подано біографії військових діячів доби Українських визвольних змагань 1914 – 1923 рр.

Нічого дивного, що, переглядаючи її, знайшла імена членів родини – Є. Коновальця і А. Мельника, але також тих, яких постаті пов'язані у мене з давніми спогадами чи переживаннями. Так і прийшла я до відділу, присвяченого Юліянові Головінському, прізвище якого залишилося мені чітко у пам'яті від давнього дитинства та переживань, які ніяк не були дитячими.

Либонь, Ю. Головінський, як інші члени Української Галицької Армії, став після закінчення війни вірним співробітником УВО завдяки дружбі з його провідником Є. Коновальцем та діленням із ним цих самих стремлінь. Його життя та сумну загибель пригадали мені сторінки цієї збірки про військову еліту Галичини, але одночасно пригадали вже добре призабуту „зустріч" з Ю. Головінським у нашому домі, у Львові, яка залишила у мене, дитини, дивний спомин.

Ю. Головінський був частим гостем у моїх батьків, зокрема маючи багато спільних думок і переживань з моєю матір'ю, що була близька до усіх задумів тодішнього УВО не тільки через родинні пов'язання, але з переконань.

Тому я бачила не один раз Ю. Головінського у нашій гостинній кімнаті на розмові з батьками, яка часто велася пошепки – з уваги на мою присутність, хоча ледве чи дитина була зацікавлена такими розмовами. Але прийшов день, коли мати закликала мене до себе і запитала доволі поважним та рішучим голосом, чи я пригадую „пана Головінського" та його у нас відвідини. На моє підтвердження цієї самозрозумілої речі мама пояснила мені, що як прийдуть „пани", які будуть польською мовою мене питати, чи був він точно означеного дня у нас – маю відповісти, що так і ще грався зі мною картами.

Розуміється, я здивовано заперечила, що його саме того дня не було і що це „гріх" – говорити неправду.

На те моє ствердження дістала поважну відповідь мами, яку відтак пам'ятала ціле довге життя: „Для України не є гріх сказати неправду".

На тому наша розмова закінчилася. Але я запам'ятала її до сьогоднішньої днини і вживала її не один раз у своєму житті з усміхом, але категорично: „Для України не є гріхом говорити неправду, коли цього вимагають обставини".

Сьогодні пригадала мені це ствердження моєї мами історія життя і загибелі від польської кулі Юліяна Головінського, що її я знайшла у збірці „Військова еліта Галичини".

І насунулося ще питання, на яке либонь ніхто не зуміє дати точної відповіді: скільки тисяч гріхів проти Заповідей Божих робимо в ім'я патріотизму? Скільки таких героїв, як він, для яких годиться сказати неправду, призбирала за останнє сторіччя наша Україна?

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор —Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пендзола (973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Проголошення чи відновлення?

Гучно, святочно відзначили в Україні та світі 13-річчя державної незалежности України. У Києві Хрещатиком пройшла парада вояків українських збройних сил в уніформах і кроком, що нагадують військовослужбовців колишніх совєтських чи нинішніх російських військ, так начебто Україна ніколи не мала своїх власних військових одностроїв і свого власного способу парадного марширування в ногу. Всенародне гуляння, фаєрверки, вітання народові від Президента, який тільки зовсім недавно відкрив, що Україна – не Росія, поздоровлення українській діяспорній громаді від послів українських амбасад по всьому світі! Чи не чудово, чи не до сліз зворушливо?

А втім, що такого сталося 24 серпня 1991 року в Києві? Верховна Рада Української РСР схвалила „Акт проголошення незалежности України", тобто незалежности ще юридично не існуючої держави. Тільки 17 вересня 1991 року Верховна Рада Української Радянської Соціялістичної Республіки урочисто проголошує незалежність України та створення самостійної української держави – України.

Цей акт мав набрати законної сили щойно після його схвалення всеукраїнським референдумом 1 грудня 1991 року. Тоді понад 90 відсотків громадян України схвалили пропонований „Акт про проголошення незалежности України" і тим самим цей акт набрав чинности.

Отож, не 24 серпня, але 1 грудня 1991 року Україна стала незалежною. Проте фактично Україну як незалежну державу світ визнав щойно після розпаду СССР у грудні 1991 року на підставі угоди, підписаної керівниками незалежної України, Російської Федерації та Білоруської РСР 8 грудня 1991 року в Біловезькій Пущі.

Отже, коли відзначати річницю державної незалежности України: 24 серпня, 1 грудня, чи може 8 грудня?

Тут знову заковика: що нам робити з державною незалежністю України, проголошеною урочисто 22 січня 1918 року на Софійській площі в Києві? Просто забути про неї? Викинути на смітник історії сотні тисяч життів справжніх українських патріотів, які загинули за утвердження цієї самостійности? Адже Україна була державою з урядом (чи урядами), своїми збройними силами, з посольствами в десятках країн й усіма іншими необхідними атрибутами державного існування?

То як бути? Хто дасть на це авторитетну відповідь? Скільки разів дана нація може проголошувати про свою державність?! Чи тільки один-єдиний раз, а згодом, після втрати її з таких чи інших історичних причин, цю незалежність дана нація може лише відновлювати?

Ось такі міркування звичайної української людини у день святкування.

Здавалося б, що своє слово в цьому заплутаному питанні повинні (і мусіли б) сказати наші історики, вчені-державознавці й політологи. Але вони „на всіх язиках (всі) мовчать, бо благоденствують". У Києві, у Львові, в Кембріджі-Гарварді, в Едмонтоні, в Торонто, в НТШ, в УВАН, в Українському Історичному Товаристві та взагалі повсюдно.

Хочеться вірити, що редакція найстарішого у світі українського часопису „Свобода", яка впродовж свого понад столітнього існування завжди була ініціятором шляхетних починів (згадати б хоча заснування Українського Народного Союзу, УККА, ЗУАДК-у, СКВУ, побудови пам'ятника Шевченкові у Вашінгтоні, створення Катедр українознавства у Гарварді, видання двотомника англомовної „Енциклопедії українознавства" і т. п.) також і цим разом не відмовиться надати місце компетентним, кваліфікованим науковцям для обговорення цього принципового питання.

Роман Ференцевич,
Александрія, Вірджінія

П. Одарченкові – 101!

Наш почесний столітник – проф. Петро Одарченко 20 серпня відсвяткував свій 101-ий день народження. Його він відзначив новою книжкою, яка щойно вийшла і ще в дорозі до мене.

Щоб розвеселити ювілята, викликати в нього якщо не сміх, то хоч усмішку, я послала йому картку, на якій до числа 100 додала одиницю, з таким поясненням:

На базарі речі ріжні,
Спеціяльні, дивовижні:
Є картки до сотні літ –
А надалі – де привіт?
Тим, хто сотню перевершив,
Тим, кому минув сто-перший?
Хоч таких карток немає,
Додавання помагає:
Для відзнаки роковин
СТО й ОДИН –
це СТО ОДИН!

Ганна Черінь,
Шарлот, Фльорида

Подарував „Свободу"

Я доглядаю старенького Костянтина Степового, якому виповнилося 97 років. Він – великий патріот України і такими виховав своїх дітей і онуків, які знають українську мову і посилають пожертви в Україну. Костянтин Степовий дав зі своєї пенсії 25 дол. на газету „Свобода" для „Просвіти" міста Запоріжжя в Україні. Я родом з України, з Запоріжжя, а в „Просвіті" – з 1989 року.

Прошу помістити в газеті подяку Костянтину Степовому за його пожертву, йому буде дуже приємно.

Ніна Спіцина,
Стірлінґ, Вірджінія

Той Іван, та не та шапка...

У „Свободі" 20 серпня було вміщено замітку Євгена Бачинського „Освячено приміщення осередку СУМА". В Ґлен Спей немає осередку СУМ, осередок ім. гетьмана Богдана Хмельницького існує в Клівленді, Огайо. В дописі написано, що в освяченні брав участь Єпископ і священики з Парми, околиці Клівленду, і самого Клівленду. Чому б вони їхали з Огайо аж до Ґлен Спей, Н. Й., де є інший єпископ? В околиці Клівленду існує оселя СУМ, так що їм не треба їхати до Ґлен Спей.

Лев Іваськів,
Філядельфія

Від редакції. *Маємо надію, що з приводу освячення приміщення клівлендського осередку СУМ на оселі „Верховина" автор листа дістане роз'яснення Євгена Бачинського.*

Василь Івахів був нашим вчителем

Мене зворушила інформація С. Кричильського, „Виявлено, де похований Василь Івахів" („Свобода", ч. 33).

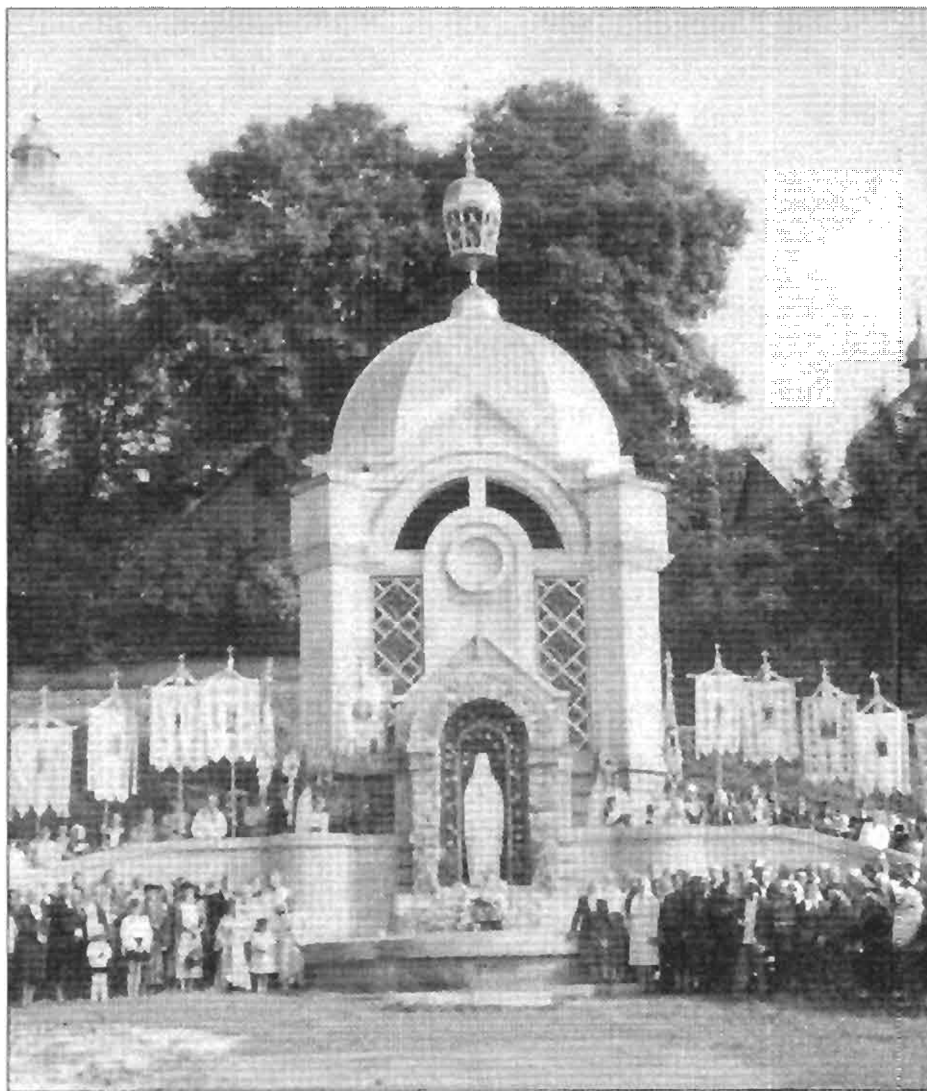
Підполковник Василь Івахів був родом зі села Подусільна, присілок Рівне, – наш учитель-викладач в „Просвіті" перед Другою світовою війною. Про нього я дізнався з листів о. Василя Приймии, який служить у Франції в Люрді, а сам є родом зі села Бачі – це моє сусіднє село.

Спомин про В. Івахова повернув мене на 79 років в минуле. Пригадалася також річниця Незалежности України, пов'язана з о. Приймою, його селом і Ґротою в Бачеві. Я там був в 1993 році, але не мав змоги бачитися з о. Василем, тому просив би вмістити в „Свободі" подяку за його чутливість до земляків, щоб його порадувати, а також дві світлини з Бачева.

Лев Фіґурський,
Йонкерс, Н.Й.

Освячення церкви в Бачеві.

Бачівська Ґрота.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Довідкове бюро УНСоюзу

Різниця між забезпеченням на ціле життя і терміновим

Шановний Осипе!
Я готовий придбати життєве забезпечення. Яка різниця між забезпеченням на ціле життя і терміновим?

Михайло

Осип Гаврилюк, професійний продавець забезпечень УНСоюзу, штат Ню-Йорк

Шановний Михайле, перш за все вітаю Вас з Вашим важливим рішенням! Ви не повірите, скільки телефонічних дзвінків я отримую тут, у Бафало, Н.Й., від похоронних бюрів, адвокатів, які завідують майном, і т. п. – зі запитом, чи покійний мав будь-яке додаткове забезпечення. Як правило, члени родини у їхніх бюрах приголомшені коштами похорону і остаточними видатками. Поліса покійного на 1000 дол. не покриває багато!

Життєве забезпечення на ціле життя (постійне) – це наче свій „власний" дім. Тут зростає грошова вартість, яку можна зужити як позичку на допоміжну оплату студій для дітей, завдаток при купівлі дому і т. п. Кошти цього забезпечення на таку саму суму вищі, але вкладки ніколи не міняються і поліса є важливою на ціле життя!

Термінове життєве забезпечення – це наче „винайм" помешкання. Ви маєте життєве забезпечення на певний час (5 або 10 років) так довго, як платите вкладки. Це забезпечення набагато дешевше, однак, вкладки зростають з віком забезпеченого (кожного 5- чи 10-річного періоду), і діє тільки до 75 року життя. Осягнувши 75 років, Ви вже не маєте життєвого забезпечення! Тут штат Ню-Йорк є вийнятком – 5- і 10-річне термінове забезпечення вигасає у віці 70 років. Так, як звичайно власність дому переважає над винаймом, забезпечення на ціле життя переважає над терміновим. Бажаючи Вам щастя, щиро раджу придбати забезпечення!

Осип

Вересень – місяць усвідомлення важливости життєвого забезпечення

Освітня Фундація забезпечення на життя і здоров'я, знана під назвою LIFE, проголосила вересень місяцем всенародного усвідомлення про важливість життєвого забезпечення.

Передові забезпеченеві установи і союзи у цілій Америці об'єднуються у цій всенародній громадській компанії, щоб збільшити поінформування і запевнити достатній фінансовий захист для родин. Статистика вражає. Останнє дослідження, проведене у серпні 2003 року, виказує, що тільки 28 відсотків вдів і вдівців уважали, що вони мають достатнє життєве забезпечення. 39 відсотків зовсім не мали забезпечення, а 33 відсотки не мали відповідного забезпечення.

Уявіть собі: Ви є молодою людиною віком між 30 і 55 років і маєте двоє малих дітей, а Ваш чоловік або дружина умирають передчасно. Що робити далі? Фінансовий удар на Вашу родину може бути руйнівний. Дослідження виказують, що навіть декілька років після смерти чоловіка чи жінки фінансове становище решти членів родини може все ще бути захитане від наслідків їхньої втрати. Розгляньте сценарій, якщо Ви взагалі не маєте життєвого забезпечення і маєте тільки один дохід. Усі рахунки підлягають виплаті – моргедж, сплата авта, плата за навчання дітей, сплата кредитних карток, щоденні кошти життя плюс усі медичні та похоронні рахунки, які нагромадилися. Чи не доведеться продати хату? Чи не доведеться продати авто? Чи не доведеться знайти другу працю? Чи позичати гроші у родини чи приятелів?

Ви скажете: „Але я маю життєве забезпечення у місці моєї праці!". Правда, Ваш працедавець може запропонувати Вам життєве забезпечення, однак, чи воно портативне? Чи Ви зможете затримати цю полісу, якщо Ви зміните працедавця, втратите працю або вирішите піти на пенсію? І на нещастя, у нинішніх часах гарантія праці майже не існує. З віком людини зростають вкладки. А як з Вашим здоров'ям? Чи за десять років Ваше здоров'я буде таке, як сьогодні?

Ніхто і майже ніколи не може мати абсолютної певности, як складеться життя. Однак є спосіб забезпечити Вашу родину певною мірою економічної упевнености – життєвим забезпеченням. Будучи власником життєвої поліси, Ви і Ваша рідня – захищені. У більшості випадків посмертна виплата для спадкоємців не оподатковується. Внаслідок цього забезпечнева життєва поліса на 100,000 дол. виплачується спадкоємцям у повній сумі, тобто 100,000 дол.

Брак достатнього життєвого забезпечення, або цілковита відсутність забезпечення, змушує родину зробити важкий вибір, щоб звести кінці з кінцями. УНСоюз, братська установа, заснована у 1894 році, постачає продукти життєвого забезпечення багатьом поколінням членів.

УНСоюз пропонує традиційний перелік доступних плянів життєвого забезпечення і пенсійних грамот (annuities) до 90 року життя. Наприклад: 10-річне термінове забезпечення на суму 100 дол. для 35-річного чоловіка коштує тільки 11 дол. місячно.

Не залишайте фінансову майбутність Вашої рідні на випадковість долі. Перевірте Ваше життєве забезпечення для добра Ваших рідних і у справі інформацій телефонуйте до секретаря місцевого відділу УНСоюз або до Головної канцелярії УНСоюзу.

Отож ще раз: чи справді Ви можете дозволити собі не мати достатнього життєвого забезпечення?

Христина Е. Козак,
Головний секретар УНСоюзу

Гості Союзівки зі штату Мишиґен

Майбутність Союзівки залежить, у великій мірі, від підтримки громади, яка повинна нею користуватися і тим самим робити її фінансово стабільнішою. Союзівкою мусить поцікавитися молоде покоління.
На Союзівці провели один тиждень й довше 27 осіб з Мишиґену, які споріднені між собою. На фото: перед головним будинком сім'ї Бейлисів, Лавринів, Марогів, Серафинів і Захаріїв – разом 23 особи.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Нові листи про Ігоря Сікорського

Про Ігоря Сікорського („Свобода" з 9 липня і 20 серпня ц.р.) Микола Кравців і проф. Дарія Маркусь у своїх статтях довели, що славний винахідник, конструктор літаків був українського походження, і було б дуже доцільним, щоб його іменем назвати летовище в Бориспoлі. Немає сумніву, що з такої назви найбільше раділи б росіяни, а світ сприйняв би таку подію, як чергову русифікацію України.

Національне походження не є рівнозначне з національністю. Ігор Сікорський був росіянином, про що заявляє його син в листі до Д. Маркусь. В довідниках та різних енциклопедіях, з українськими включно, навіть не подано, що він був українського походження, а в більшості – „авіоконструктор родом з Києва".

В нашій історії багато визначних росіян і поляків були українського походження. Згадати б ката українського народу Ярему Вишневецького та його сина - польського короля Міхала. М. Горбачов в своїй біографії пише, що до 14-го року життя не знав російської мови. Польський патріот генерал Станіслав Шептицький (рідний брат Митрополита Андрея) також був українського походження. В 1930-их роках ректором Познанського університету ім. А. Міцкевича був поляк Арсеній Перетятковіч (мій професор), який затаював українське походження. Чи можна переконати літературний чи музичний світ, що Микола Гоголь і Артем Ведель були українцями?

В нашій історії маємо визначені постаті, які заслуговують, щоб їх іменем назвати летовище, і яких світ знає, що вони українці. Як гарно звучало б – летовище ім. Симона Петлюри або Михайла Грушевського. Очевидно, сьогодні це фантазія, але коли Україна стане українською, це може здійснитись.

Роман Ричок,
Мейплвуд, Н.Дж.

* * *

У тижневику „Свобода" (ч. 34) у статті „Ігор Сікорський: Мій рід чисто українського походження" проф. Дарія Маркусь написала, що Ігор Сікорський по приїзді до США шукав за позичкою для відкриття підприємства з будови літаків і що „були чутки, які сьогодні мабуть тяжко перевірити (при переїзді з будинку до будинку багато паперів розгубилося), що він звертався за позичкою 5 тисяч долярів до Українського Народного Союзу, де йому відмовили".

Мені відомо, що УНСоюз до цього часу зберігає у Головній канцелярії листування з фінансових справ за десятки років. Ніколи не знайшла листування чи прохання Ігоря Сікорського. Прохання могло наспіти також телефонічно чи особисто, але на це немає доказів. На початку 1950-их років довголітній головний касир св. п. Роман Слободян багато оповідав мені про різні події в українській громаді і про людей, які їх творили у 1920-их, 30-их і 40-их роках. У моїй пам'яті не залишилося якоїсь згадки про І. Сікорського.

Читач може також бути під враженням, що УНСоюз зробив погане рішення, якщо дійсно відмовив у позичці.

Хочу вияснити, що так, як є тепер і як було раніше, УНСоюз та інші братські забезпеченеві установи можуть уділяти тільки позички на підклад резерви на грамотах своїх членів, або перші гіпотечні позички на реальності членів. Позички на заснування підприємства чи його поширення братським забезпеченевим установам не дозволено давати.

В теперішних часах такі позички уділяють українські кредитові кооперативи, але перед 1950-ми роками вони ще не існували. В часі, коли І. Сікорський потребував капіталу, українська громада, наскільки мені відомо, ще не мала фінансових інституцій, котрі могли б йому допомогти.

Уляна Дячук,
колишній предсідник УНСоюзу

* * *

Цікаво було прочитати у „Свободі" 20 серпня ц.р. статтю д-ра Дарії Маркусь про походження Ігоря Сікорського. Його батько Іван Сікорський (1842 – 1919), лікар за фахом, народився у селі Антонів, тепер Сквирський район, Київської области, і помер у Києві, де студіював та працював від 1885 року, аж до кінця життя.

Треба зазначити, що є ще дві особи українського походження, які знаходимо на марках США. В журналі „Український філателіст" (ч. 51 за 1987 рік) д-р Інґерт Кузич дослідив, що на двох марках США, виданих у 1945 та 1995 роках, присвячених здобуттю Іво Джіма, є українець Михайло Стренк. Михайло Стренк (1919 – 1945) був сином Василя і Марти Стренк і народився у Конемо, Па. Обоє родичів походили з українського села Орябина, у районі Пряшева, Східня Словаччина.

Другий – це Енді Варгол, якого бачимо на марці США з серпня 2002 року. Його батько Андрій іміґрував до США у 1914 році, а його мати Юлія з дому Завадак, приїхала в 1921 році. Обоє походили з українського села Миків, тепер повіт Свидник у районі Пряшева. Про Варгола писав д-р Микола Мушинка у статті „На Пряшівщині відкрито музей родини Варголів", як появилась у „Свободі" 4 грудня 1991 року.

Треба зазначити, що є більше марок США, пов'язаних з Україною. Про це була моя стаття у журналі „Американський філателіст" в березні 2003 року, про яку писав Левко Хмельковський у „Свободі" з 26 березня 2003 року.

Андрій Даріян Сольчаник,
Мідія, Па.

* * *

Ми щиро вдячні за те, що у числі газети за 15 серпня Ви опублікували листа Дарії Маркусь, в якому вона веде мову про „батька гелікоптерів" – Ігора Сікорського, котрий завжди усвідомлював себе як „справжній українець". Дуже добре, що такі листи-підтвердження існують. В житті Сікорського було також багато інших доказів його українського походження. Однак, він також говорив, що походить з Росії, з часів Першої світової війни, адже Україна до того часу була частиною Російської імперії. Багато дослідників використали цей факт, щоб підкреслити саме російське походження вченого.

Сікорський до свого походження мав двоїсті відчуття, що чітко можна побачити на прикладі його дітей. Я знаю, що один з його синів вважає себе українцем, а інший - росіянином. Як тут розібратися?

Д. Маркусь не зовсім має рацію, коли стверджує, що „він (Сікорський) та спортсмен Бронко Наґурський є єдиними українцями, на честь яких було випущено поштові марки в США".

Нижче подаю список всіх українців чи українських американців, зображених на марках США: Марка Іво Джіма, на якій зображений Майкл Стренк – як один з тих, хто підіймає прапор; його батьки були українцями – випущено марку в 1945 році; Луїз Невелсон, скульптор, народилася в Києві – марка 2000 року; Енді Воргол, мистець, його батьки були українцями – марка 2003 року; Бронко Нагурський, атлет, батьки - українці – марка 2003 року. Окрім цього, є марка з 1974 року, присвячена менонітам з України, які перенесли озиму пшеницю (стійку до морозів) з українських степів до американських прерій.

Є також декілька інших американських марок на честь польських особистостей, що народилися в Україні: Казимирові Пулаському, який народився на Поділлі, присвячено марку з 1931 року; Ігнасієві Янові Падеревському, народженому в Кирилівці сучасної Вінницької області, присвячено марку з 1960 року вартістю 4 центи і марку з 1960 року, вартістю 8 центів.

Врешті-решт, у 1980 році було випущено марку на честь композитора Ігоря Стравінського, мати якого є напівукраїнкою.

Пані Д.Маркусь закінчує свого листа, стверджуючи, що було б дуже доречно перейменувати аеропорт „Бориспіль" на честь І. Сікорського, і що „Україні саме час почати шанувати її синів та дочок". Так, я погоджуюся з доречністю ідеї перейменування, проте хочу наголосити, що принаймні у філателії І. Сікорського було вшановано українською маркою ще в 1998 році.

Інґерт Кузич,
Спрінгфілд, Ва.

Марка, присвячена менонітам з України

Бронко Нагурський

На поштовому бльоці США – марка „Іво Джіма" в лівому верхн ьому куті

Діти добре відпочили у таборах на Союзівці

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Минулого літа на додаток до традиційного дитячого табору „Чемного" на Союзівці відбулися табори „Пригода" і „Відкриття". Розповідає управитель Союзівки Нестор Паславський:

– Організатором і головою таборів був Влодко Наливайко. Допомагав йому як командант табору першого тижня Сергій Наливайко, на другий тиждень його змінив Андрій – прізвище зараз не пригадаю... Опікунками дітей стали Катя Капустенко і Ніна Кобрин. Спершу був табір „Пригода", потім – „Відкриття". На відміну від табору „Чемного", який був денним табором для наймолодших, ми змінили ціль таборування – ми прагнули використати ті можливості, які надають для таборування гірські околиці Союзівки. Ми вчили дітей ставити шатра і жити в них, ночувати в лісі, займатися скелелазінням – до останнього заняття залучили професійних інструкторів. Особливо розгорнутою була ця програма у таборі для старших віком дітей. У кожному таборі було близько 30 дітей. Діти були дуже задоволені цією пригодою і наступного року ми постараємось повторити таборування, може, з деякими змінами – з урахуванням набутого досвіду.

Зустрілися на потічку

Кращі стрільці з луків

Лекція у таборі

На вершині - з інструктором

Скелі скоряються мужнім і сильним

Скелелазіння гартує волю

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Колюмбійський університет розвиває українську програму навчання

НЮ-ЙОРК. – Колюмбійський університет пропонує нові курси української мови та курси з української соціолінґвістики, літератури та історії в осінньому семестрі, котрий почався 7 вересня. Поширену програму навчання організовано після завершення важливої фази збіркової кампанії Фонду катедр українознавства, яка збільшила капітал ключевого фонду для навчання української історії в Колюмбії до мільйона долярів. Цей осяг відкрив можливість подальшого плянування нової програми викладання української мови як черговий крок у розбудові української програми в Колюмбії.

Два курси історії, запропоновані восени – „Історія сучасної України" (W3226- викладач д-р Ярослав Грицак), і „Розвиток і розпад Совєтського Союзу" (W3222 – викладач проф. Марк фон Гаген). Д-р Я. Грицак є професором історії Львівського національного університету і деканом гуманітарних наук Українського католицького університету. У Колюмбії він буде гостюючим професором Фонду ім. Яцика. Проф. М. фон Гаген є професором у відділі історії в Колюмбії і президентом Міжнародної асоціяції україністів.

Пропонуються такі курси української мови: „Українська мова – початковий рівень" (W1101 – викладач Рорі Фінин, докторський кандидат Відділу слов'янських мов у Колюмбії), „Українська мова – середній рівень" (W1201 – викладач д-р Юрій Шевчук) і „Українська мова – вищий рівень" (W3001 – д-р Ю. Шевчук). Д-р Ю. Шевчук є новим викладачем української мови у Відділі слов'янських мов Колюмбійського університету. Курс для аспірантів „Розвиток мови в пост-тоталітарних державах" (U6888 – д-р Антоніна Березовенко) представить огляд розвитку мов і мовної політики в колишньому Совєтському Союзі і проаналізує соціополітичні і культурні зміни, які віддзеркалюються в мові. Д-р А. Березовенко є співробітником Інституту ім. Гарімана. Впливи на українську мову будуть в центрі уваги її викладів.

Курс з української літератури „Література і тотожність в пост-совєтській Україні" (W4100) викладатиме у Відділі слов'янських мов д-р Марія Ревакович, отримавши на це стипендію ім. Непоранних Канадської фундації українських студій. Її виклади зосереджуватимуться на аналізі сучасної української літератури, особливо на творах минулого сторіччя.

Вищезгадані курси відкриті не тільки для студентів Колюмбії, але й для студентів інших університетів метрополії Ню-Йорку та для осіб, що зацікавлені продовженням своїх позадипломових студій. Студенти Нюйоркського університету можуть реєструватися на курси української мови в Колюмбії безпосередньо в їхньому університеті.

Аспіранти з університетів, котрі є членами „Консорціюму Колюмбійського університету" (NYU, CUNY, New School), можуть записатися на всі інші курси, якщо вони мають на це згоду від їхніх університетів і від Колюмбії. Щоб отримати інформацію про виклади в Колюмбії, просимо телефонувати до Діяни Гованської, Програма Українознавства у Колюмбії, на число: (212) 854-4697, або звертатися електронною поштою: ukraianstudies@columbia.edu.

Діяна Гованська

Попрощалися з о. Богданом Лукієм

НЮАРК, Н. ДЖ. – 29 серпня церква св. Івана Хрестителя була виповнена, як на Великдень. Парафіяни зібралися попрощатися з о. Богданом Лукієм, котрий п'ять років служив парохом. Він – чутливий душпастир і знаменитий організатор, який завжди старався закликати своїх парафіян до молитви, до співпраці та до розваги. Він творив теплу атмосферу у своїй парафії, і приємно було бачити, що парафіяни його цінять.

о. Богдан Лукій

Прийшли молоді та старі – з першої, другої, третьої та четвертої хвилі емігрантів. Прийшли ті, яких о. Богдан хрестив і вінчав, і ті, яким він родичів та приятелів хоронив. Кожний прийшов з власними спогадами та власним розчаруванням, що о. Богдана переводять на іншу працю.

В своїй проповіді о. Богдан сказав: „Я залишаю вас усіх, але беру зі собою дорогоцінні спомини. Особливо приємно згадую сотні тих нагод, які ми мали, щоб в родинній злуці молитися разом. Часто буду пам'ятати ваше сердечне ставлення до мене. Для мене це був великий привілей – служити вам і за це я вам вдячний. Правду сказавши, я надіявся вам довше служити, але Бог мав для мене інші пляни.

Мої настоятелі попросили мене, після 37 років пастирської праці, посвятити своє життя на те, щоб стати місіонером для оо. Редемптористів та їздити по різних громадах і проповідувати Боже слово. І я погодився на це".

Спершу о. Богданові дорога стелиться до Отави, де він братиме курси східньої теології в Інституті Митрополита Шептицького, потім – в Україну, а звідти – до різних країн, епархій та парафій.

„Буду заохочувати українських людей вислухати Боже слово та запрошувати їх зростати в любові до Ісуса, – сказав о. Богдан. – Стою тут перед вами і закликаю вас до позитивного думання. При прощанні маємо один з двох виборів. Можемо жалкувати, що час нам втік і що ми не встигли виконати одного чи іншого наміченого проєкту. Або можемо подивитися в минуле та пригадати собі великі пам'ятні та гарні хвилини, які ми радісно разом пережили. Слово „до побачення" висловлюю з глибокою любов'ю до кожного та кожної з вас і справді надіюся з вами знову побачитися. А поки ми знову зустрінемося, прошу вас пам'ятати мене у своїх молитвах, і я обіцяю молитися за вас".

Ксеня Гапій

Проф. Майкл Флаєр...

(Закінчення зі стор. 1)

ченківських конференціях. Ми також співпрацюємо в архівній і бібліотечній галузях. І наш бібліотекар, стипендіят фонду ім. П. Яцика Ксеня Кебузинська була головою конференції бібліотекарів, що відбулася у Гарварді.

Я особисто кілька разів співпрацював з п Ларисою Онишкевич, коли я брав участь у лінгвістичних конференціях, темою яких було мовне питання в Україні, зокрема в Ню-Йорку, на щорічних засіданнях Асоціації національних досліджень.

– Якщо я не помиляюся, то існувала така думка, що УНІГУ міг би стати для України, зокрема для українських урядових та наукових інституцій, чимось на зразок „мозкового центру". Чи справдилися такі сподівання?

– Мені здається, що в цьому питанні існує певне непорозуміння. Я не думаю, що в цьому контексті „мозговий центр" є цілком доречною метафорою. Для мене „мозговий центр" є організацією, що займається політикою, громадськими справами, стосунками з іншими країнами, одне слово, організацією, яка постійно пропонує урядовим установам розроблені ними документи і в такий спосіб намагається впливати на хід подій. Ми цим не займаємося. Нас такі речі не торкаються. Наша справа – українознавчі дослідження, в першу чергу в гуманітарних науках – історія, література, мова – і в суміжних областях.

го життя. І я сподіваюся, що й сам український уряд займе колись у цьому питанні активнішу позицію. Для цього існує багато шляхів. Наприклад, внаслідок різких соціяльних зрушень останніх років в Україні з'явився цілий прошарок справді заможних людей (сподіваюся, що більшість з них заробили гроші чесним способом). Отже, з'явився новий кляс, який в потенціялі міг би зробити багато корисних справ для своєї країни. Гадаю, на часі й поява різних філантропічних організацій, щось на зразок фундацій Форда чи Рокфелера. Новоспечені українські мільйонери цілком могли б заснувати фонди, з яких би виплачувалися стипендії здібним студентам. Або матеріяльно підтримувалися б викладачі. Або з яких утримувалися б академічні видавництва. І в зв'язку з цим хотів би згадати про ще один напрямок у діяльности Інституту. Я особисто знаю й підтримую зв'язок з багатьма українськими вченими, особливо з Києва та зі Львова. Але, крім того, ми, як Інститут, намагаємося знайти та виявити здібних та перспективних науковців, не пов'язаних з цими головними академічними центрами. І ми всіляко сприяємо тому, щоб вони розвивали й досліджували свої теми.

– І ви якось підтримуєте їх?

– Американська Рада Наукових Товариств (ААНТ) має окрему програму, саме для подібних стипендіятів зі Східньої Европи. Її мета – дати їм змогу працювати над своїми темами вдома. Я – член дорадчої ради ААНТ, і коли ми розглядаємо подані на конкурс проєкти, то ми дивимося не лише на те, наскільки „гладко" розписана кожна конкретна пропозиція (багато з претендентів вже бували на Заході і мають досвід складання подібних паперів), але й на її потенційну вартість. І це особливо стосується претендентів з так званої провінції, якою, як правило, нехтують. Наприклад, нас цікавлять свіжі ідеї, які походять з Харкова чи Миколаєва, з Луганська, Дніпропетровська, з Винниці, Житомира. Тамтешні молоді вчені можуть просто не знати про такі можливості для втілення своїх ідей. І ми мусимо дати їм такий шанс.

– Чи має УНІГУ якісь власні стипендіяльні програми?

– Кілька років в Інституті діяла прекрасна програма, яку розпочав Євген Шкляр. Тепер УНІГУ взяло на себе її фінансове забезпечення, хоча ми й сподіваємося, що в майбутньому ми матимемо ще якусь доброчинну підтримку. На цю програму подаються претенденти зі всього світу, вчені, що вже чотири чи п'ять років, як захистили дисертацію і тепер працюють над своєю другою науковою темою. Багато з них хотіли б приїхати до Гарварду і провести якийсь час, зосередившися на своїй темі, консультуючись з колегами, зустрічаючися зі студентами. Завдяки цій програмі, ми маємо змогу щороку давати стипендії шістьом чи сімом вченим на період від трьох до п'яти місяців. І ми вважаємо, цю ця програма є надзвичайно успішною. Стипендії вже одержали не лише українські вчені, але й науковці з різних країн – з Польщі, Італії, Франції, Канади, зі Сполучених Штатів, з Росії, з Кореї. І всі вони, у свою чергу, знайомлять нас зі своїми темами, відкривають перед нами свою перспективу, свій погляд на ці теми. І таке „перехресне опилення" є надзвичайно корисним. Ми вчимося одне у одного. Це створює жваву освітню атмосферу. Стипендіяти беруть активну участь у нашому науковому семінарі, де виступають з доповідями. Дехто з них друкує статті для наших видань, дехто повертається, щоб викладати під час Гарвардської літньої школи або під час академічного року. Ми цим дуже задоволені і плянуємо й надалі підтримувати цю програму.

– А яка ситуація з журналом „HUS" – „Harvard Ukrainian Studies"?

– Не секрет, що останнім часом цей журнал виходить з певним запізненням. Але тепер, коли ми маємо нового завідувача відділу публікацій Пета Райта, ми стараємося якомога швидше заповнити всі попередні пробіли і на 2005 рік плянуємо видати всі номери, з якими ми були загаялися. Найближчим часом має вийти число журналу, присвячене темі Голодомору (власне, матеріяли конференції). Крім того, ми готуємо два великі томи (обсяг, що дорівнює двом „журнальним" рокам), присвячені церковній історії. Після того має вийти окремий (також досить грубий) том, присвячений Львову, окремою книжкою в твердій обгортці. Ми дуже сподіваємося, що цей том стане в пригоді всім, хто викладатиме курси з історії України. Після того „HUS" відведе все цілорічне число питанням філології та лінґвістики.

– Яку позицію УНІГУ займає щодо тієї мовної ситуації, яка складається тепер в Україні? Бо гострота цієї теми не може не хвилювати наших читачів.

– Наш Інститут з першого дня свого існування займав і продовжує займати активну позицію щодо української мови, щодо її охорони і подальшого розвитку. Зокрема я був (і надалі залишаюся) першим професором катедри української філології імені Олександра Потебні. І я ревно зацікавлений в тому, щоб ця тема перебувала в полі зору нашого Інституту. Українська мова мусить посісти чільне й по праву належне їй місце в житті України. Вона є і буде державною мовою усієї країни. Але люди мусять знати, якими є стандарти цієї мови, і розрізняти нормативну мову від ненормативної, тобто вміти визначати впливи на неї інших мов і традицій. Всі знають про потужний вплив російської, а останнім часом і англійської мов. Цілі англомовні лексеми запозичуються зараз без будь-яких істотних змін. Отже, лінґвістів цікавить питання, який вплив це має на структуру мови? Й які перспективи відкриває ця тенденція? І я сподіваюся, що, випускаючи цей том, ми згодом змогли б провести конференцію, присвячену лінгвістичній ситуації в Україні. Десь, скажімо, у 2006 - 2007 роках.

– І якою могла б бути назва такої конференції?

– Я колись в рамках Гарвардської літньої школи викладав курс, який називався „Україна як лінґвістичне поле бою". Це могло б бути назвою для конференції. Принаймні, це є одним з варіянтів. Бо ми маємо за що боротися. Українська мова має давні й славні традиції. Багато хто намагався знищити й викорінити, або хоча би звести її нанівець, оголосивши її діялектом. Але це повнокровна мова, з багатою й різноманітною літературою. І ми будемо робити все для її піднесення.

Проф. Майкл Флаєр

– Якими є пляни подальших публікацій УНІГУ?

– В рамках нашої бібліотеки середньовічної літератури ми збираємося видавати твори Мелетія Смотрицького, автора з XVII сторіччя. В подальших плянах – випуск нормативного перекладу літописів „Повісті временних літ", зробленого проф. Горасом Лантом. Вчений працював над ним тридцять років. І цей том перевершить всі досі існуючі англомовні переклади. (Не забуваймо, що йдеться про базові документи для всі східніх слов'ян!) Цей точний, науково вивірений переклад давно на часі. Й УНІГУ буде видавцем цього вікопомного твору давньо-української літератури.

А ще ми найближчим часом друкуємо працю Дарюша Колодзейчика „Дослідження реєстру Подолії доби Отоманської імперії". Це надзвичайно важливий документ кінця XVII сторіччя і він у нас вийде в двох томах, один з яких буде факсимільним виданням. Цей реєстр дає нам надзвичайно повну картину побуту населення усього півдня тогочасної причорноморської України. Хто там жив? Яким було їхнє економічне життя? Як ці люди називалися? Скільки худоби вони утримували? Яким було їхнє соціяльне й економічне життя? На всі ці питання допитливий читач знайде там відповіді.

Ми також розглядаємо можливість другого, значно розширеного видання поезій Олега Лишеги в перекладах Джеймса Бресфілда.

– А якими є стосунки УНІГУ з місцевою українською громадою?

– О, вони дуже добрі. Громада хоче мати інформацію про те, що діється в Україні. А ми робимо все, щоб ця інформація була вичерпною, достовірною і приступною для громади. Нам дуже пощастило в тому, що громада не так активно і щедро підтримувала і продовжує підтримувати. Й ми ніколи не забуваємо, що без такої допомоги не було б нашого Інституту. Ми працюємо завдяки громаді і сподіваємося, що своєю активною діяльністю на ниві українознавчих досліджень зможемо виправдати їхню довіру.

Проф. Майкл Флаєр: „Ми працюємо завдяки громаді і сподіваємося, що своєю активною діяльністю на ниві українознавчих досліджень зможемо виправдати їхню довіру".

– Якою, на Вашу думку, є стан академічного життя в Україні?

– Це є надзвичайно цікава і складна тема. З одного боку, українська вища школа має давні та славні традиції. В XIX і XX століттях Україна дала світові багато блискучих філологів, літературознавців та істориків. І ця традиція ніколи не уривалася. І попередні уряди намагалися підтримати інфраструктуру, яка є підґрунтям для всієї системи. Вони вкладали гроші у розвиток вищої освіти та дбали про пристойний рівень заробітної платні в академічній сфері. На жаль, після здобуття Україною незалежности йдеться про геть протилежні тенденції. Уряд уже не вкладає небхідних грошей у розвиток академічної науки та вищої освіти. І як наслідок такої політики, певні наукові стандарти – або, просто кажучи, елементарна чесність – значно підупали. Хоча б тому, що вони вже не сприймаються як щось самозрозуміле. Я, звичайно, можу судити про такі речі лише опосередковано, бо я, так би мовити, не маю з цим справи щодня, але постійно чую про всякі шахрайства, про плагіят, про систему списування, яка процвітає у школах, про хабарі, про купівлю оцінок. І все це не може не турбувати нас, бо це підриває й знецінює всі здобутки української вищої освіти і стає на заваді її розвитку. Якщо під сумнів береться цінність диплому, то це не може не впливати на всіх причетних до академічно-

2–3 жовтня: 73-тя річна проща до Матері Божої

2–3 жовтня 2004 року Сестри-василіянки проводять 73-тю річну прощу до матері Божої, за участю Митрополита-Архиєпископа УКЦ Стефана Сороки і української католицької ієрархії. Початок: 2 жовтня о год. 4:30 по пол., 3 жовтня – о год. 9:30 ранку. У прощі візьме участь Гліб Лончина, прокуратор УКЦ для Апостольської столиці. Відбудеться поминання Митрополита Андрея Шептицького у 60-ту річницю його смерти. Адреса: 710 Fox Chase Rd., Fox Chase Manor, PA 19046. Тел.: (215) 379-3998.

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи“

Ж. Круасан. „Покликання жінки або священство серця“, з французької переклала Зоряна Курдина. Автор, відома французька письменниця, розглядає ролю жінки у сучасному суспільстві та з'ясовує її тотожність як з перспективи людської, так і з перспективи Божого задуму щодо неї. Видавництво „Свічадо“, Львів, 2003 рік.

Ольга Кузьмович. „Про вчора і сьогодні“, збірник нарисів, фейлетонів і репортажів. У книжці є цікаві розповіді про будні пережитого, цікаві постаті української діяспори, про родинні зв'язки та багато іншого. Львів-Ню-Йорк, 2003 рік.

Анатолій Горбівенко. „Покотьоло“, лірика, усмішки, пересмішки. Видавництво „Брама“, Черкаси, 2003 р.

Петро Одарченко. „Мені сто років“, автобіографія, спогади, листи. 20 серпня 2003 року авторові виповнилося 100 років. У статтях, що ввійшли до цього ювілейного збірника, П. Одарченко розповідає про свій нелегкий життєвий та творчий шлях. Видавництво „Смолоскип“, Київ, 2004 рік.

Іван Головінський. „Національна свідомість як рушійна сила державотворення“, психологічна інтерпретація. Видавництво „Аконіт“, Київ, 2004 рік.

Степан Дубицький (Андрій Кілко). „Україну захищали в чужині“, спогади про Закерзоння. Звитяжний і страдницький шлях довголітньої боротьби воїнів УПА в Україні. Видавництво „Джура“, Тернопіль, 2004 рік.

Мирон Мастикаш. „Пісні боротьби“, вірші колишнього політв'язня. Львів, 2004 рік.

Редакційна колегія. „Літопис Бойківщини“, ч.1/66(77) журнал присвячений дослідженю історії, культури і побуту бойківського племени. Видавництво, „Бойківщина“, США - Канада - Україна, 2004 рік.

Володимир Петришин. „Розвиток математичних наук в Україні“. Авторизований переклад з англійської Богдана Романова. Видавництво Наукового товариства ім. Шевченка, Львів, 2004 рік.

Загадки Часу

(Закінчення зі стор. 5)

тропії до високої. Одним словом, Всесвіт колись був упорядкованим, одностайним, високо симетричним. Треба було лише мінімум інформації, щоб його комплексно описати. Та ці симетрії поступово зникли, чи, як кажуть фізики – „розломилися“ („brosken symmetries“). Всесвіт почав ставати щоразу хаотичнішим, неупорядкованішим. Ентропія зростає скорим темпом.

Згідно з цією теорією, це саме й визначає час як процес зростання ентропії. Ніхто вповні не розуміє механізму цього процесу, але це найкраще пояснення „стріли часу“, яке ми сьогодні маємо в науці. Час – це загальна кількість ентропії у Всесвіті, яка показує стан Всесвітнього хаосу.

Можна спитати: чому? На це існує певна відповідь: згідно з найновішими космологічними теоріями, Всесвіт створився приблизно 14 більйонів років тому у висліді „Великого вибуху“ („Big Bang“). Тоді певні симетрії Всесвіту „розломилися“ і настала так звана „інфляція“, коли Всесвіт з малої кульки, завбільшки в горішок, блискавично розрісся у цей колосальний універсум, космос, який ми маємо сьогодні. Після інфляції Всесвіт був у стані низької етропії. Але природа Всесвіту постійно змагає до стану максимальної ентропії, до стану якнайбільшого хаосу.

І тому ми маємо Час, який представляє міру хаосу, міру ентропії. Коли вже настане стан, де все буде помішане, хаотичне, Часу більше не буде, тоді Час зупиниться.

Очевидно, в цій теорії є дуже багато деталей, які неможливо передати в короткій статті. Але навіть прочитавши великі наукові книги, написані з застосуванням вищої математики, цього всього не можна зрозуміти людським розумом. Найвище, що можна – це повторити безсмертне: „Дивні діла Господні“.

Відзначення 13-ої річниці Незалежности України

Ню-Йорк

Чотири концерти протягом одного тижня (від 20 до 29 серпня) дзвінкими акордами Свята Незалежности пролунали у Ню-Йорку. Пісенно-поетичну композицію „Ми діти твої, Україно!" виконав ансамбль „Українська родина" 20 серпня у конференційній залі УККА, 21 серпня – для парафіян Церкви Святого Духа в Брукліні, 21 серпня – у церкві Святого Миколая, у Брукліні. Святковий концерт в залі УККА був водночас свідченням активної діяльности створеного два роки тому Центру УККА для новоприбулих „Українська світлиця". Стіни залі прикрашала виставка мистецьких робіт учнів Студії художника Василя Барабаша.

Свято відкрив отець Маріо Дацишин з церкви св. Юра, який щирим словом і молитвою об'єднав почуття і думки усіх присутніх.

З доповіддю виступила перед концертом головна редактора газети „Національна трибуна", член Спілки Письменників України Люба Дмитришин-Часто.

У програмі було багато точок, розрахованих на людей старшого покоління – вірш „Забуті стрілецькі могили" і пісня „Їхав стрілець на війноньку", драматичний монолог про героїв Маківки і сповнена нестримної енергії пісня „Там на горі, на Маківці", пісні-реквієми „Спіть, хлопці, спіть" і „Дівчата-повстанки". Виразно і вдумливо деклямували вірші і вели програму Світлана Махно і Галина Мельник, які також гарно співали в дуеті. Ще один „зіспіваний" дует виступав у програмі – Лариса Гулович і Стефанія Лопух. Мала свій співочий дебют в дуеті і Надія Хоменко. Жіночий склад ансамблю проспівав два акапельні твори – „Зірвалася хуртовина" і „Якби я мала крила орлині", ліричну пісню „Виший ми, мамо, сорочку" і жартівливу „Посилала мене мати". А коли хор у повному складі заспівав могутню пісню „Козацькії діти" сучасного автора З. Кметя і відому маршову пісню „За Україну з вогнем завзяття" – то це прозвучало, як кульмінація всього свята. Наприкінці концерту всі присутні виконали гимн „Ще не вмерла Україна". На концерті в УККА були присутні четверо гостей-американців, які з великою цікавістю і захопленням сприймали і красу українського одягу, і красу української пісні, і емоційність атмосфери, безперервно фільмували концерт на відео і робили фотографії.

Співає Христинка Махно

Прикрасили програму і виступи наших солістів. Співачка Вероніка Канінська з великим почуттям проспівала дві патріотичні пісні – „Рідний краю" на вірші Л. Дмитришин-Часто і „Срібна земля". Автором музики обох пісень є керівник ансамблю, член Спілки композиторів України Оксана Лиховид.

Улюблениця громади, наймолодша учасниця ансамблю Христинка Махно, якій лише 11 років, продеклямувала „Вірш про рідну мову" і подарувала присутнім пісні „Бо я – україночка", „Збережімо в серці" і „Я люблю вас, Карпати мої!" (всі три пісні створила Оксана Лиховид).

Розповідає керівник ансамблю Оксана Лиховид: „Готуючи виступ ансамблю з патріотичною програмою, весь час відчувала в душі обов'язок перед Україною, громадою і своїми батьками, родиною. Мій тато, Михайло Стецик, завжди дуже любив співати пісню про Маківку. І зараз наче чую його голос – „Хлопці, підемо, боротися будемо!", багато з цих пісень мене в дитинстві навчила моя мама Тетяна, яка 40 років викладала в школі українську мову і літературу. А мамин рідний брат Омелян, стрілець дивізії „Галичина" був репресований і багато років змарнував на важких забайкальських рудниках. Загинув у совєтському таборі в Магадані у свої 19 років і молодший мамин брат Любомир, учасник підпільної групи. Співаючи ці пісні, я неначе розмовляю з ними, з їх душами, бережу про них пам'ять"...

Учасники ансамблю „Українська родина" вирішили перерахувати зароблені концертами гроші на допомогу родинам загиблих шахтарів Донбасу і на розвиток Центру для новоприбулих.

Ольга Кос-Стефанишин

* * *

Комітет Українсько-Американських Організацій і Українсько-Американська Координаційна Рада, Відділ Ню-Йорку, спільно, за гаслом „Об'єднаймося", були господарями імпрези відзначення 13-ої річниці незалежности України в неділю, 29 серпня, у великій залі Народного Дому. Святковий концерт творів і готував культурний референт Об'єднаного комітету, Народний артист України Іван Бернацький. Це відразу давало запоруку, що відзначення буде переведене на високому мистецькому і культурному рівні, а зміст і виконання імпрези лише це підтвердило.

Генеральний консул України в Ню-Йорку Сергій Погорельцев промовляє в Народному Домі

Вітає Вероніка Канінська

Відзначення розпочав своїм словом Генеральний консул України в Ню-Йорку Сергій Погорельцев, який оптимістично переглянув успіхи України впродовж тринадцяти років і затримався на усіх засобах підтримки світового українства, що так добре можна бачити на американській землі. Він підкреслив европейський курс, який провадить сьогоднішня Україна, і звернув увагу на щире сприяння українській діяспорі, в якому стоїть попереду дипломатична служба України в США, а зокрема в Ню-Йорку. Численна публіка прийняла доповідь Генерального консула теплими оплесками, які віддзеркалювали дружні взаємини громади з С. Погорельцевим, що розвинулися між консулятом і українською громадою.

В дальшій програмі артист В. Курило відчитав Акт проголошен-

(Закінчення на стор. 22)

Учасники мистецької програми в Народному Домі

Ансамбль „Українська родина", посередині – керівник Оксана Лиховид і Люба Дмитришин-Часто.

57-ма конвенція Української Православної Ліґи

Під час робочої сесії

Митрополит Константин та Архиєпископ Антоній під час Божественної Літургії

ІНДЕПЕНДЕНС, Огайо. – 21 липня в готелі „Embassy Suite" з багатьох штатів країни зібралися делеґати на свою 57-му конвенцію. Її відкрила голова Управи УПЛіґи Линн Шафранська, попросивши Блаженнішого Митрополита Константина розпочати засідання молитвою. Члени молодшого відділу УПЛіґи при парафії св. Володимира в Пармі, Огайо, внесли прапори: Ніна Ауст - хоругву катедри св. Володимира, Адам Комінко - прапор України, а Лорен Відерсгайм – прапор США. Христя Богуславська з Парми привітала присутніх хлібом-сіллю та найкращими побажаннями англійською і українською мовами.

Зі словами привіту до присутніх також звернулися голова молодшого відділу УПЛіґи Наталя Бек з Палос- Парку, Ілиной, о. Іван Наконечний – духовний опікун конвенції, Меланія Наконечна з Парми, Джефрі Ґрінліф – голова парафіяльної управи катедри св. Володимира в Пармі.

Митрополит Константи у свому зверненні до делеґатів і гостей сказав: „Бог є милостивим до нас... Він нас зводить разом". Владика пожартував, що бував на багатьох конвенціях УПЛіґи ще перед тим, як деякі з членів її управи з'явились на світ. Під час перекуски в четвер увечорі з нагоди 68-го року від дня народження Митрополита Константина делеґати та гості конвенції заспівали Владиці „Happy Birthday" і „Многая літа".

„Багато з проєктів, здійснених Церквою, – говорив Владика Константин, – мали свій початок саме на конвенціях Ліґи. Між ними такі, як семінарія, освітні табори, табори прицерковних шкіл, конференції підлітків, „Табір всіх святих", реколекції для молоді та дорослих, стипендії... Все це було започатковане на конвенціях УПЛіґи.

Ось тут, в сусідній кімнаті, засідає Молодший відділ Ліґи. Це – церковні діячі XXI сторіччя, з рядів яких вийдуть учителі, церковні провідники, священики, цілком можливо, що й єпископи. Запитайте молодь – вона має багато ідей щодо майбутнього нашої Церкви. Я пригадую, як багато ініціятив Ліґа подала 50 років тому! І всі ці продуктивні ідеї зродилися на конвенціях Ліґи. Оскільки теперішня конвенція проходить під гаслом „Віра, надія й любов. Найважливіша з них – любов" і святий Іван учить, що Бог є любов, то й ваші мотиви в цій конвенції мусять бути у повноті любови, у благодійності і християнській творчості. Візьміть їх зі собою до ваших громад...".

Головна управа УПЛіґи (молодший відділ) на 2004-2005 роки

Головна управа УПЛіґи (старший відділ) на 2004-2005 роки

Діяльність конвенції в той день закінчилася вечірніми молитвами і сповіддю у приготуванні до Божественної Літургії наступного дня. Господарем вечора був організаційний комітет 57-ої конвенції місцевої парафії.

Наступного дня, 22 липня, відправлено у катедрі св. Володимира в Пармі Божественну Літургію. Щоденні молебні і Служби Божї оздоблював своїм співом хор під керуванням Маркіяна Комічака з Парми. Співали не лише місцеві хористи, але й делеґати та гості з інших парафій і відділів УПЛіґи. Очолювали їх Митрополит Константин та голова Консисторії Архиєпископ Антоній.

Головну промову на конвенції виголосив Владика Роберт Москаль, єпископ Української Католицької Церкви. Тема його проповіді зосереджувалася на „вірі, надії й любові".

У п'ятницю програми робочих сесій включали звіти старшого та молодшого відділів УПЛіґи та прийняття бюджету на 2004/2005 рік Також було вирішено, де відбуватимуться Конвенції в наступних роках: 58-ма Конвенція – в Нортгемптоні, ПА., 59-та - в Ковтсвілі, ПА., 60-та – в Карнеґі, ПА.

Кінцеву молитву на 57-ій Конвенції прочитав о. Степан Репа. Пізніше автобуси перевезли делеґатів і гостей до відновленого залу парафії св. Володимира на Українське село, де відбувся бенкет та танці.

Членами нової Управи УПЛіґи обрано: головою - Меланію Наконечну, першим заступником - Олену Ґрінліф, другим заступником - д-р Наталію Білинську, скарбником - Катерину Бейлі, фінансовим секретарем - адвоката Олега Білинського, контролером - Григорія Міська.

Митрополит Константином призначив духовним опікуном УПЛіґи - о. Івана Наконечного, а духовним опікуном Молодшого відділу – о. Мирона Оригона.

Д-р Степан Сивулич

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 285-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го вересня 2004 року Відділ 285-ий з'єднаний з Відділом 66-им, секретарем якого є:

ПЕТРО ЛЕЩИШИН

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mr. Peter Leshchyshyn
3601 Culver Dr.
Rochester, NY14622-1826
(585) 342-3874

Києво-Могилянська „Бізнес-школа" зацікавила підприємців в Чикаґо

Організатори і учасники конференції

ЧИКАҐО, Іл. – 30 липня в Північно-західньому університеті відбулася конференція „Стратегії розвитку підприємництва в Україні" – з нагоди приїзду делеґації Києво-Могилянської „Бізнес-школи". Вона викликала чималий інтерес з боку американських підприємницьких кіл до нової ґенерації українських підприємців.

Відомо, що коли комуністична імперія розпалася і Україна стала незалежною державою, відродився давній і дуже аворитетний центр української наукової думки – Києво-Могилянська академія.

За цю нелегку працю взявся письменник і громадсько-політичний діяч Вячеслав Брюховецький, залучивши до цього процесу все свідоме українство в державі та за її межами. У 2000 році в Чикаго була створена Києво-Могилянська Фундація Америки. Її метою стало залучення благодійних фондів та пожертв української діяспори для розвитку наукового потенціялу академії та інших навчальних закладів України. Серед засновників Фундації є багато визначних політичних осіб та представників великого бізнесу Сполучених Штатів Америки та України, а очолюють її колишній посол США в Україні Вільям Мілер та колишній міністер закордонних справ України Борис Тарасюк.

Старанннями Фундації досягнута домовленість про співпрацю між Києво-Могилянською академією та Північно-західнім університетом, конкретно – між Києво-Могилянською „Бізнесшколою" та відомою в світі „Kellogg Business School". На її запрошення до США прибула делеґація з Києво-Могилянки – 45 представників підприємницьких структур України, які тепер навчаються у Києво-Могилянській „Бізнесшколі". Вони представляли: мас-медію, транспорт, зв'язок, харчову промисловість, торговельну сферу, охорону здоров'я, страхування та право. Протягом двох тижнів ці студенти слухали лекції провідних викладачів „Kellogg Business School" ,а серед них були такі всесвітньо відомі фахівці у галузі менеджменту, як Філіп Котлер. Студенти протягом двох тижнів відвідали такі фірми, як „McDonalds", „Kraft", „Motorola", „Rockwell Automation" та інші.

У праці згаданої конференції взяли участь колишній посол США в Україні Вільям Мілер, всесвітньовідомий фахівець у галузі менеджменту, декан „Kellogg Business School" Діпак Джейн, головний економіст міжнародної фінансової корпорації Гай Пфеферман, керівник української делеґації, декан Києво-Могилянської „Бізнес-школи" Павло Шеремета, директор з міжнародних зв'язків корпорації „Моторола" Роберт Ленглі та фінансовий директор цієї ж корпорації Джон Блек, а також директор фірми „Чедборн і Парк" Ярослава Зелінська-Джонсон. Керував науковою конференцією керівник Центру технології та інновацій менеджменту Північно-західнього університету професор Майкл Раднор.

Конференція пройшла на високому рівні, це зазначили як організатори так і учасники. Ось, наприклад, враження директора фірми „Чедборн і Парк", юриста Ярослави Зелінської-Джонсон: „На мою думку, ця зустріч була дуже корисною для всіх. Українці довідалися про цікаві новинки сучасного менеджменту та познайомилися з багатьма новими людьми, з якими можна в майбутньому налагодити ділові контакти, а господарі відкрили нову Україну, яка вже в недалекому майбутньому голосно заявить про себе на цілий світ".

„Не часто доводиться брати участь у подібних форумах. Наш сьогоднішній діялог остаточно розтопив лід у стосунках між науковцями та підприємцями наших країн. Нас побачили й почули. А цей град запитань, якими засипали нас американці, зайвий раз засвідчив, що ми становимо інтерес для другої сторони, що вони уважно стежать за розвитком підприємництва в Україні", – сказав член української делеґації Дмитро Салєєв.

Жвавий інтерес, який викликала конференція, ще раз засвідчив, що діяльність Києво-Могилянської Фундації Америки, як і активна участь Києво Могилянської академії в розвитку міжнародних стосунків, сприяє покращенню взаємин між Україною та США.

Києво-Могилянська
Фундація Америки

Декан „Бізнес-школи" Павло Шеремета (зліва) і декан „Kellogg Business School" Діпак Джейн

Літня церковна школа відбулась в Пармі

Річна літня церковна школа при Українському православному соборі св. Володимира в Пармі, Огайо, відбулася від 2 до 6 серпня 2004 року. 43 дітей були учасниками школи. Темою школи була „Життя в православному світі". На знімці діти, вчителі та духовенство Літньої школи.

Українські журналісти гостюють в Америці

Журналісти в Рочестері: (сидять зліва) Людмила Маринюк, Тамара Денисенко, Мирон Баб'юк – президент УФКС), Катя Лаба; (стоять зліва): Юхим Мармер, Сергій Тихий, Мірко Пилишенко (бібліотекар УФКС), Леся Телеґа (секретар УФКС), Анатолій Коба (управитель УФКС).

РОЧЕСТЕР, Н. Й. – За федеральною програмою „International Visitors" з України приїхала до США делегація журналістів – головних редакторів регіональних газет: Катерина Лаба з Києва, Людмила Маринюк із Запоріжжя, Юхим Мармер з Кіровограду та Сергій Тихий з Києва. В їхню програму входили відвідини редакцій засобів масової інформації у Вашінгтоні, Тампі, Фльорида, Солт -Лейк Сіті, Юта, Бафало і Рочестері, Н. Й.

У Вашінгтоні журналісти відвідали газету „Вашінгтон Таймс", побували в Агентстві світових журналістських розслідувань. На Фльориді плянувалися відвідини двох газет, але ураган „Чарлі" вніс свої зміни – гостей терміново вивезли до Майямі, де вони провели кілька приємних днів. Несподівана зустріч чекала на них в Солт-Лейк Сіті, де головним редактором місцевої газети виявився колега, який у свій час працював в редакції московської газети „Новості". В місцевому університеті журналістам було цікаво побачити студентську газету, зустрітися з дописувачами та відвідати друкарню.

В Рочестер журналісти приїхали 19 вересня, щоб відвідати редакції місцевих газет „Democrat and Chronicle"та „Daily Record".

Українська федеральна кредитна спілка (УФКС), довідавшись про візиту українських журналістів, гостинно запросила їх відвідати УФКС, зустрітися з працівниками спілки, членами дирекції. Генеральний управитель Тамара Денисенко організувала екскурсію по місту, познайомила журналістів з мальовничими куточками Ірондеквойту, показала Український парк сторіччя біля міської ратуші, повезла в українські церкви, де журналісти мали змогу зустрітися з громадою. В кредитівці на гостей чекала вечеря, приготована Олею Дерещук, представником агенції „Міст" в Рочестері. Журналісти поділилися з присутніми враженнями від подорожі, розповіли про себе, про свої газети, проблеми ЗМІ в Україні, особливо тепер, напередодні президентських виборів. Слухачі задавали багато запитань.

На закінчення Тамара Денисенко побажала делеґації журналістів успішного продовження праці над відродженням України, становленням її як рівноправної європейської держави.

Галина Лісова

М. Папас з помічницею підтримують Український Національний Музей

Марія Папас, скарбник повіту Кук, та Пет Міхальська (ліворуч), помічник скарбника з етнічних питань, зустрілися з Валері Хринівською (в центрі), щоб висловити свою підтримку Українському Національному Музеєві в Чикаґо. В. Хринівська очолить полуденок для збору коштів, який щорічно проводиться музеєм. Цього року полуденок відбудеться в неділю, 26 вересня, о 1-ій год. по полудні в готелі „Маріот" у Чикаґо. Захід буде проведено, щоб вшанувати українських американців Джека Пеленса (нар. Володимир Палагнюк) та Пітера Босірова. В 1991 році, коли Дж. Пеленсові вручили Оскара за його ролю Кирлі в „Сіті Слікерс", він не обмежився промовою, щоб висловити свою вдячність, але також відштовхувався від підлоги у напівлежачій позиції однією рукою (тоді йому було 71 рік). М. Папас також займається спортом – бігом на відстань 5 км. та тріятлоном, тож пообіцяла обмінятися спортовими порадами з Дж. Пеленсом.

УКРАЇНА І СВІТ

Відкрито Колегіюм ім. Б. Барабаша

СТРИЙ, Львівська обл. – З ініціятиви та підтримки Богдана Барабаша, що проживає в Америці, на базі Стрийської гімназії було відкрито колегіюм.

За часів радянської влади гімназію було закрито, а за часів незалежности України вона відновилася в 1991 році. Сьогодні тут навчається 400 учнів, працює 65 вчителів. Впродовж усіх цих років гімназія підтримувала тісні зв'язки з Національним університутом „Києво-Могилянська академія" (НаУКМА). Багато випускників гімназії навчаються в академії.

Урочистості з нагоди відкриття колегіюму відбулися 31 серпня в приміщенні Народного дому. Для учасників та гостей мистецькі ансамблі гімназії виконували пісні стрийських авторів. На свято завітали президент НаУКМА Вячеслав Брюховецький, голова Стрийської міської ради Василь Дмитришин, рідна сестра Б. Барабаша Оксана Барабаш, народний депутат України Ігор Осташ та голова районної ради Орест Курило.

Директор гімназії Ярослав Турянський у своєму виступі зазначив, що мрією учнів і вчителів завжди було налагодження тісних зв'язків з Києво-Могилянською академією, і завдяки підтримці Б. Барабаша новостворений колегіюм діятиме під опікою академії.

В. Брюховецький сказав: „У своєму житті стою вже при народженні моєї двадцятої дитини. Я долучився до створення Києво-Могилянської академії, Острозької академії, Миколаївського університету імені П. Могили, колегіюмів на Сумщині, Івано-Франківщині і навіть у Грузії. Ось тепер відкрито колегіюм у Стрию. Маю надію, що завдяки нашій підтримці та допомозі професорів зможемо здолати усі труднощі і Стрийський колегіюм повноцінно працюватиме. Я вірю, що наша сьогоднішня молодь таки досягне того, про що ми мріємо".

В. Брюховецький та Я. Турянський підписали угоду про створення Стрийського колегіюму імені Б. Барабаша та про його перехід під патронат Національного університету „Києво-Могилянська академія". Директор гімназії зачитав клятву учнів колегіюму.

Владика Юліян Гбур благословив усіх присутніх і відзначив, що історичні постаті П. Могила і А. Шептицький зробили багато для об'єднання української нації і про це ми повинні пам'ятати, бо без минулого немає майбутнього.

Богдан Барабаш через свій поважний вік не зміг приїхати на свято, але до Стрия завітала його сестра Оксана Барабаш, яка розповіла присутнім немало цікавого про свою родину.

У сім'ї Барабашів з Конюхова було п'ятеро дітей. Четверо з них навчалися у стрийській „Рідній школі", а пізніше – в гімназії. Зокрема Богдан навчався у торговельній гімназії. Батько та сини були членами ОУН і від арешту вирушили на Захід. Оксану з матір'ю було вивезено в Сибір. Згодом родина повернулася на рідну землю, але у 1944 році їх знову було заарештовано і заслано. Після повернення Барабаші оселилися в Ходорові. І. Осташ подарував колегіюму книги з розповідями про найвизначніших українців.

За додатковими інформаціями про новий навчальний заклад можна звертатися до Києво-Могилянської Фундації Америки за адресою: „Kyiv Mohyla Foundation of America", P.O. Box 46009, Chicago, IL 60646. Тел.: (773) 685-1828. Електронна пошта: info@kmfoundation.com

Любов Тиченко

Нас заполонили чари захоплення

Коли ми дорогою від летовища наближалися до Дніпра, то мимоволі припали очима до сяючих бань Михайлівського Золотоверхого собору, що височіють на розлогих київських пагорбах. Одразу нас заполонили чари перших почуттів подиву і захоплення! А й поготів, за якийсь час, коли ми потрапили на Майдан Незалежности, у самому центрі Києва, й відчули себе так, як почуваються нині у найбільших европейських містах. Просторе плянування, широкі вулиці, метушливий рух, люди, котрі кудись поспішають. Разом із тим, над усім цим панує єдність забудов із ясністю їх архітектурного вирішення, що й надає цьому місцю неповторності.

Протягом наступних днів ми обійшли чимало визначних пам'яток: Софію Київську, Андріївську церкву, Печерський манастир. Ми милувалися їхньою неповторною архітектурою, в якій гармонійно поєднано строгу гідність і вишукану грайливість, і яка заплетена із великого культурного минулого цієї землі.

Проте, у першу чергу, сподобались нам самі люди, їхня щирість, з якою зустрічають вони чужинців, гостинність, якою буквально осипають. І просто-таки у захваті були ми від молоді, яка випромінює впевненість у собі, елегантно і невимушено рухається вперед. Із деякими ми познайомились ближче і були приємно вражені тією цілеспрямованістю й силою, з якою молоді люди беруться власними руками формувати своє майбутнє. Ми чітко усвідомили: вони рішуче прямують своєю дорогою до Заходу, до Европи. Вони – частина Европи!

Відомий науковець і приятель України проф. Карл Зайнінгер переслав до „Свободи" цього листа свого колеги проф. Гейнца Шварцеля з Мюнхенського технічного університету. Обидва професори відвідують Україну де читають лекції в Київському університеті і Політехнічному інституті.

Козацькі Олешки – і сьогодні козацькі

Сьогоднішня діяспорна наша преса вся повна звернень і закликів до допомоги Україні в її недостачах. Це явище природне – куди ж звертатися масово знедоленим, як не до заможнішого брата по крові!?

І наша діяспора дає. Даємо, отже – та не раз просто неможливо заспокоїти всі недостачі й потреби, які міг би заспокоїти тільки уряд – у розмірі цілої держави. На це надіємося в майбутньому, а покищо...

Та ось дійшло до нас звернення, яке з багатьох причин звертає на себе особливу увагу. В першу чергу тому, що прийшло воно з історичного міста Олешки над Дніпровим лиманом на Херсонщині. Олешки бо, тоді, під татарською владою, стали тимчасовим пристановищем січових козаків, вірних гетьманові Іванові Мазепі, яким довелося покидати Матір-Січ після його поразки під Полтавою 1709 року. Мабуть, саме там, як писав Тарас Шевченко, „хоч позволив хан на пісках новим кошем стати, та заказав товариству церкву будувати. Поставили у наметі образ Пресвятої"... Там і „заплакала – над нашою долею – Мати Божа сльозами святими" ... Славна Мати Божа Іржавицька...

Від 1928 року історичні Олешки стали московським Цюрупинськом, але ж сьогодні, великими стараннями свідомого громадянства привернено первісну назву, – Олешки. І містечко, у тісному зв'язку із недалеким обласним Херсоном, закипіло українським життям, Запрацювала „Просвіта", молодече творче об'єднання „Чиста криниця", постали місцеві відділи проукраїнських партій, розвинула особливо широку й многогранну діяльність парафія св. Архистратига Михаїла Автокефальної Православної Церкви, під керівництвом настоятеля о. Леоніда Сливканича, при вірній співпраці його дружини, паніматки Тетяни.

Одним з великих та вдалих задумів цієї громади була співучасть у масовому відзначенні у Херсоні річниці Великого голоду 1932–33 років. Міське управління не дало згоди на побудову пам'ятника, отже, поставили тільки високий дерев'яний хрест з відповідним написом. Врочистість відбулася на міській площі, де й розставлено на стояках багату й цікаву документальну виставку про Голодомор, що нею забезпечила херсонців Суспільна опіка із канадського Гамільтону.

Поминальну екуменічну Панахиду відслужили у пам'ять жертв усіх трьох Голодів отці Українських Православних Церков, Автокефальної та Київського Патріярхату, разом із священиком Української Греко-Католицької Церкви.

Душею цих імпрез був саме олешківський о. Л. Сливканич та паніматка Тетяна зі своїм „Комітетом сестер милосердя св. Великомучениці Марини" та херсонським „Братством св. Андрія Первозваного" під проводом Миколи Павлишина.

Ці люди та їх однодумці, – наперекір зловісним чуткам про „вповні змосковщений південь України", стають живим доказом неправдивости цього пригноблюючого міту. Навпаки – бачимо, як козацька земля і козацькі завзяті традиції живуть та ростуть і там, понад три покоління насильного викорінювання наших духовних і національних вартостей – і їм так дуже годиться наше належне признання та підтримка.

Тепер всі ці українські патріотичні установи, в порозумінні з херсонським обласним онкологічним диспансером, під проводом д-ра Ірини Сокур, працюють наполегливо над великим задумом – побудовою нового, модерного диспансера для хворих на рака, а в ньому – каплички і храму св. священомученика Пантелеймона, покровителя-опікуна вражених цією примарною недугою.

Потреба в таких установах медичного і, не менше, релігійного призначення в цій околиці особливо велика, бо саме туди евакуйовано велику кількість мешканців Чорнобильщини після сумнозвісної атомної катастрофи. І сьогодні, 18 років пізніше, завезене радіоактивне лихо дає про себе знати. Хто ж може дати тут допомогу, при відомій на увазі держави до своїх громадян!? Один Бог, а за Його благословенням, звичайно, і добрі люди. Тобто, ми.

Саме й таке прохання до нас від наших братів і сестер із старого, історичного, козацького краю. Диспансер потребує сучасного обладнання на допомогу чекають будівничі храму. Для нас, діяспорників, зокрема вірних Православних Церков, це небувала нагода не лише повернення живої християнської віри та національної свідомости на найбільш кривджені ворогом наші історичні землі. Нашою пожертвою подамо рівночасно й ратунок важко хворим. Ми є їхньою надією.Нехай не плаче Милосердна над недолею Козацького краю! Ми ще живі і можемо помогти!

Адреса: Херсонська область, 75100, Олешки-Цюрупинськ, вул. Ґвардійська 10 „А", тел. (011) 380 (05542) 2 32-41. Допомоговий Комітет Милосердя св. Великомучениці Марини, о. Леонід Сливканич. Можна пересилати через Українську Суспільну Службу в Гамільтоні, Онтаріо, яка має вже довготривалі зв'язки з Олешками: (тоді пожертви можна відтягати від податку): Ukrainian Canadian Social Services of Canada, Hamilton Branch Ms. Tamara Dutka 1252 Barton Street East Hamilton, Ont. Canada L8H 2V9.

Леся Храплива-Щур

Уточнення

У статті „Апостолят пасторальної опіки: 20 років служіння людям" („Свобода" з 3 вересня, ч. 36) початок речення „О. д-р Малаховський широко відомий в Нью-Йорку" слід читати: „О. д-н..." тобто диякон, і далі – за текстом.

Ред.

Вітання визначному лікареві, історикові медицини

Д-р Ярослав Ганіткевич

Мені приємно представити нашій медичній і загальній громаді д-ра Ярослава Ганіткевича, одного з визначних будівничих української медичної освіти й науки, ініціятора і першого голову відродження Лікарської Комісії Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові – з нагоди його 75-ліття.

Народився він 9 липня 1929 року в місті Радехові на Львівщині, в ремісничій сім'ї Володимира та Катерини Ганіткевичів. Середню освіту здобув в рідному Радехові, в 1951 році закінчив лікувальний факультет Львівського Медичного інституту, згодом став аспірантом катедри нормальної фізіології. У 1955 році Ярослав захистив кандидатську дисертацію, а в 1968 році – докторську. З 1971 року він працював професором та керівником катедри фізіології людини і тварин на біологічному факультеті Чернівецького університету. 1981 року д-р Я. Ганіткевич почав працювати в системі Академії Наук України, а в 1989 році очолив лябораторію жовчокам'яної хвороби Львівського медичного інституту.

Проф. Я. Ганіткевич є автором понад 300 наукових праць, у тому числі кільканадцятьох монографій і підручників, низки навчально-методичних видань. В роки посиленої русифікації наукових установ і браку медичної літератури українською мовою опублікував понад 25 наукових праць рідною мовою. Лекції для студентів, а також виступи на з'їздах і конференціях в Україні робив завжди українською мовою.

З постанням незалежної України виступає з доповідями з питань відродження української медицини та української медичної термінології, опубліковує кільканадцять праць з історії української медицини та про репресованих і забутих українських лікарів і вчених. З відродженням НТШ у Львові став першим головою Лікарської Комісії НТШ, ініціятором видання і редактором „Лікарського Збірника". Вже в 1991 році вийшов перший том „Лікарського Збірника" за редакцією проф. Ярослава Ганіткевича, з його передовою статтею „Євген Озаркевич – фундатор української медичної науки в Галичині".

В 1994 році проф. Я. Ганіткевич з редакційною колеґією доповнив біобібліографічний довідник д-ра Павла Пундія „Українські лікарі" (книга 1-ша, „Естафета поколінь національного відродження", про українських лікарів Західньої України), як том 2-ий „Лікарського збірника". В 1996 році зредаґував і видав 5-ий том „Лікарського збрника" – „Українські лікарі діяспори" – про їхню діяльність для Рідного краю. Крім цього, зредаґував і видав у 1996 році „Лікарський збірник", том 3-ій, зі статтями на актуальні проблеми медицини. При кінці поданий біографічний нарис про д-ра Олега Волянського з нагоди його 80-річчя та посмертні згадки про проф. М. Дубового і д-ра Петра Моцюка.

В 2002 році проф. Я. Ганіткевич видав свою цінну монографію „Українські лікарі-вчені першої половини XX століття та їхні наукові школи". Тут він подає портрети визначних діячів української медицини – О. Корчака-Чепурківського, Ф. Омельченка, Є. Лукашевича, О. Богаєвського, які зазнали переслідувань з боку тоталітарного режиму. Також згадує про розстріляних більшовиками українських вчених-медиків В. Підгаєцького, В. Удовенка, В. Крушельницьку, про репресованих вчених-медиків Івана Базилевича, Валентину Радзимовську, Михайла Міщенка, Марка Нещадименка та інших.

В 2004 році він видав свою монументальну монографію „Історія української медицини в датах та іменах", у якій подано стислі відомості щодо визначних особистостей української медицини, визначальних дат і подій. Ця книга є цінним енциклопедичним виданням, яке займає гідне місце в українських медичних бібліотеках.

Наш шановний ювілят виступає з цікавими доповідями з питань української медичної освіти і науки на різних міжнародних і всеукраїнських конференціях та симпозіюмах, зокрема на конгресах ВУЛТ-у і СФУЛТ-у. Крім цього, він є автором статтей в „Енциклопедії сучасної України" та розділу „Медична наука XX століття" у п'ятитомному виданні НАН України „Історія української культури".

За плідну наукову і видавничу діяльність проф. Я. Ганіткевич був відзначений багатьма почесними грамотами, почесним членством в УЛТПА, премією ім. Івана Огієнка за видатний внесок у відродження української медичної освіти і науки. Цього року його прийняли в члени престижного Міжнародного Товариства історії медицини.

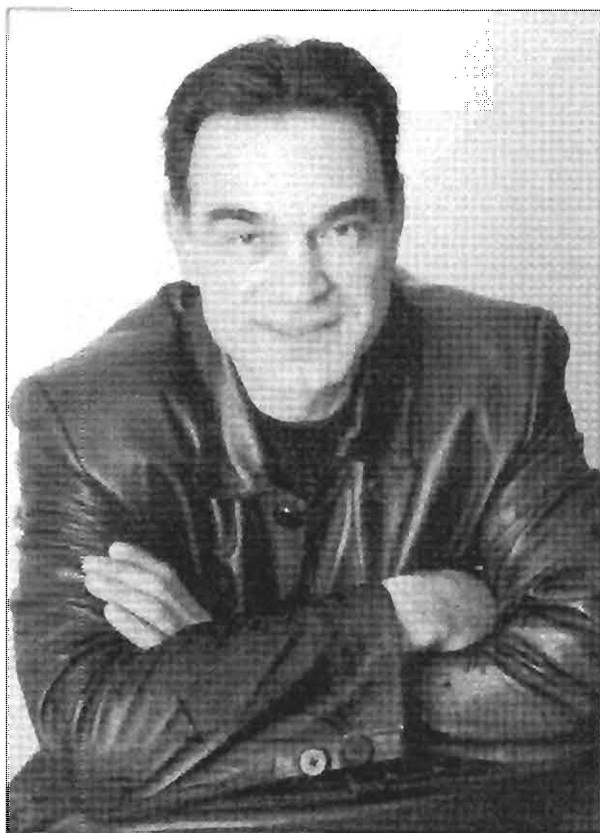
Щодо приватного життя, то він спершу був одружений з лікаркою Євгенією Бондар, з якою мав сина Володимира (тепер доктор біологічних наук) і доньку Ярославу (лікар-невропатолог) та четверо внуків. На жаль, перша дружина Євгенія померла після тяжкої недуги в 1989 році, а проф. Ганіткевич після кільканадцятирічного самотнього життя одружився з лікаркою-стоматологом Оксаною.

Бажаємо шановному ювілятові довгі літа прожити в добрі і родинному щасті та ще багато зробити корисного для української медичної науки.

Д-р Павло Пундій

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Михайло Мельник і його театр одного актора

Михайло Мельник

Хоч ідея „Театру одного актора" вже роками полонила театри Заходу, проте таке явище народилося в Україні лише 1989 року і то в найбільш зрусифікованому місті Дніпропетровську, в'їзд до якого був заборонений чужинцям під час існування комуністичного режиму. Керує ним одна людина – Михайло Мельник. В його особі поєдналися і актор, і режисер, і сценограф, і сценарист. І лише в організаційних справах йому допомагає його дружина Зоя Сидоренко.

Михайло Мельник народився в Сумській області, в 1957 році. В 1982 році закінчив Київський інститут театрального мистецтва ім. Карпенка-Карого і в 1982 – 1989 роках був актором Дніпропетровського українського театру ім. Шевченка. В 1989 році створив театр одного актора під назвою „Крик". Сам М. Мельник – лавреат міжнародної премії Леся Курбаса, лавреат міжнародної оцінки популярности й якости „Золота фортуна", Заслужений артист України.

Назву свого театру „Крик" М. Мельник інтерпретує як „крик душі глядача", що переважно складається зі студентів та молодої інтеліґенції. Кожна вистава театру „Крик" йде три рази на тиждень і повторюється кожного місяця – тому в репертуарі – чотири вистави. Заля театру завжди переповнена. Коли М. Мельник починав свою працю, то майже всі відгуки в пресі були російською мовою, зараз все навпаки. Глядачі почали поважати українську мову через мистецтво.

М. Мельник будує театр на трагічному репертуарі, бо трагедія завжди будила людину до роздумів, а сьогоднішній владі невигідно мати роздумуюче суспільство. Трагедія змушує переоцінити звичні речі. До цього часу М. Мельник звертався в своєму репертуарі до авторів минулого, на яких він будував образ, співзвучний сьогоднішнім дням. Спочатку, враховуючи зросійщеного глядача, він звернувся до відомого їм автора – до „Підлітка" Ф. Достоєвського. Потім об'єктом його аналізи стали „Лоліта" В. Набокова та „Парфюмер" за З. Зюзкіндом. Відчувши, що глядач дійшов до поважання української мови, він вдався будувати свій образ на новелях Михайла Коцюбинського „Інтермеццо" та „Хвала життю", давши виставі назву „Гріх" і зазначивши, що це буде вистава про сьогоднішній день.

Американський економіст українського походження д-р Осип Мороз відвідав виставу М. Мельника „Гріх" і був свідком великого успіху її у студентської молоді. Завдяки йому в травні цього року створено у Дніпропетровську громадський фонд з напрямком його діяльности – Українське Футурологічне товариство. Неодмінною частиною його є дальший розвиток української культури, в тому числі і праці „Театру одного актора" М. Мельника.

Валеріян Ревуцький

Майстер петриківського розпису Федір Панко

Творчість Федора Панка є однією з гілок петриківського мистецтва, на якому буйно розквітнув незвичайний, глибоко самобутній талант відомого майстра. Коріння його творчости – з рідної землі, з віковічної мудрости народу. Протягом десятиріч дивують нас його твори соковитістю барв, гармонійним, мелодійним звучанням композицій.

Селище Петриківка – батьківщина майстра – розташоване в пониззі річки Чаплинки, що на Дніпропетровщині, і своїм виникненням пов'язане з заснуванням Нової Січі 1834 року. Козаки і посполиті люди, освоюючи нові території, орендували землі для зимівників та хуторів. Саме такий хутір козака Петрика і був першим поселенням на місці сучасної Петриківки.

Перші письменні відомості про Петриківку містяться в документі XVIII століття – клопотанні кошового отамана Петра Калнишевського та військової старшини перед Митрополитом Київським від 20 лютого 1772 року про відкриття церкви в цьому селі. В зв'язку з цим у народі й досі ім'я козака Петрика пов'язують з іменем Петра Калнишевського, на честь якого це селище начебто і назване Петриківкою.

І. Красицький. Вишиваний рушник з Петриківки.

Коли у 1930 – 1932 роках більшовики руйнували церкву і палили архівні документи – стародруки, архіви часів Запорожської Січі, ікони,– хтось вихопив із багаття невеличку гравюру, що потрапила до Олександра Стативи, котрий був просвітянином, колекціонером, дослідником історії свого краю. На основі цього портрету Ф. Панко відтворив образ відомого кошового отамана.

Петриківка не знала кріпацтва, тож у селі процвітали ремесла та народна творчість. Жінки та дівчата змагалися в оздобленні своїх осель. Найвищою похвалою були слова: „У неї у хаті, як у церкві". Кожна мати прагнула до дванадцяти років навчити доньку прясти, шити, вишивати, ткати, готувати страви, розписувати хату. Лише таких дівчаток називали „чепурухами" і з такими одружувалися.

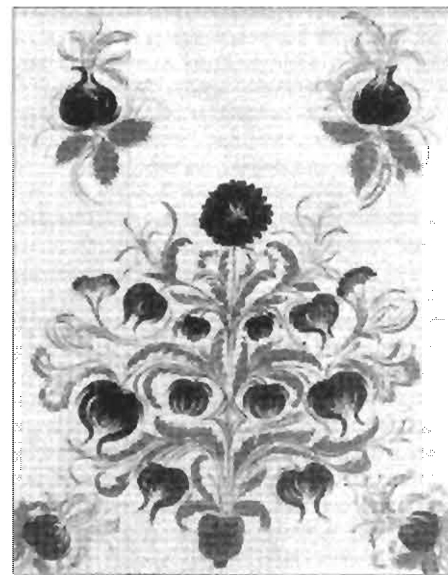
Петриківка була місцем проведення великих ярмарків. На майдані, поблизу церкви П. Калнишевського, збиралися умільці з навколишніх сіл та хуторів, які пропонували покупцям вироби художніх промислів: килими, вишиванки, витинанки, іконопис, кераміку тощо. Ярмарки збирались тричі на рік, тривали тиждень...

Тяжким, тернистим був шлях народного художника Федора Панка, який закінчив Петриківську художню школу 22 квітня 1941 року. Це був останній випуск. Під час війни школу було зруйновано. А у повоєнні роки почалося „оббивання порогів" різних інстанцій. Енергійний, ініціятивний за характером, Ф. Панко прагнув підтримати той вогонь, який запалили попередники, дивував усіх своєю наполегливістю. Численні бар'єри доводилося йому долати на шляху до мети. І лише 1955 року, після приїзду журналістки Н. Глухенької, сталися зміни: у пресі з'явилися статті на підтримку петриківського мистецтва.

У 1958 році сільська рада виділила старенькую хатинку, де й розмістили цех підлакового розпису. Працювало тоді в ньому четверо майстрів. Умови праці були просто жахливі, приміщення аварійне, вода і фарби замерзали. Виробництво розвивалося і розширювалося аж до організації фабрики „Дружба", де Федір Панко плідно працював 12 років. Вироби фабрики невдовзі стали знані у найвіддаленіших куточках світу, а створення художньої школи, заснування експериментального цеху дозволило підібрати найталановитіших майстрів для індивідуальної творчости, що задовольняла витончені смаки шанувальників мистецтва.

Петриківська земля дала світові таких визначних мистців, як Т. Пата, У. Пилипенко, Н. Білокінь, Т. Тимошенко, А. Пилипенко-Ісаєва, П. Глущенко, Г. Самарська, А. Пікуш, В. Соколенко, В. Статива-Дека і ще багатьох інших.

Майстри петриківського орнаменту протягом тривалого часу малювали природними фарбами і вдавалися до відкритих, дзвінких кольорів, надзвичайно гармонійно поєднуючи їх, що подивувало б самого Ван-Гога, який лише в зрілому віці дійшов до такої істини. Й те, що твори експонувалися більш як у ста країнах світу, засвідчує високе визнання цього мистецтва. Але важним було матеріяльне становище нинішніх мистців, які місяцями не отримували коштів за виготовлену продукцію, знемагали під тягарем непомірних податків. Дехто з художників був змушений кинути творчість і зайнятись чимось іншим, аби прогодувати сім'ю. Але в Україні виявились люди, здатні усвідомити визначну ролю петриківського мистецтва, окремих майстрів у духовному розвитку держави.

Невідомий автор. Розпис комина в Петриківці. 1913 р.

Свідченням цього є багаторічна підтримка петриківчан відомим меценатом і підприємцем, президентом Української фінансової групи В.Бабичем.

У 1998 році заслуги Ф. Панка гідно оцінила держава – його нагородили орденом Ярослава Мудрого „За заслуги" III ступеня.

Невмирущий народ, що має таких мистців! Тому всі, кому дорога Україна, мають шанувати цю незрівнянну красу, що дарує нам мистецтво петриківського розпису, коріння якого сягає найдавніших часів нашої історії, у мальовничих творах якого оживають леґенди нашого краю, народні пісні, герої клясиків української літератури.

Зоя Ружин,
Заслужений працівник культури України

Відзначення...

(Закінчення зі стор. 15)

ня незалежности України, а новопризначений парох УКЦ св. Юра о. Вернард Панчак перевів відповідну молитву.

У мистецькій частині програми усі її виконавці виступили разом на сцену та виголошували поезії. Першим виступив молоденький учень І. Бернацького – Мирослав Немелівський із молитвою Т. Шевченка, який відтак мав важкий обов'язок стояти попереду впродовж цілої мистецької програми. Усі дальші точки програми виконали молоді адепти школи театрального мистецтва І. Бернацького, Наталя Гузь, Людмила Грабовська, Марія Немелівська, Андрій Прадивус і Юрко Михайлів, які уміло поєднували деклямацію і гру у творах Лесі Українки і Тараса Шевченка. Новою зіркою на нюйоркському небосхилі явилася співачка сопрано Вероніка Канінська, яка виконала дві молитви до Божої Матері та пісню К. Стеценка до слів Л. Українки „Стояла я і слухала весну".

У виконанні усіх інших точок молодими адептами театрального мистецтва можна було завважити дуже дбайливу підготовку і їхнє переживання при грі та рецитації, а передусім можна було подивляти вмілу руку у підготовці та змістовно вміло підібраній програмі поезій Л. Українки і Т. Шевченка. Серед цих молодих виконавців виступив добре відомий нашій публіці актор Володимир Курило із монологом Залізняка із „Гайдамаків" Т. Шевченка, а на закінчення – із монологом Козака Невмирахи із „Великих Роковин" І. Франка, що своїм виконанням і змістом поезій потряс почуваннями численних присутніх.

Гучне признання присутніх творцеві цього зворушливого відзначення національної річниці І. Бернацькому та спільне відспівання національного славня закінчили імпрезу, яка може стати прикладом подібних, часто нашвидкоруч підготованих свят, що не залишають ніякого почуття торжества. Цим разом учасники виходили із залі справді піднесені на дусі, переживаючи почуте і побачене.

О. Кузьмович

* * *

З нагоди 13-ої річниці Незалежности України секретар Крайової управи СУМ в Америці Ірина Лібер звернулася до адміністрації найвищого будинку в Нью-Йорк „Empire State Building" з проханням освітлити будинок в українських національних кольорах. На схвальну відповідь чекали недовго. Настала радість, що вперше в історії така подія відбудеться. Коли настало свято, українці в Нью-Йорку були дещо здивовані, бо кольори на будинку появились у неправильному порядку – замість синьо-жовтих усі побачили жовто-сині. Вигляд все одно був прекрасний.

Вранці 25 серпня одна з директорів „Empire State Building" Лідія Рут вибачилася за цю помилку і запропонувала вдруге освітити „Empire State Building" на наступний вечір в синьо-жовтих кольорах.

24 серпня несподівано був також освітлений будинок „Met Life Tower" в синьо-жовтих кольорах. Прохання освітити цей будинок також вийшло від Ірини Лібер, але відповідь надійшла вже по полудні 24 серпня.

З великим нетерпінням українці в Нью-Йорку чекали на 25 серпня, щоб вдруге побачити цей височезний будинок, освітлений в синьо-жовтих кольорах. 25 серпня, о 8:15 годині вечора, можна було побачити ще раз, вже в доброму порядку, синьо-жовті кольори. Відтепер кожного року „Empire State Building" на День Незалежности України буде освітлений кольорами українського прапора.

Крайова управа СУМ в Америці

Мінськ, Білорусь

24 серпня в урочистій атмосфері було покладено квіти до пам'ятника Тарасові Шевченкові. У парку, що розташований поблизу будинку українського посольства, звучали слова „Заповіту" Великого Кобзаря, який виконали члени академічного хору „Криниця" Центру української культури „Січ", а також відбувся концерт, який дали художні колективи українських громад Гомельщини та Мінської області. У Постійному представництві України при координаційних інститутах СНД було розміщено фотовиставку.

УКРАЇНСЬКА АМЕРИКАНСЬКА КООРДИНАЦІЙНА РАДА
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ АМЕРИКИ
КОАЛІЦІЯ – АКЦІЯ УКРАЇНА

повідомляють, що доповіді

АНТОНА БУТЕЙКА, *колишнього Посла України в Америці та*

БОГДАНА СОКОЛОВСЬКОГО, *колишнього радника-посланника*

на тему:

„УКРАЇНА НА РОЗДОРІЖЖІ"

відбудуться

- **в суботу, 18 вересня 2004 р., о год. 5-ій по пол.**, в Українському Народному Домі в Нью-Йорку (в нижчій залі). Спонзор: УАКРада.
- **в неділю, 19 вересня 2004 р., о год. 3-ій по пол.**, в Українському Освітньо-Культурному Центрі в Дженкінтавні, Па. У зустрічі візьме участь сенатор Пенсильвенії **ARLEN SPECTER**. Спонзор: Українська Федерація Америки.
- **в понеділок, 20 вересня 2004 р., о год. 7-ій веч.**, в Українському католицькому соборі св. Родини у Вашінґтоні. Спонзор: Коаліція – Акція Україна.

Поетична творчість наших читачів

Вибори

Йдуть вибори, а вибору немає,
Йдуть вибори, а вибору катма,
І виграє лиш той, хто гроші має,
Програє той, у кого їх нема.
Той виграє, у кого міць і влада –
На владу кого дивиться народ,
Та в українців є велика вада:
Ласкавими лишатись до заброд.
До тих, хто і краде, і красти буде,
Для кого Бог єдиний – хабарі,
А хтось стоїть і б'ється в груди,
Що за людей усе життя горів.
Горів, але в горілці чи бальзамі,
Горів у кальвадосі чи вині,
Не вір, не вір, народе,
цьому хаму,
Він бреше всім,
він служить сатані.
Тому й біда, тому й багато лиха
А щастя – здобувай, а не проси,
Йдуть вибори,
а держиморда-пиха
З опричниками множить голоси.

Любомир Михайлів,
смт Рожнятів,
Івано-Франківської обл.

Сповідь

Господь одним дав розум,
гроші й силу
Мені, як вищий дар,
дав мою жінку милу.
Одним –
таланти, славу, владу дав,
Мені, як вищий дар,
любов подарував.
Як Мойсей, вже майже сорок літ
Ведеш мене в житті,
життю даючи світ.
Багато раз мене ти
з прірви витягала
І навіть з того світу повертала.
...Мені іншої втіхи не треба!
Я молюся за Тебе,
я молюся за Тебе!
Я б для Тебе довіку осанну співав,
Та Господь мені
дару співати не дав.
Мій борг перед Тобою неоплатний,
Я повернути весь його не здатний.
Мій борг перед Тобою мучить
знов і знов.
...Прийми хоча б подяку,
Сповідь і Любов!

Фелікс Свистунов,
м. Львів

Старіє Зима

Старіє Зима,
І її іменують Весною.
Старіє Весна,
І її називають Літом.
Старіє Літо,
І його величають Осінню.
І тільки Жінка
залишається вічною Жінкою –
чистою, як зима,
ніжною, як весна,
теплою, як літо,
і щедрою, як осінь.
* * *
У жаб радикуліту не буває:
Така їх доля – булькати в болоті.
Злетіла в небо лебедина зграя.
Ніхто не знає, що їй буде потім.
Чи, може, постріл
пожене урозтіч,
Чи будуть крила дужі і надійні...
Горять до неба калинові брості –
Червона піна на зеленій піні.
Не скривдити
ні травинку, ні коровцю,
Прийдешня осінь присягає літу.
Ба, навіть жаби гріються на сонці,
Хоча у жаб нема радикуліту.

Анатолій Горбівненко,
м. Сміла, Черкаська обл.

Тарасів наказ

Придніпров'я, Придніпров'я –
Різні береги
Поєднав Дніпро могучий
На усі віки.
Правий берег має кручі,
Де стоїть Тарас,
Він крізь вуса ті пекучі
Віддає наказ:
„Жити в мирі, в сім'ї новій
Я волію Вам.
Щоби сліз і краплі крові
Мій народ не знав.
Щоб до влади не всі лізли,
Совість не згубили,
Щоб насправді, а не в пісні
Мій народ любили.
Щоб не було дуже бідних
І дуже багатих,
Бо гріхи є тут великі,
Не простить нам Мати.
Щоб Ви чесно всі трудились,
І пішли по правді,
Щоб Ви гарному учились,
Не жили в безладді".
Придніпров'я, Придніпров'я,
Тут звучить наказ.
Нехай народи пам'ятають,
Що сказав Тарас.

Наталя Кушнір,
с. Світлогірське на Полтавщині

Священик, вчений, патріот

До 10-річчя від дня смерти о. д-ра Івана Гриньоха

Отець д-р Іван Гриньох належав до тих все ще рідкісних діячів Церкви, котрі щасливо поєднували глибоку віру в Божі Правди з вірністю своєму народові, справі визволення і відродження української нації. Все, що робив він для рідної Церкви, робив для України, кажучи: „Наш патріотизм полягає в тому, що свій український народ ми любимо християнською любов'ю більше, ніж інші народи, та готові за нього віддати працю всього життя і саме життя". Подібно думав і навчав польський народ його вірний син і незламний патріот – Примас Польщі кардинал Стефан Вишинський, який зробив найбільше для пробудження і захисту національного патріотизму у повоєнній Польщі. В 1978 році він звертався до свого народу з такими словами: „Народ навіть у тюрмі залишається вільним, доки має усвідомлення своєї національної, культурної єдности, відповідальности за історію минулого і за ту, яка мусить настати, рано чи пізно". Папа Іван Павло II у своєму листі до єрархів Львова з приводу 70-ої річниці Великого голоду в Україні 1932-33 років писав: „З духом, просвіченим Євангелієм, можна краще зрозуміти, як треба любити Батьківщину, щоб дієво дати свій вклад у її поступ на шляху культури та цивілізації. Належність до певного народу повинна супроводжуватись самовідданням зусиллям і безкорисливим обміном дарів, отриманих у спадщину від попередніх поколінь". Ці знаменні і святі слова назавжди залишаться актуальними.

Іван Гриньох народився 28 грудня 1907 року в селі Павлово на Львівщині, в родині Анастазії і Михайла Гриньохів. В 1909 році батьки з маленьким Іваном виїхали до Америки і поселилися у Філядельфії. Тут прийшов на світ другий син, Степан. З часом родина Гриньохів повернулася в Україну, до рідного села. Батьки дали обидвом синам здорове релігійне і моральне виховання, подбали про їхню освіту. Іван та Степан стали священиками.

Юні роки Івана Гриньоха випали на час визвольних змагань. Одержавши свячення з рук Митрополита Андрея Шептицького 18 вересня 1932 року, Іван якийсь час працював на парафії у Галичі, а згодом став заступником пароха в катедрі св. Юра у Львові. З 1935 році Митрополит Андрей запропонував йому викладати в Богословській академії – богослов'я, філософію, психологію. Водночас він виконував обов'язки духівника Товариства української католицької студентської молоді „Обнова". Його слово мало величезний вплив на тогочасну українську студентську молодь.

Отець д-р І. Гриньох був провідним членом ОУН, і це дуже неподобалося польській окупаційній владі. Врешті він опиняється в тюрмі, де перебуває аж до початку Другої світової війни. Після виходу на волю активно включається у визвольну боротьбу. В 1941–1942 роках стає учасником Похідних груп ОУН на окупованих німцями центральних і східніх землях України. Під псевдонімом М. Коваленко друкує у 1942 році політичний есей „Цілі і методи німецької імперіялістичної політики на окупованих теренах". Ця праця закликала до рішучого опору окупантам, до боротьби за свободу всіх поневолених народів і за Українську самостійну соборну державу зокрема.

Отець д-р І. Гриньох бере участь у III Надзвичайному Великому Зборі ОУН 21–25 серпня 1943 року, а в липні 1944 року стає одним із засновників Української Головної Визвольної Ради (УГВР) і обраний одним із заступників її голови. Веде переговори з нацистами про звільнення українських в'язнів з німецьких концтаборів. Бере участь у дипломатичних діялогах з румунами та угорцями і є постійним посередником між УПА і Митрополитом А. Шептицьким.

Під кінець війни о. д-р І. Гриньох стає співзасновником і головою Закордонного Представництва УГВР, а згодом очолює заснований при ЗП УГВР двотижневик „Сучасна Україна" (Мюнхен, 1951 р.) і місячник „Українська літературна газета", на базі яких у 1961 році постав журнал „Сучасність". Водночас о. Іван відновлює свою педагогічну працю – як професор в Богословській семінарії в Гіршберґу (Німеччина), а дещо пізніше – в Кулембурґу (Голяндія), куди було перенесено семінарію. Також викладає в УВУ в Мюнхені. Після відкриття, стараннями Патріярха Йосифа Сліпого, Українського Католицького університету в Римі о. д-р І. Гриньох стає його професором і близьким співпрацівником та дорадником Патріярха Йосифа, палким борцем за патріярший устрій УГКЦ. Саме він, о. д-р Іван Гриньох 12 липня 1975 року в базиліці св. Петра у Римі на Святій Літургії вперше офіційно пом'янув Йосифа Сліпого як Патріярха Києво- Галицького і всієї Руси, і цей момент став історичним.

В публіцистичній і письменницькій спадщині залишив о. Іван Гриньох велику кількість цінних праць. У 1982 році Патріярх Йосиф підніс о. д-ра Івана Гриньоха до гідности Патріяршого Архимандрита Української Католицької Церкви – за віддане служіння Христовій Церкві. Господь нагородив о. Івана довголіттям і дав йому можливість бути свідком воскресіння УГКЦ в Україні і відродження Української незалежної держави.

Помер о. д-р Іван Гриньох 14 вересня 1994 року у Мюнхені (Німеччина), Похоронений в місцевості Оліфант у США, на цвинтарі в парафії свого брата о. мітрата Степана Гриньоха.

Анізія Путько-Стех

Успіх українки

Тетяна Навольська

БУРГАС, Болгарія. – Міжнародне оперне товариство успішно перевело свій „Оперний курс", з нагоди якого Тетяна Навольська з Вініпеґу була обрана виступати в двох операх – „Євгеній Онєгін" П. Чайковського та „Чарівна флейта" В. Моцарта. Учасників „Оперного курсу" вибирали на основі всесвітнього конкурсу: бажаючі виступати в ньому посилали до Оперного товариства свої звукозаписи, там їх переслухували й оцінювали, а тоді успішних кандидатів запрошували до участи в „Оперному курсі" у визначених їм ролях.

Тетяна Навольська – меццо-сопрано. В опері „Євгеній Онєгін " вона співала партії Ольги і няні, а в опері „Чарівна флейта" – Третьої дами. Ця роля була чималим викликом Тетяні, бо її треба було виконувати німецькою мовою – в співі та в розмовних діялогах. Тетяна признається, що була задоволена з виконання своїх ролей як і зі ставлення авдиторії. Її запрошено до участи в подібному курсі 2005 року.

Тетяна Навольська – канадка з „четвертої хвилі" української імміграції. Вона живе в Вініпезі, була викладачем церковної музики в Колеґії св. Андрея, а тепер є диригентом церковного хору катедри св. Трійці в Вініпезі.

С. О.

Національний пантеон „Козацькі могили"

Вірослав Лобур

Саме під такою назвою, як уже повідомлялося в „Свободі", у видавництві „Медія", Луцьк, з рамени Українсько-американського комітету сприяння меморіялові „Козацькі могили", появилася книжка, присвячена одній з найвеличніших національних святинь, яка для українського народу давно уже стала Пантеоном. Фундаментальна колективна праця охоплює хронологію від Берестецької битви 1651 року і до сьогодення. Це перша книга, присвячена національній святині за всю дев'ятдесятлітню історію її існування.

Як показали перші презентації, котрі, між іншим, уже відбулися і в Україні, і в діяспорі, книжка викликає неабияке зацікавлення. Це зумовлено, в основному, двома чинниками, а саме – важливістю тематики та особливістю її висвітлення. Книжка виявилася насправді унікальною. Як неодноразово відзначалося, вона сприймається як така, що конче потрібна і є на часі. І це, правду кажучи, нас найбільше радує.

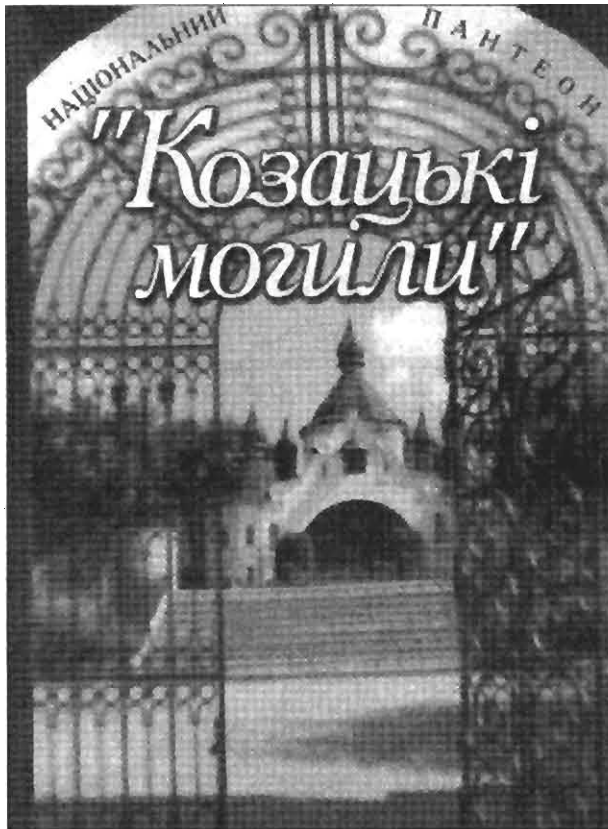
З виходом книжки про Козацькі могили, зі свого боку, як голова згадуваного вище комітету і як ініціятор та головний спонзор видання, вважаю за доцільне в газеті „Свобода" провести своєрідну її презентацію з тим, щоб поділитися деякими своїми міркуваннями із ширшим колом української громадськости. Відразу зауважу, що я не вдаватимусь до аналізи окремих її розділів (це нехай роблять аналітики), а лише зупинюсь на порушеній в книжці тематиці та на окремих моментах, пов'язаних із самим існуванням Берестецького меморіялу і його особливій ролі в житті українського народу. Останній чинник, якраз і виявився отим найголовнішим моментом, заради чого писалася і видавалася оця книжка. І неспроста їй було дано таку високозвучну, але заслужену назву, а саме – „Національний пантеон „Козацькі могили".

Коли, після довгих століть неволі, Україна стала на шлях незалежности, перед нею постало одне з найголовніших і найневідкладніших завдань, – національно-духовне відродження українського народу. Адже руїна на цій ниві виявилась нечуваною. За своєю глибиною вона перевершила людську уяву.

Особливо важливим стало відновлення історичної пам'яті нашого народу. Адже всі ми добре знаємо, як окупанти створювали або й цілковито викреслювали найсвятіші та найгероїчніші сторінки нашої історії. Як в найбрутальніший спосіб осквернялись і руйнувались наші старовинні пам'ятки. І як з народу буквально вогнем випікалась його історична пам'ять. Окупанти це завзято робили, бо знали, що якраз власна історія є найвищою школою нації і що вона найбільше національно живить свій народ, виокремлює його з загальнолюдського загалу, і що якраз на її засадах виховується національно-свідомий і державницько-зрілий народ, тобто такий народ, без якого практично унеможливлюється не лише будівництво, але й саме існування незалежної держави. Добре відомим є також і той факт, що лише власна історія остерігає народ від повторення помилок минулого. І той народ, як говорить одна філософська мудрість, який ігнорує оті мудрі засади або з якихось причин перестає живитися соками своєї історії, практично приречений на загибель.

Нашої загибелі, як знаємо, віддавна прагнуть наші ненажерливі сусіди. Над тим, щоб ми, як нація, безповоротно зникли з лиця землі, вони інтенсивно працювали в усі часи. Працюють вони над тим і сьогодні. І щоб протидіяти ворожим плянам, український народ передовсім мусить заглянути у своє минуле і досконально вивчити його. Це для того, щоб він знову не спіткнувся в дорозі і вдруге не наступив на ті самі „граблі".

Немає в світі народу, в житті котрого в ближчому чи дальшому минулому не відбулися б події, які істотно не вплинули б на його історичний поступ і не визначили б його життєву долю. Безсумнівно, мали вони місце і в житті нашого народу. Значущою подією, яка круто повернула історію української нації, є Берестецька битва з часів національно-визвольної боротьби українського народу, що велася під проводом Богдана Хмельницького проти польських поневолювачів. І хоча ця битва козаками була програна, однак вона могутньо збурохобила душу цілого народу і залишила глибокий слід в його національній свідомости. Оця поразка, як висловився Євген Сверстюк, остаточно пробудила націю. У національно-визвольну боротьбу українського на-

роду вона влила нову ідею, метою якої стало осягнення незалежної держави. І від цієї ідеї наш народ ніколи не відступав. Наступні діяння Івана Мазепи, Симона Петлюри, Степана Бандери якраз і були скеровані на осягнення тих високих національних ідеалів. Вони не ставали випадковими явищами, а лише були безперервним плином нашої бурхливої історії. І нинішнє проголошення Україною своєї незалежности є найновішим проявом того історичного плину.

І хоча Берестецькі події започаткували довгий літопис найтрагічнішої долі України і стали місцем найбільших болів і страждань українського народу, однак вони аж ніяк не несуть нашому народові національної ганьби і приниження, як дехто старається доказати, а навпаки – несуть нам велич козацької слави і лицарство їхнього духу. Невмирущі Шевченкові слова: „Нас тут триста, як скло, товариства лягло" насправді стали довічною прославою того лицарства. Це були ті „триста", котрі, відмовившись від королівського помилування, гордовито заявили: „Нам краще згинути в чеснім бою, ніж жити в ганебній неволі". А останній, як згадує очевидець, стікаючи кров'ю, в човні ще декілька годин відбивався косою, аж поки ворожа куля не скосила його. Якраз отой героїзм і та неперевершена пожертва власним життям, здивував тодішню Европу. Вони і витворили той неповторний феномен Берестечка, який ми ще, на жаль, далеко не всі як слід оцінили.

В 1914 році на місці Берестецької битви було споруджено величавий меморіял під назвою „Козацькі могили". Цікаво, що зводився він за ініціятивою і зусиллям найреакційніших імперських сил царської Росії, зокрема Віталія Максименка, архимандрита Почаївської лаври. Це робилося для того, щоб найгероїчніші сторінки нашої історії скерувати в сугубо імперське русло, щоб заперечити існування українського народу. Мовляв, козаки воювали не за якусь там Україну, а фактично віддали своє життя за „віру, царя у і отечество". Отже, там мала постійно ширитись думка про те, що українського народу, як такого, „нє било, нєт і бить нє можєт".

Однак, українські зодчі, яких колоніяльна влада долучила до створення меморіяльного комплексу „Козацькі могили" (В. Леонтович, І. Їжакевич) зуміли надати йому національних рис і форм, тому від нього повіяло не імперським духом як очікували ініціятори, а навпаки духом нашої героїчної козаччини. Боже провидіння виявилось на стороні нашої історичної правди і захистило її від імперського спотворення. Таким чином, в Україні, поряд із Шевченковою могилою в Києві, заснувало іще одне могутнє джерело національного духу.

І ось до тієї національної святині масово потягнувся народ. Дорога до неї стала воістино святою. Вона нерідко скроплювалась кров'ю. Особливо за польської окупації. Козацькі могили стали місцем масового одухотворення народу. Там постійно сціляли́сь і гартувались знеможені неволею національні душі. До того ж, там інтенсивно формувався непоборний тип українського воїна. Воїна, про якого писала Леся Українка, який будучи списом прикутий до землі, говорив: „Убий, а не здамся". Тому й не дивно, що саме з-під Берестечка вийшла перша сотня легендарної УПА.

Окупанти всіх мастей добре розуміли всю повноту і силу духу, який вона несе своєму народові, тому Козацькі могили постійно ставали предметом наруги й оскверніння. Особливо кричущий вандалізм проявився в часи комуністичного панування. Берестецький меморіял було перетворено на тваринницьку фарму. Там утримували телят, курей, кролів. Поблизу побудували ще й свиноферму. Козацьку усипальницю перетворили на колгоспну комору, де зберігали корми для тварин.

Це варварство обурило тодішню інтелігенцію, і на її відкритий протест ситуацію якимось чудом вдалося змінити. І, як результат, в 1967 році, після тривалого часу, там відкрили невеличкий, провінційного значення, музей „Козацькі могили". На той час це було великим осягом національно-патріотичних сил України. Діяльність музею пильно контролювалася відповідними службами. Однак, знищити силу духу вони не змогли.

Невеселі часи продовжує переживати Берестецький меморіял і в умовах незалежної України. Вандалізм, як не дивно, там не припинився. Він лише набрав дещо інших, хоч уже й не таких потворних, але не менш ганебних форм.

Громадський комітет, який було створено в 1992 році на американському континенті з метою всебічної підтримки Берестецького меморіялу „Козацькі могили", невдовзі змушений був перетворитися на Комітет його захисту, бо знову скупчились чорні хмари і нависла нова загроза.

На тому святому місці, немов усім на ганьбу, місцеве керівництво відкрило бару. Замість молитов за упокій козацьких душ, запропонували надто вже земні розваги.

До 340-ої річниці Берестецької битви на відкритому полі навпроти меморіяльного комплексу було споруджено пам'ятник відомого київського скульптора Анатолія Куща, який символізує безсмертя України. Це біля нього в 1991 році зібралось понад півмільйона людей з синьо-жовтими прапорами на підтримку незалежности. Це біля нього вперше, після довгих років вигнання, до свого рідного народу промовляв Патріярх УАПЦ Мстислав. І ось три роки тому там несподівано висадився „десант аграрників" й засадили відкрите поле деревами. Сказали лише, що тут відтепер буде Козацький парк! А чому б поле, не залишити відкритим для загальнонародних зборів? Чому б його не перетворити на „Поле Героїв" з серією пам'ятників героїчним постатям України? Хіба не є зрозумілим, що коли розростуться дерева, в своїх хащах вони не тільки поховають сам пам'ятник, але й закриють вид на Козацькі могили з головної шосейної дороги. Це зроблено для того, щоб якийсь закордонний турист випадково не завітав туди і не довідався про наше минуле.

Про всі ці випадки можна довідатися з матеріялів, які представлені в книжці.

Меморіяльний комплекс з прилягаючою територією перебуває у віданні Міністерства культури. То ж, напевне, оце центральне відомство давало свою згоду і на відкриття бари, і на садіння дерев на священній території. Давало воно згоду і на інші безчинства.

Різні народи на засадах своєї історії окреслювали свої власні дороги в майбутнє. Нам же такої можливості окупанти не давали. Навпаки, нас штучно розділяли, нацьковували, вчили ненавидіти один одного, а нашу історію жорстоко руйнували і спотворювали, щоб ми не знали, звідки прийшли і куди маємо йти. Щоб наш народ був, як говорила Леся Українка, отим споконвічним сліпцем, який ніколи світла й сонця не видав. Нам не дозволялось вчитись бути державним народом. Тому й не дивно, що ще й досі, як слід, не знаємо, до яких джерел нам прямувати за своєю, а не чужою, правдою.

Книжка „Національний пантеон „Козацькі могили" показує дійсну велич і силу того святого місця України.

Накінець, пару слів потрібно сказати про найновішу сторінку з життя Берестецького меморіялу, яка ще не встигла знайти свого висвітлення в

(Закінчення на стор. 25)

Роберт Фішер продовжує дивувати

Роберт Фішер

Довгу, сповнену блискучими перемогами і гіркими поразками історію мають шахи. Кожний світовий чемпіонат наче воскрешає незабутні тіні великих гросмайстерів, дає привід для порівнянь, прогнозів і, на жаль, розчарувань, як от і недавній, від середини червня до середини липня, світовий шаховий чемпіонат у Тріполі, столиці Лібії, в якому не брав участи чемпіон світу українець Руслан Пономарьов.

З цим чемпіонатом збіглася в часі нова пригода зі славнозвісним Робертом Фішером: він попросив політичного притулку в Японії і тепер за ґратами чекає рішення уряду цієї країни. Вашінгтон вимагає від Токіо видати Р. Фішера – він підлягає карі за те, що, порушивши міжнародні санкції проти Югославії, взяв участь у шахових змаганнях у Београді в 1992 році. Якщо його депортують до США, йому може загрожувати до 10 років ув'язнення і грошова кара щонайменше в чверть мільйона долярів. Нижче друкуємо спогад Анатолія Гороховського про невідому для істориків шахів гру Р. Фішера з видатним львівським шахістом, багаторазовим чемпіоном СССР Леонідом Штейном.

У Стокгольм на міжзональний турнір, який повинен був визначити кандидатів на шахову корону, Леонід Штейн поїхав в березні 1962 року в ранзі міжнародного майстра, а повернувся до Львова міжнародним ґросмайстером. Ми близько приятелювали, і я зустрічав його на летовищі. Він був бадьорий, радісна посмішка осяювала схудле обличчя.

– Бачу, що тобі не терпиться довідатися про турнір, – сказав Леонід, – зачекай до завтра, зустрінемося у шаховому клюбі і там про все я розповім.

За традицією, після завершення чергового турніру Леонід зустрічався з членами Львівського шахового клюбу, в якому він зробив перші кроки у великий спорт, став тричі чемпіоном Радянського Союзу, і якби не передчасна смерть на 39-му році життя, то мав можливість стати шаховим королем плянети. Нині клюб львівських шахістів носить його ім'я.

Шанувальників старовинної гри перш за все цікавила зустріч земляка з відомим американським ґросмайстером Робертом Фішером.

– Справді, Роберт, або Боб, як він любить, щоб його називали, є зіркою першої величини на шаховому небосхилі, – почав свою розповідь Леонід. – І в той же час це людина з примхами, притаманними дітям... Під час жеребкування мені дістався перший номер, а коли на сцену запросили Фішера, то в той час він безтурботно спав у готелі. Довелося жеребок тягнути його меценатові мільйонерові Робертові Турову.

– В перший день змагань, – продовжував гросмайстер, – знову відзначився Фішер – із запізненням з'явився на гру, через що головний суддя турніру Гідеон Штальберг мало не зарахував йому поразку.

Отакі примхи цієї зірки. А зараз трохи докладніше зупинюсь на особистих зустрічах з Фішером... Мій товариш в команді, одеський ґросмайстер Юхим Гелер, граючи з колюмбійським майстром Коеляром, повинен був виграти, однак при завершенні поєдинку допустив помилку і програв першу партію. Перша партія і перший програш – це не найкращий початок турніру.

Знаючи, що Юхим тяжко переживає поразку, я вирішив зайти до нього, щоб заспокоїти колеґу. В той час швидкою ходою до кімнати Гелера увійшов Фішер і запропонував йому зіграти бліц-турнір. Юхим відмовився, пославшись на поганий настрій, і порадив американцеві зустрітися зі мною. Боб глянув на мене, мов на мале пиво, і промовив по-російськи: „Коли немає риби, то й рак – риба". У відповідь Леонід нагадав самовпевненому американцеві іншу приказку: „Сміється той, хто сміється останнім".

– А хто навчив Фішера російської мови? – поцікавився один з учасників цієї зустрічі.

– Я знаю, що мати Роберта ще до Другої світової війни приїхала з Америки до Москви на навчання. Вона закінчила медичний інститут і стала лікарем. Мабуть, мати й навчила свого сина російської мови, – пояснив Штейн.

– А що було далі? – цікавилися ми.

– Своєю відповіддю я заінтриґував Фішера, і він погодився на матч за умови, що будуть поставлені невеличкі грошові ставки. Я погодився, хоча не звик грати на гроші. Роберт виявив до мене поблажливість, сказавши, що коли я виграю дві партії з п'яти, то перемога буде за мною.

Суперники сіли за стіл, увімкнувши годинники і почалася гра. За нею уважно слідкував Гелер, який навіть забув про свій невдалий початок турніру. Леонід почав атакуючу гру, яка приголомшила Фішера. Він не встиг докладно розібратися, як довелося підняти вгору руки. Леонід і Юхим не приховували своєї радости. Подальший хід матчу засмутив Роберта: другу і третю партії він теж програв.

Роберт Фішер народився 9 травня 1943 року у Чикаґо. Грати в шахи Боба навчила сестра, коли йому сповнилося шість років. Хлопчик захопився шахами і наполегливо просив рідних і знайомих, які приходили в гості, грати з ним.

У 1957 році, коли Бобу сповнилося 14 років, він став чемпіоном США, а через рік одержав звання ґросмайстера, – наймолодшого в історії шахів. У 1972 році Роберт Фішер, перемігши радянського ґросмайстера Бориса Спаського з рахунком 12. 5:8,5, стає одинадцятим чемпіоном світу.

У 1975 році Фішер повинен був грати з радянським ґросмайстером Анатолієм Карповим, однак через те, що міжнародна шахова організація не задовольнила умов, запропонованих американцем, звання чемпіона світу з шахів було присуджено його суперникові. Образившись на всіх, Роберт впродовж 20 років не показувався на людях і врешті переїхав до Европи.

За 16 років шахової кар'єри Фішер зіграв в різних змаганнях 576 партій, з них виграв 327, програв 61 і внічию звів 188.

До того часу, як Фішер став чемпіоном світу, він багато років належав до однієї з релігійних сект. Його уява про довколишній світ набула фантастичного характеру. Наприклад, він відмовився від традиційного прийняття видатних спортсменів президентом країни, коли довідався, що за це йому не заплатять.

На початку нинішнього серпня ґросмайстера було затримано на Токійському летовищі при спробі вилетіти до Філіппін. Державний департамент США стверджує, що пашпорт Фішера не дійсний. У 1992 році американський шахіст взяв участь у турнірі, який проходив в Югославії. Американська влада звинуватила гросмайстера у порушенні санкцій, накладених ООН на Югославію. З того часу Фішер змушений був жити за кордоном.

Національний...

(Закінчення зі стор. 24)

книжці. Йдеться про діяльність Свято-Георгівського монашого скиту, який недавно заіснував на Козацьких могилах. Його духовним наставником став о. архимандрит Олексій (Мензатюк) – людина високоосвічена, розважлива і патріотична. Появу цього скиту під сучасну пору слід розцінювати як проблиск денного світла в кінці темного тунелю. І справді, на тлі злочинно-байдужого ставлення зі сторони урядових чинників до Козацьких могил, там появилась сила, покликана нести духовну опіку над нашими національними святощами згідно з християнськими приписами. І ця праця, як виглядає, виконується надзвичайно сумлінно, з почуттям високого національного патріотизму.

Однак, існування скиту на Козацьких могилах не розв'язує всі нинішні проблеми. Настав час належного відновлення і впорядкування заповідної території, побудови музею Козацької слави, будівництво діорами Берестецької битви, створення наукового центру досліджень Берестецьких подій і вивчення їхнього впливу на національну свідомість українського народу, побудови готельно-побутового комплексу для прочан. Безсумнівно, що для здійснення цих завдань потрібні спільні зусилля уряду, громадськости і Церкви. Тож спричинімся і ми до тої величної прослави.

Книжку „Національний пантеон „Козацькі могили" можна придбати за адресою: 520 Orchardview Rd., Cleveland, Ohio 44131. Вартість – 25 долярів з пересилкою.

В Іраку зустрілися два українці

Цю фотографію показала мені Христина Раковська з Великого Клівленду, Огайо, – щаслива мама, яка дочекалася вісточки від сина-воїна, молодшого з двох синів, – Данилка, який щойно повернувся з відпустки у свою американську військову частину для виконання миротворчої місії в Іраку. Хто ж ці два юнаки з різними відзнаками з різних континентів, що в Іраку стали пліч-о-пліч до фотографії?

Один – українець (шкода, що не мав часу Данилко розпитати, звідки побратим, як його ім'я і прізвище, є надія на те, що хтось побачить фотографію в газеті й відгукнеться), а другий – американець українського походження з діда-прадіда.

Народився Данилко Раковський в Америці. Поряд з американською школою, закінчив школу українознавтва товариства „Рідна школа" в Клівленді. Вдома у нього панує українська мова, тому, коли побачив синьо-жовту відзнаку на рукаві воїна, сміливо заговорив до нього рідною мовою. Данилко з собою взяв „Кобзаря" Т. Шевченка, а в шапці (бо на грудях – не по формі) благословення бабусі Стефи Балагутрак – хрестик і тризубець.

Чи кожна українська родина так відправляє свого воїна? Чи кожна новоприбула до Америки українська родина посилає своїх дітей в парафіяльні школи, школи українознавства, свято береже своє рідне, чи може спішить асимілюватися?

Данилко – студент третього курсу Огайо Стейт університету, де студіює економіку. Будучи студентом, записався у загін „National Guard", який тепер перебуває в Іраку.

Оксана Шараневич,
членка 33 Відділу СУА, ім. Лесі Українки, Парма, Огайо

СПОРТ

Футбольні клюби України на змаганнях Европи

Жеребкування групових змагань у Лізі чемпіонів з футболу – найпрестижнішому клюбному футбольному турнірі в світі – „подарувало" у суперники українським клюбам провідні команди Европи (див. „Свободу", ч. 36). Українські клюби, які пробилися до числа 32 найкращих команд, виступатимуть проти еспанських та італійських велетів футболу. Чемпіон України – київське „Динамо" гратиме з мадридським „Реалом", італійською „Ромою" і німецьким „Баєром" з Леверкузена, у складі якого грає нападник збірної України Андрій Воронін.

Київські вболівальники побачать супер-зірок футболу – Зінедіна Зідана, Роналда, Роберта Карлоса, Девіда Бекема, Франческо Тоті та ін.

„Шахтареві" доведеться помірятися силами з „Міляном" Андрія Шевченка, еспанською „Барселоною" і шотландським „Селтіком".

Коментуючи результати жеребкування, виконувач обов'язків головного тренера „Динамо" Йожеф Сабо сказав, що у фінальному турнірі Ліги зібрані „вершки европейського футболу", тому не можна розраховувати на слабких суперників, чи навіть „середнячків". Тренер наголосив, що київський клюб, який восьмий рік поспіль виходить до групового турніру, також належить до числа провідних команд Европи, тому перед динамівцями ставиться завдання вийти з групи до наступних кіл змагань.

Суперники киян також відзначили силу „Динамо". Спортивний директор „Роми" Франко Бальдіні назвав київський клюб головним суперником за друге місце у підгрупі, заявивши, що динамівці будуть краще підготовлені до першої гри у вересні.

Оцінюючи результати жеребкування для „Шахтаря", президент клюбу Ринат Ахметов висловив радість за усіх любителів футболу Донбасу, які матимуть змогу побачити кращих футболістів Европи. Окрім А. Шевченка, у Донецьку побачать Паоло Мальдіні, Ренато Гатузо, Руї Кошту, Кака, а також зірок „Барселони" Роналдіно, Деку, Едгара Давідса.

Перші змагання групових турнірів відбудуться 14-15 вересня.

„Шахтар" розпочинає европейський похід 14 вересня домашнім виступом проти „Міляна", а „Динамо" 15 вересня зіграє на виїзді з „Ромою".

Жереб також подарував низку суперечливих двобоїв. Зокрема, лондонський „Челсі", який очолив тренер Жозе Моуріню, гратиме у підгрупі з теперішнім клюбним чемпіоном Европи „Порту", який власне Моуріню привів до перемоги минулого сезону. Також у цій групі виступає єдиний представник Росії – московський ЦСКА, і УЕФА розслідує можливий конфлікт інтересів команд. УЕФА має з'ясувати, чи не йдеться про конфлікт інтересів у випадку з причетністю Абрамовича до „Челсі" і ЦСКА. Адже лондонським клюбом володіє Роман Абрамович, який також є власником нафтової компанії „Сібнєфть", що уклала у березні спонсорську угоду з ЦСКА на 54 мільйони долярів. Правила УЕФА забороняють участь в одному турнірі кількох команд одного власника. Якщо буде доведено, що Р. Абрамович контролює обидва клюби, „Челсі" або ЦСКА доведеться відмовитись від участі у турнірі.

Фідель Павленко

XXVIII літні Олімпійські ігри

Змагання, у яких здобули медалі делеґації США і України

Стрільба стендова

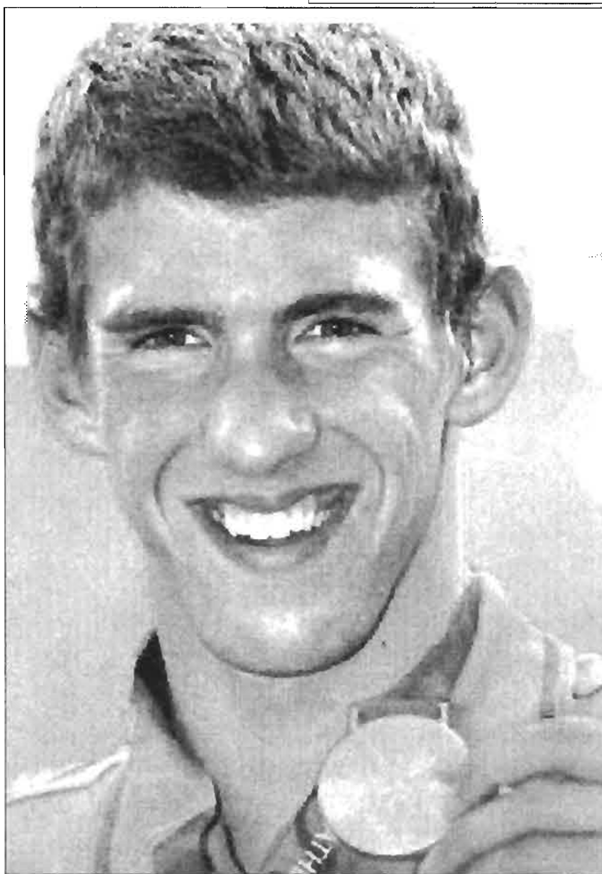
Жінки. Дубль-трап
1. Руд Кімберлі (США) - 146
2. Лі Бо На (Корея) - 145
3. Джа Є (Китай) - 142

Стрільба кульова

Гвинтівка, з трьох положень, 50 метрів. Чоловіки.
1. Цзай Чанво (Китай) - 1264.5
2. Мікаель Анті (США) - 1263.1
3. Крістіан Планер (Австрія) - 1262.8

Водне поло

Жінки
1. Італія
2. Греція
3. США.

19-літній Майкл Фелпс (США) здобув 7 медалів (5 золотих) з плавання

Академічне веслування

Четвірка, чоловіки
1. Росія - 5:56.85
2. Чехія - 5:57.43
3. Україна - 5:58.87

Легка атлетика

200 метрів
Жінки
1. Шон Кровфорд (США) - 19.79
2. Бернард Вільямс (США) - 20.01
3. Джастін Гетлін (США) - 20.03

Стрибки у довжину
Чоловіки
1. Двайт Філіпс (США) - 8.59
2. Джон Мофіт (США) - 8.47
3. Хуан Ліно Мартінес (Еспанія) - 8.32

Стрибки у висоту
1. Стефан Гольм (Швеція) - 2.36
2. Мет Геменгвей (США) - 2.34
3. Ярослав Баба (Чехія) - 2.34

Гімнастика

Багатоборство. Чоловіки.
1. Пол Гем (США) - 57.823
2. Кім Да-Юн (Південна Корея) - 57.811
3. Ян Та-Янг (Південна Корея) - 57.774

Плавання

Чоловіки

1500 метрів, вільний стиль
1. Грант Гекет (Австралія) - 14:43.40
2. Ларсен Йенсен (США) - 14:45.29
3. Девід Девіс (Великобританія) - 14:45.95

Естафета 4x100 метрів, комплексом.
1. США - 3:30.68 (світовий рекорд)
2. Німеччина - 3:33.62
3. Японія - 3:35.22

50 метрів, вільний стиль.
1. Гері Гол (США) - 21.93
2. Дюже Драганья (Хорватія) - 21.94
3. Роланд Марк Шуман (ПАР) - 22.02

100 метрів, метелик
1. Майкл Фелпс (США) - 51.25
2. Ян Крокер (США) - 51.29
3. Андрій Сердінов (Україна) - 51.36

200 метрів на спині
1. Аарон Пірсол (США) - 1:54.95,
2. Маркус Роган (Австрія) - 1:57.35,
3. Разван Флоря (Румунія) - 1:57.56

200 метрів, комплекс
1. Майкл Фелпс (США) - 1:57.14
2. Райан Лохте (США) - 1:57.78
3. Дж. Бовел (Трінідад і То.) - 1:58.80

200 метрів, грудний
1. Косуке Кітадзима (Японія) - 2:09,44
2. Даниель Гирта (Угорщина) - 2:10,80
3. Брендан Гансен (США) - 2:10,87

Жінки

Естафета 4x100 метрів, комплексом
1. Австралія - 3:57.32
2. США - 3:59.12
3. Німеччина - 4:00.72

800 метрів, вільний стиль
1. Аі Шибата (Японія) - 8:24.54
2. Лаура Манаду (Франція) - 8:24.96
3. Діяна Манц (США) - 8:26.61

200 метрів, грудний
1. Аманда Берд (США) - 2:23.37
2. Лізель Джонс (США) - 2:23.60
3. Ганна Полеска (Німеччина) - 2:25.82

100 метрів вільним стилем
1. Джоді Генрі (Австралія) - 53.84.
2. Інге де Брюін (Голяндія) - 54.16
3. Наталі Коглін (США) - 54.40.

Естафета 4x200 метрів, вільний стиль
1. США - 7:53.42
2. Китай - 7:55.97
3. Німеччина - 7:57,35

УСО „Тризуб" – чемпіон УСЦАК з футболу

ГОРШАМ, Па. – 22 серпня на „Тризубівці" відбулися фінальні змагання чемпіонату Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК) між дружинами УСО „Тризуб", Філядельфія, і СТ „Україна", Торонто. На грище вийшли дві дружини зі супроводом суддів Американської футбольної федерації. Іреней Ісаїв, заступник голови УСЦАК, привітав змагунів і побажав їм успіху. Почесний удар виконав Никола Касіян, заслужений український футболіст. Гра почалася швидкими заграннями однієї і другої дружин. „Україна" на початку краще виглядала заправою (їхній ліґовий сезон закінчується, а „Тризуб" почне розгрівки щойно на другий місяць). Одначе через непередбачені перешкоди деякі змагуни „України" не могли взяти участи, так що дружина приїхала тільки з 12-ма змагунами. Через 15 хвилин ініціятиву почав перебирати „Тризуб". Щойно на 60-ій хвилині В. Анусаскас здобув перший ґоль для „Тризуба", а на 70-ій хвилині Д. Томако підвищив рахунок на 2:0. В 77-ій хвилині Е. Луцьо закріпив вислід 2:1.

Іреней Ісаїв вручив велику перехідну чашу УСЦАК і другу клюбову чашу Петрові Борецькому (капітан „Тризуба"), і чашу за друге місце Едвардові Кісенкові (капітан „України".

Змагання відбулися при дуже чесній грі, без жодних непорозумінь, котрі часом бувають на наших турнірах. Приємне враження зробили змагуни „України", управитель і тренер Петро Писанюк, і голова СТ „України" Кость Чолій.

Дружину „Тризуба" провадить Михайло Юрчак, управитель, і Петро Борецький, тренер.

Перед від'їздом СТ „України" до Торонто відбулося спільне прийняття для обох дружин.

ЯР-КО

Він був відданим союзовцем

Не хочеться вірити, що вже минуло десять років, як українська громада Філядельфійської метрополії 4 травня 1994 року відпровадила на вічний спочинок визначного союзового, суспільно-громадського та комбатантського діяча св. п. Петра Тарнавського, який несподівано помер 29 квітня на 80-му році сповненого працею життя.

Покійний Петро Тарнавський народився 12 липня 1914 року в селі Биків на Самбірщині, в родині свідомих українців. В родинному селі закінчив сільську школу, а гімназію – в Дрогобичі. Здобувши середню освіту і відслуживши у польському війську, вступив на вишкіл інструкторів „Маслосоюзу". Закінчивши успішно курс і практику, очолив філію „Маслосоюзу" в рідному селі, де працював аж до 1944 року, коли треба було перед приходом совєтів покидати з дружиною Анною рідні землі. Добрались до Австрії, а звідти 1949 року прибули на американську вільну землю, до Філядельфії.

Тут негайно вступив з дружиною до 375-го Відділу УНСоюзу, і вже у перший рік був обраний членом Управи, а 1964 року перебрав обов'язки секретаря і був ним аж до відходу у вічність. На посту секретаря Петро Тарнавський виказав себе не лише активним збирачем членських вкладок, але також і здібним організатором нових членів, тому роками належав до престижного Клюбу заслужених союзовців. Від Відділу покійний був обраний секретарем Управи Окружного комітету Філядельфійської Округи, а також певний час був його головою.

Покійний був не лише відданим працівником УНСоюзу, але, як активний громадський діяч, знаходив час для багатьох інших організацій. Поза УНСоюзом він найбільше часу, праці, здоров'я і грошей присвятив для Українського спортового осередку „Тризуб". Довгими роками належав також до місцевого Відділу УККА і до ЗУАДК-у, де був членом Допомогової комісії, очолював Суспільну Службу Комбатантів у Філядельфії.

Під час відправи Парастасу до похоронного заведення Насевича прибули сотні громадян, представників суспільно-громадських установ, зокрема УНСоюзу. Комбатантські представники прибули з прапорами, а також був і прапор Філядельфійської Округи УНСоюзу, одержаний за організаційні заслуги.

По відслуженню Панахиди покійного прощали представники організацій та приятелі: мґр. Іван Скочиляс – довголітній приятель родини, автор цієї статті прощав від екзекутиви УНСоюзу і Філядельфійської Союзової Округи, інж. Ігор Чижович – від УСОсередку „Тризуб", д-р Олександер Білик – від ЗУАДК-у, Михайло Ковальчин – від місцевої станиці УПА і д-р Ярослав Качай – від Відділу Суспільної Служби Філядельфії.

Похоронні відправи були в катедрі Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії, де о. Дмитро Стефанюк відслужив Заупокійну Богослужбу, а відтак покійного похоронено на українському цвинтарі Пресвятої Діви Марії у Факс-Чейсі.

Над гробом прощав покійного автор статті від Українського Народного Союзу, Центрального Комітету Дрогобиччини, Союзової Округи і членів 375-го Відділу, якими опікувався покійний понад 30 років.

Тризна за покійного Петра відбулася в українському ресторані „Дуґенс", яку молитвою відкрив о. Д. Стефанюк, а проводив нею інж. Ігор Чижович. Зворушливу промову виголосив інж. Іван Скіра, в якій проаналізував многогранну 40-річну працю покійного для різних установ та організацій Філядельфії. Відтак від імені дружини Анни, родини і приятелів висловив щиру подяку усім учасникам похоронних відправ хресний син покійного Орест Дідух з Канади.

Стефан Гавриш

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАЗИМИРА І. ВАСЬКЕВИЧ член 102 Відд. УНС Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Померла 14 липня 2003 р. на 95-му році життя. Нар. в 1908 р. в Польщі. Залишила в глибокому смутку синів Івана і Мирона, внуків Михайла, Любу, Петра і Дені, правнуків Миколая, Джулісту і Ромеа. Похорон відбувся в липні 2003 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

АННА ҐИБА член 465 Відд. УНС Т-ва ім. І. Франка в Ляшіні. Померла 26 квітня 2004 р. на 83-му році життя. Нар. в 1922 р. на Лемківщині. Членом УНС стала в 1982 р. Залишила в глибокому смутку дочку Стефанію з чоловіком і синами, синів Василя з дружиною і синами, Олега з дружиною і синами, невістку Марію з дочками, брата Федора з дружиною і дітьми. Похорон відбувся 29 квітня 2004 р. на Католицькому цвинтарі в Ляшіні.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

KULMATYCKI JULIAN longtime member of UNA Branch 165 Taras Shevchenko Society in Toledo, OH. Died on June 14, 2004 at the age of 86. He was born in 1918 in Toledo, OH and became a member of the UNA in 1945. He is survived by daughters Annette J. and Janet, brother Emil, 3 grandchildren and 5 step grandchildren. The Family, friends and the UNA community attended the funeral of the deceased on June 18, 2004. Intemment was in Ottawa Hills Memorial Park Cemetery in Toledo, OH.

Вічна Йому пам'ять!

Branch Secretary

ДМИТРО ФЕДОРЦІВ член 349 Відд. УНС Т-ва ім. Тараса Шевченка в Менвілл, Н. Дж. Помер 6 липня 2004 р. на 83-му році життя. нар. в 1921 р. в Україні. Членом УНС став в 1982 р. Залишив у глибокому смутку сина Романа, дочок Юлію і Марію з мужем і донями. Похорон відбувся 12 липня 2004 р. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ІВАН МРИҐЛОТ член 283 Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ" в Авбурн. Помер 20 червня 2004 р. на 85-му році життя. Нар. в 1919 р. в Авбурн, Н.Й. Членом УНС став в 1937 р. Залишив у глибокому смутку дружину Гелену, синів Давида і Дениса з родинами, дочку Барбару з родиною і сестру Гелену. Похорон відбувся на цвинтарі св. Йосифа в Авбурн, Н.Й.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ЦИБАК член 131 Відд. УНС Т-ва ім. А. Шептицького в Чикаго. Помер 24 квітня 2004 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, синів Стефана і Богдана, внуків Дейвида, Еріка і Марка. Похорон відбувся в Чикаго.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ВІКТОР НОВИЦЬКИЙ член 88 Відд. УНС Т-ва „Союзівка" в Керганксоні, Н.Й. Помер 10 травня 2004 р. на 81-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1960 р. Залишив у глибокому смутку дружину Еву, дочок Марію, Анастазію і сина Степана з родинами. Похорон відбувся 14 травня 2004 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЕМІЛЬ СОТНИК член 63 Відд. УНС Т-ва „Січ" у Форд Сити, Па. Помер 2 липня 2004 р. на 83-му році життя. Нар. в 1921 р. у Форд Сити, Па. Членом УНС став в 1940 р. Залишені в глибокому смутку діти: Еміль, Тед, Катерина, Синді, Мардж і Френ. Кремація відбулася 7 липня 2004 р. на Woodlawn Crematory

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР ФЕДИК член 102 Відд. УНС Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Помер 4 липня 2004 р. на 84-му році життя. Нар. в 1920 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС став в 1938 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, дітей: Дагляса і Гейл, внуків Давида і Даніела, сестру Елсі і брата Стіва.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого дорогого МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і БРАТА

бл. п.

АНДРІЯ КУШНІРА

який упокоївся в Бозі 17 вересня 1994 р.

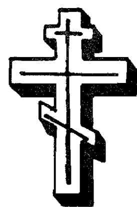
будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
в п'ятницю, 17 вересня 2004 р.

в катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії, о год. 8:30 ранку;
в церкві Івана Хрестителя, Курітиба – Бразилія.

Про молитви за душу Покійного просять
дружина ФАВРОНІЯ та син ІВАН з родиною

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

З глибоким сумом сповіщаємо,
що 25 серпня 2004 р., на 72 році життя
після тяжкої недуги відійшла у вічність

бл. п.

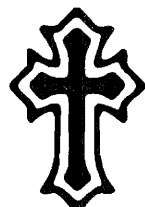
ТАМАРА ПАВЛІВНА БУЛАТ

доктор мистецтвознавства, дійсний член УВАН,
генеральний секретар Управи УВАН.

Висловлюємо співчуття
чоловікові Юрієві Чапленку, синові Тарасові Філенку
та родині в Україні.

Пам'ять про Т.П. Булат житиме у наших серцях.

Члени УВАН та Управи

Ділимося з рідними, приятелями і знайомими сумною вісткою,
що 10 серпня 2004 р. відійшла у вічність наша дорога
МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

сл. п.

КЛЯРА ГАРАСИМІВ

нар. 3 березня 1912 р. в Підкамені, Україна.

Залишені у глибокому смутку:

сини – СТЕФАН ЯРОСЛАВ з дружиною РОКСОЛЯНОЮ
– РОМАН з дружиною КОНСТАНС
внуки – ЛЕВ з дружиною КЕТЛІН
– СТЕФАН ЙОСИП
– МАРКО
– ГРИГОРІЙ
правнуки – АЙДЕН ЯРОСЛАВ
– ГАЛИНА ЕЛЕНОР
дальша і бижча родина в Америці та Україні.

Вічна Її пам'ять!

З почуттям глибокого смутку повідомляємо, що в неділю,
5 вересня 2004 р. на 97-му році життя відійшла у вічність
наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ і ПРАБАБУСЯ

св. п.

КАТЕРИНА ОНИЩУК

з роду ЛАМПІК

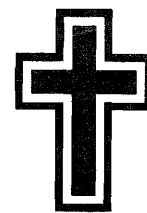
нар. в селі Паридуби на Волині, Україна.

ПАНАХИДА відбулася 8 вересня, а похорон 9 вересня на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

В глибокому смутку залишилися:

донька – НІНА НАЛИВАЙКО з чоловіком
ЛЕВКОМ МАЙСТРЕНКОМ
внук – МИКОЛА з дружиною ТЕТЯНОЮ
і сином МИКОЛОЮ
внучка – НАТАЛЯ з нареченим ПЕТРОМ
внук – ВОЛОДИМИР з дружиною КАТЕРИНОЮ
та дальша родина в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

В глибокому смутку повідомляємо, що в понеділок, 30 серпня 2004 р.,
відійшов у вічність наш найдорожчий і невіджалуваний МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл. п.

ПЕТРО ЦЮПА

нар. 5 червня 1910 р.
у місті Великі Мости, Сокальського р-ну, Львівської обл.

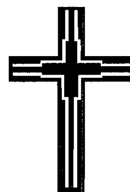
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 1 вересня 2004 р. в українській католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.

Похований на цвинтарі Святого Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Про молитви за душу покійного Петра просять:

дружина – АННА
син – АЛЕКС
дочка – МАРІЙКА з мужем ДАРІОМ
і внуки – АДРІЯН, ДАНИЛО, МАТЕЙ

Вічна Йому пам'ять!

У смутку повідомляємо, що у вівторок, 31 серпня 2004 р.
в домі опіки св. Терези у Middletown, NY відійшла у вічність
на 81 році життя мешканка Ґлен-Спею, Н.Й.

св. п.

СТЕФАНІЯ КАШУБА

нар. 18 січня 1923 р. в Україні, дочка покійних
Василя і Марії Радов-Крун, вдова по Петрові Кашубі.

Покійна була членкою української католицької церкви св. Володимира у Ґлен Спей, Н.Й., членом Українського Народного Союзу і членом клюбу Сеньйорів.

ПАНАХИДА відбулася 3 вересня 2004 р. в Gray-Parker Funeral Home в Port Jervis, NY.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужив о. Мирон Гірняк в суботу, 4 вересня 2004 р. в українській католицькій церкві св. Володимира в Ґлен-Спей, Н.Й.

Похоронено Покійну на місцевому цвинтарі у Ґлен-Спей, Н.Й.

Залишені у смутку:

брат – ВАСИЛЬ НАКОНЕЧНИЙ, Україна
племінниці – НАДЯ ТАНАСІЧУК, Бруклин, Н.Й.
– ЛЮБА НАКОНЕЧНА, Бруклин, Н.Й.
син племінниці – ОЛЕГ НАКОНЕЧНИЙ, Бруклин, Н.Й.

Вічна Її пам'ять!

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого найдорожчого ТАТА

сл. п.

полковника

ІЛАРІОНА ПОЛІЩУКА

буде відправлена

ПАНАХИДА

**в неділю, 19 вересня 2004 р.
по Службі Божій**

в українській православній катедрі св. Володимира,
при 82 вулиці в Ню-Йорку.

Прошу молитися за душу
мого улюбленого, покійного ТАТА.

У глибокому смутку
ЛАРИСА ПОЛІЩУК-КРОФОРД

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*